

WIJ GRONINGEN

●
INFORMATIEF

Tips voor de Smalle Beurs

EERSTE HELFT 2019

Financiële informatiegids voor inwoners
van de gemeente **Groningen** met tips over

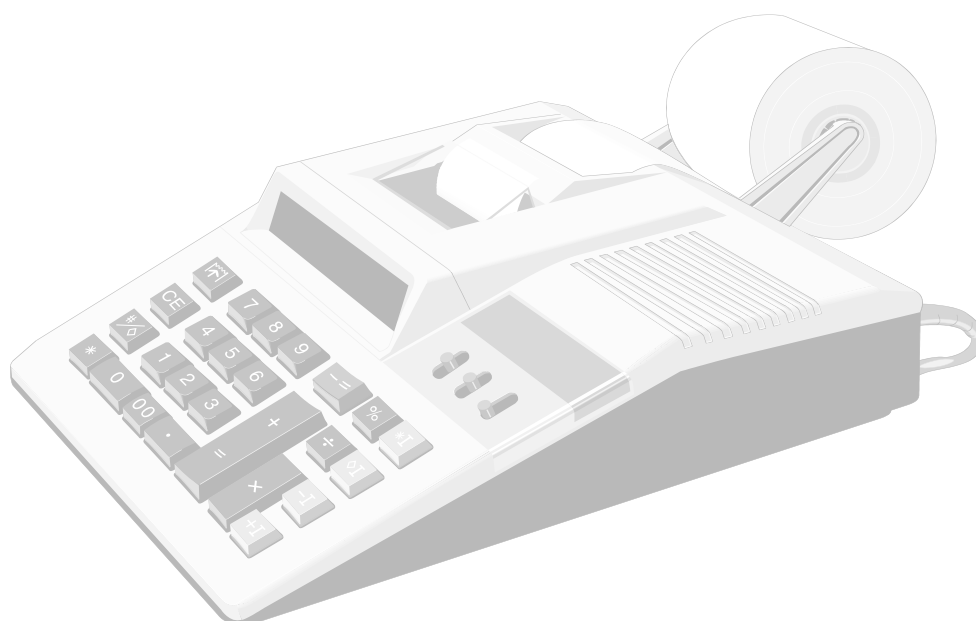
- ★ (KWIJTSCHELDING VAN) BELASTINGEN ★ BIJDRAGEN
IN WOONLASTEN ★ ZIEKTEKOSTEN(VERZEKERINGEN)
- ★ TEGEMOETKOMINGEN EN VOORZIENINGEN VOOR
BEPERKTEN ★ (SCHOOL)KOSTEN VAN KINDEREN
- ★ (BIJZONDERE) BIJSTAND ★ MINIMABELEID

Stichting WIJ Groningen
Postbus 2636
9704 CP Groningen
wij.groningen.nl

I N H O U D

Voorwoord	3
1 KWIJTSCHELDING VAN BELASTINGEN	4
1.1 Voorwaarden voor kwijtschelding algemeen	4
1.2 Gemeentelijke belastingen	6
1.3 Waterschapsbelastingen	7
1.4 Aanslag Inkomstenbelasting / Premie volksverzekeringen	9
2 INKOMSTENBELASTING EN BELASTINGTERUGGAAF	10
2.1 Uitgangspunten belastingstelsel	10
2.2 Heffingskortingen	11
2.3 Belastingteruggaaf	14
3 TOESLAGEN VIA DE BELASTINGDIENST/TOESLAGEN	19
3.1 Algemeen	19
3.2 Kindgebonden budget	22
4 BIJDRAGEN IN WOONLASTEN	25
4.1 Huurtoeslag	25
4.2 Woonkostentoeslag	29
5 VERZEKERINGEN TEGEN ZIEKTEKOSTEN	31
5.1 Zorgverzekering	31
5.2 Zorgtoeslag	34
5.3 Aanvullende ziektekostenverzekeringen	35
6 VOORZIENINGEN GERICHT OP MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING (WMO) EN OP ONDERWIJS EN WERK	37
6.1 Wmo-voorzieningen	37
6.2 Voorzieningen gericht op onderwijs en werk	41
7 BIJZONDERE BIJSTAND	42
7.1 Algemeen	42
7.2 Bijzondere bijstand in noodzakelijke kosten	44

8	ALGEMENE BIJSTAND	51
8.1	Algemeen	51
8.2	Inkomsten en bijstand	57
8.3	Arbeidsverplichtingen, re-integratie, premies en toeslagen	58
8.4	Aanvragen algemene bijstand	60
8.5	Bijstandsnormen Participatiewet per 1 januari 2019	62
9	MINIMABELEID / VARIA	64
9.1	Individuele inkomenstoelage	64
9.2	Witgoedregeling	64
9.3	Vergoeding ouderbijdrage schoolfonds (VOS)	65
9.4	Vergoeding laptop scholieren uit minima-gezinnen	66
9.5	Stadspas / Kindpakket / Mantelzorgkaart 2019	66
9.6	Dubbele en extra kinderbijslag bij intensieve zorg inwonend kind	68
9.7	Tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken en beperkten (Wmo)	68
9.8	Tegemoetkoming arbeidsongeschikten	69
10	ADRESSEN LOCATIES WIJ-TEAMS	70
	CHECKLIST RELEVANTE REGELINGEN & MAANDBEGROTING	72

Voorwoord

Voor veel mensen is het niet eenvoudig om met een inkomen op of rond het minimum uit te komen. Voor plotselinge uitgaven is er soms geen geld. Om deze mensen enigszins tegemoet te komen heeft de overheid een aantal regelingen getroffen waardoor sommige uitgaven toch betaald kunnen worden.

Deze regelingen zijn niet altijd bekend en soms moeilijk te begrijpen. Wij hebben daarom voor de inwoners van de gemeente Groningen een financiële informatiegids samengesteld om u op de hoogte te brengen van deze regelingen en om aan te geven wanneer u voor een regeling in aanmerking komt. Niet vermeld worden gemeentelijke regelingen die na de gemeentelijke herindeling voorlopig nog gelden in de voormalige gemeenten Ten Boer en Haren.

Het is van belang om goed uit te zoeken of er tips voor u bij zijn. Denkt u voor een regeling in aanmerking te komen, dan is het raadzaam dat u zich voor meer informatie en hulp wendt tot de adressen die erbij vermeld staan.

Via de [blauw gekleurde tekst](#) in deze brochure kunt u op het internet verdere informatie, aanvraagformulieren etc. verkrijgen.

Voor verdere vragen kunt u terecht bij het WIJ-team in uw buurt. De adressen en openingstijden van de WIJ-teams vindt u in hoofdstuk 10.

Om te voorkomen dat de informatie onbegrijpelijk en onoverzichtelijk wordt, is niet iedere regeling uitputtend behandeld. U kunt dan ook alleen aan die regeling zelf rechten ontleen en niet aan deze gids. Daarnaast hebben wij niet naar volledigheid gestreefd.

1 KWIJTSCHELDING VAN BELASTINGEN

1.1 Voorwaarden voor kwijtschelding algemeen

In dit hoofdstuk wordt de kwijtschelding besproken van belastingen waarmee vrijwel iedereen te maken heeft, zoals de aanslagen gemeentelijke belastingen (1.2) en de waterschapsbelastingen (1.3). Ook de aanslag Inkomstenbelasting/Premie volksverzekeringen van de rijksoverheid komt aan de orde (1.4).

Kwijtschelding houdt in dat u een belasting niet of slechts gedeeltelijk hoeft te betalen omdat u een laag inkomen heeft en weinig vermogen.

In de volgende paragrafen wordt aangegeven van welke belastingen u kwijtschelding kunt aanvragen.

In deze paragraaf wordt ingegaan op de voorwaarden voor kwijtschelding van met name belastingen van de gemeente Groningen en het waterschap Noorderzijlvest of Hunze en Aa's die het Noordelijk Belastingkantoor aan u oplegt.

Ook wordt hier besproken welke papieren u in kopie of als print moet meesturen bij het schriftelijke kwijtscheldingsverzoek in het geval dat niet beslist kan worden op uw digitale verzoek om kwijtschelding.

Vermogen

Een verzoek om kwijtschelding wordt afgewezen als u vermogen heeft, bijvoorbeeld de (over)waarde van uw eigen huis. Andere schulden dan de hypotheek op uw eigen woning verminderen in het algemeen niet uw vermogen tenzij die schulden hoger bevoorrecht zijn dan de belastingen waarvan kwijtschelding wordt verzocht.

Uw tegoed op bank- en spaarrekeningen is tot een bepaald bedrag vrijgesteld.

Deze vrijstelling is gelijk aan de optelsom van de volgende bedragen per maand:

- één maand de voor u geldende bijstandsnorm of AOW-pensioen inclusief vakantietoeslag (zie hieronder bij inkomen);
- de rekenhuur (pag. 25) of hypotheekrente en erfpachtcanon (maximaal € 720,42) minus de normhuur van ca. € 205,00;
- de premies ziektekostenverzekeringen minus de normpremie van € 35,00 voor alleenstaanden en € 75,00 voor samenwonenden.

Vermogen is verder de huidige waarde van uw inboedel boven de € 2.269,00.

Voor uw auto geldt ook een vrijstellingsbedrag van € 2.269,00 tenzij de auto onmisbaar is vanwege beroep of invaliditeit van u of uw gezinsleden.

Bent u op 31 december 1999 65 jaar of ouder, dan wordt de vermogensvrijstelling verhoogd met een bedrag van € 2.269,00. Wanneer uw partner op die datum ook 65 jaar of ouder is, heeft hij of zij eveneens recht op de vrijstelling van € 2.269,00.

Inkomen

Ligt uw (gezamenlijke) inkomen op of rond het niveau van de voor u van toepassing zijnde bijstandsnorm (8.5) – indien u AOW-gerechtigd bent uw AOW-pensioen –, dan is het verstandig kwijtschelding aan te vragen (zie de [kwijtscheldingsnormen 2019](#)).

De aan u of uw fiscale partner uitbetaalde algemene heffingskorting minstverdienende partner (pag. 12) en/of de inkomensafhankelijke combinatiekorting (pag. 13) worden bij uw (gezins)inkomen opgeteld.

Inkomsten die in de Participatiewet zijn vrijgelaten (pag. 58) worden niet meegeteld.

Met inkomsten uit kamerhuur wordt volledig rekening gehouden, met inkomsten uit kostgeld na aftrek van € 10,60 per dag (per volle maand 30 x € 10,60 is € 318,00).

Als u studeert wordt de rentedragende lening als inkomen beschouwd.

Betalingen op belastingschulden (de motorrijtuigenbelasting uitgezonderd) en toeslagschulden worden op uw inkomsten in mindering gebracht.

Schulden

Wanneer u op andere schulden dan belastingschulden aflost (zoals op bankleningen) kan daaruit blijken dat er een onevenredige verhouding bestaat tussen uw uitgaven en inkomsten. Indien u in dat geval desgevraagd onvoldoende informatie verschaft over uw financiële situatie kan uw kwijtscheldingsverzoek worden afgewezen.

Kwijtschelding aanvragen

Indien u aan de voorwaarden voldoet (pag. 4) kunt u – ook als [ondernemer](#) – voor (gedeeltelijke) [kwijtschelding](#) van belastingen van de gemeente en het waterschap in aanmerking komen.

Kwijtschelding vraagt u bij het Noordelijk Belastingkantoor [online](#) aan door tien vragen te beantwoorden. U vraagt daarmee kwijtschelding aan van zowel de belastingen van de gemeente als die van het waterschap (1.3).

Soms is het digitale verzoek om kwijtschelding onvoldoende om daarop te kunnen beslissen. Aan u wordt alsdan een schriftelijk kwijtscheldingsformulier verzonden.

Het schriftelijke kwijtscheldingsformulier vult u in en retourneert u met de volgende kopieën/prints bijgevoegd voor zover deze in uw situatie van belang zijn:

- laatste maandelijkse loon- en/of uitkeringsspecificaties (bij variabele inkomsten zoals bij een oproepcontract, specificaties over de laatste drie maanden);
- toekenningsbericht studiefinanciering;
- specificaties van ontvangen alimentatie voor uzelf of voor de kinderen;
- specificaties van overige inkomsten zoals bijverdiensten of kamerverhuur/kostgeld;

⇒ *als u een huurwoning heeft:*

- specificatie van uw verhuurder van de rekenhuur, dat is vaak de aanzegging van de huurverhoging per 1 juli van een jaar;
- voorschotbeschikking huurtoeslag en/of de toekenningsbeslissing van de gemeente van woonkostentoeslag;

⇒ *als u een eigen woning heeft:*

- overzicht van de huidige hypotheekschuld;
- specificatie van de maandelijkse hypotheekrente (niet de aflossing);
- betalingsbewijzen van de premie zorgverzekering en de premies van aanvullende ziektekostenverzekeringen wat blijkt uit een bankafschrift of uit de specificatie van de bijstandsuitkering als de premies daarop worden ingehouden;
- voorschotbeschikking zorgtoeslag;

⇒ *als u gebruik maakt van kinderopvang:*

- specificatie van de maandelijkse kosten van geregistreerde kinderopvang;
- beslissing maandelijkse kinderopvangtoeslag;
- beslissing tegemoetkoming maandelijkse kosten kinderopvang van uw werkgever, de gemeente of het UWV;
- betalingsbewijzen van aflossingen op terug te betalen toeslagen (3.1);
- bewijzen van door u betaalde alimentatie;
- als u in de WSNP zit, de rechterlijke uitspraak WSNP;

⇒ *als u een auto of een motor heeft:*

- kopie deel 1 en 2 van het kentekenbewijs;
- financieringscontract als de auto of motor gefinancierd is;
- als de auto onmisbaar is vanwege uw beroep of invaliditeit een verklaring of bewijsstuk van de werkgever, de arts of een invalidenparkeerkaart;
- afschriften van al uw bankrekeningen of prints van al uw internetrekeningen (ook spaarrekeningen) met saldostanden van de laatste volledige maand;
- in geval van inkomensbeheer een overzicht van de kredietbankrekening met saldostand en reserveringen van de laatste volledige maand.

Kwijtschelding kunt u het beste aanvragen meteen na ontvangst van de aanslag. Kwijtschelding is in alle gevallen niet meer mogelijk na drie maanden nadat u de (laatste termijn van de) belastingaanslag heeft betaald.

Voor de belastingen van de gemeente Groningen geldt een verzoektermijn van drie maanden vanaf de datum van verzending van de aanslag behoudens beroep op bijzondere omstandigheden. Als u de aanslag eind april 2019 ontvangt, moet u het formulier dus *vóór eind juli 2019* indienen.

Wanneer u op tijd om kwijtschelding heeft verzocht, krijgt u automatisch uitstel van betaling van dat gedeelte van de aanslagen waarvan kwijtschelding mogelijk is. Dit betekent dat bij de gemeentelijke belastingen u wel op tijd een gedeelte van de afvalstoffenheffing en de eventuele hondenbelasting moet betalen (1.2). Wordt uw verzoek afgewezen, dan hoeft u eerst na de afwijzing te betalen.

Kwijtschelding van belastingen van de gemeente (1.2) en het waterschap (1.3) vraagt u in beginsel elk jaar opnieuw aan ook al is uw financiële situatie ongewijzigd. Het kan zijn dat u bericht ontvangt dat over een heffingsjaar automatisch (gedeeltelijk) kwijtschelding is verleend na toetsing bij instanties. U hoeft dan over dat jaar geen kwijtschelding voor die aanslag meer aan te vragen.

Niet eens met de afwijzing van het kwijtscheldingsverzoek

Als uw verzoek om kwijtschelding van waterschapsbelastingen of van gemeentelijke belastingen wordt afgewezen, kunt u tegen die beslissing binnen tien dagen na de dagtekening in (administratief) beroep gaan bij het dagelijks bestuur van het Noordelijk Belastingkantoor.

1.2 Gemeentelijke belastingen

Het Noordelijk Belastingkantoor legt eind april 2019 aan inwoners van de gemeente Groningen die zelfstandig wonen in een gecombineerde aanslag diverse belastingen van de gemeente en het waterschap op.

Hier worden de afvalstoffenheffing en de hondenbelasting van de gemeente besproken. Daarnaast is ook volledige kwijtschelding mogelijk van aanvragen huisbezoek ID-kaart, de legeskosten van op woensdagen voltrokken huwelijken en van gehandicaptenparkeerkaarten en gehandicaptenparkeerplaatsen.

Als u niet voor kwijtschelding in aanmerking komt, kunt u deze belastingen ineens betalen aan het Noordelijk Belastingkantoor of in tien maandelijkse termijnen door het bij de aanslag meegestuurde formulier Doorlopende machtiging ingevuld te retourneren. Eventueel is een [betalingsregeling](#) mogelijk.

Het is mogelijk dat aan u van de gemeentelijke belastingen al automatisch geheel of gedeeltelijk kwijtschelding is verleend. U hoeft dan uiteraard voor deze belastingen geen kwijtschelding aan te vragen.

▣ AFVALSTOFFENHEFFING

De afvalstoffenheffing betreft de verwerkingskosten van huishoudelijk afval.

De aanslag afvalstoffenheffing legt de gemeente op aan – de langst ingeschreven – bewoners van woningen, woonschepen en woonwagens.

Bij studentenhuizen met een kamerverhuurvergunning wordt de aanslag automatisch opgelegd aan de huisbaas. Die mag overigens de afvalstoffenheffing in de huur of servicekosten doorberekenen aan de kamerbewoners.

De hoogte van de afvalstoffenheffing is afhankelijk van het aantal personen dat op 1 januari van het heffingsjaar op uw adres woont.

Wanneer u als belastingplichtige op dat adres geheel 2019 woont, leiden wijzigingen van het aantal bewoners in de loop van 2019 niet tot aanpassing van deze heffing.

Er bestaan vier soorten huishoudens waarbij de volgende tarieven gelden:

- eenpersoonshuishoudens **€ 236,40**
- tweepersoonshuishoudens **€ 276,48**
- huishoudens van drie tot en met zeven personen **€ 333,36**
- huishoudens van acht personen of meer **€ 442,80**

Kwijtschelding van afvalstoffenheffing

Volledige kwijtschelding van de afvalstoffenheffing is mogelijk indien:

- u van de gemeente Groningen een individuele inkomenstoeslag ontvangt (9.1) óf
- u al minimaal vijf jaar lang kwijtschelding ontvangt (van belang voor onder meer AOW-gerechtigden omdat die geen recht hebben op deze inkomenstoeslag).

Gedeeltelijke kwijtschelding (57% van de aanslag) is in de overige gevallen mogelijk. Na verleende kwijtschelding is de hoogte van het nog te betalen bedrag voor:

- eenpersoonshuishoudens **€ 101,65**
- tweepersoonshuishoudens **€ 118,89**
- huishoudens van drie tot en met zeven personen **€ 143,34**
- huishoudens van acht personen of meer **€ 190,40**

▣ HONDENBELASTING

Bezitters van honden worden aangeslagen voor hondenbelasting.

U betaalt over het aantal maanden dat u één of meer honden heeft.

Binnen 14 dagen na aanschaf van een hond doet u daarvan aangifte bij de gemeente. Er gelden vrijstellingen van hondenbelasting voor puppy's jonger dan twee maanden bij de moederhond, blindengeleidehonden en hulphonden met certificaat alsmede voor honden in een dierenasiel of hondenpension.

Het tarief van de hondenbelasting hangt af van het aantal honden dat u bezit:

- één hond **€ 124,80**
- twee honden **€ 309,60**
- elke hond meer **€ 249,60**

Kwijtschelding van hondenbelasting

Van de aanslag hondenbelasting is uitsluitend gedeeltelijk kwijtschelding mogelijk.

Het kwijtscheldingsbedrag is € 75,00 ongeacht het aantal honden dat u heeft.

Als u één hond heeft betaalt u dus nog een bedrag van **€ 49,80**.

1.3 Waterschapsbelastingen

Er zijn twee waterschappen die onder meer in de gemeente Groningen actief zijn.

Afhankelijk van waar u woont, heeft u te maken met het waterschap Noorderzijlvest of met het waterschap Hunze en Aa's.

De waterschappen zijn onder meer belast met waterbeheer en waterzuivering.

Vanwege de daaraan verbonden kosten worden aan bewoners van woningen, woonboten en woonwagens jaarlijks diverse aanslagen waterschapsbelastingen opgelegd.

Dat gebeurt door het Noordelijk Belastingkantoor dat ook de belastingaanslagen van de gemeente Groningen verzorgt.

Eind april 2019 legt het Noordelijk Belastingkantoor onder meer de volgende waterschapsbelastingen op:

▣ WATERSYSTEEMHEFFING INGEZETENEN

Deze heffing betreft de kosten van de zorg voor het watersysteem en wordt opgelegd aan bewoners van zelfstandige woonruimte.

De hoogte van de watersysteemheffing ingezetenen bedraagt:

- bij het waterschap Noorderzijlvest **€ 82,53**
- bij het waterschap Hunze en Aa's **€ 73,15**

▣ ZUIVERINGSHEFFING

Deze heffing betreft de kosten van zuivering van afvalwater.

De hoogte van de aanslag zuiveringsheffing hangt af van het aantal personen dat op uw adres woont op 1 januari 2019.

Wanneer u alleenstaand bent en dus als enige persoon op uw woonadres staat ingeschreven, moet u worden aangeslagen voor één vervuilingseenheid:

- bij het waterschap Noorderzijlvest **€ 64,11**
- bij het waterschap Hunze en Aa's **€ 73,79**

Als er twee of meer personen op uw adres wonen wordt u aangeslagen voor drie vervuilingseenheden:

- bij het waterschap Noorderzijlvest **€ 192,33**
- bij het waterschap Hunze en Aa's **€ 221,37**

Wanneer u op 1 januari van een heffingsjaar (de peildatum) als enige op uw adres woont, dient u een aanslag zuiveringsheffing voor één vervuilingseenheid te ontvangen.

Indien u toch voor drie vervuilingseenheden wordt aangeslagen, kunt u het Noordelijk Belastingkantoor verzoeken om te worden aangeslagen voor één vervuilingseenheid.

Met een af- of toename van het aantal bewoners in de loop van het heffingsjaar wordt bij het bepalen van het aantal vervuilingseenheden geen rekening gehouden.

Voor de betaling van de waterschapsbelastingen geldt hetzelfde als voor de gemeentelijke belastingen (pag. 6).

Kwijtschelding van waterschapsbelastingen

Van de waterschapsbelastingen is volledige kwijtschelding mogelijk.

Hoe u kwijtschelding aanvraagt bij het Noordelijk Belastingkantoor staat vermeld op pagina 5 e.v.

Het is mogelijk dat in 2019 aan u automatisch kwijtschelding is verleend van de waterschapsbelastingen omdat deze eerder ook al zijn kwijtgescholden.

ADRESSEN

NOORDELIJK BELASTINGKANTOOR

Bezoekadres: Trompsingel 29 te Groningen

Openingstijden: zonder afspraak maandag tot en met vrijdag 9.00 – 13.00 uur
met afspraak maandag tot en met vrijdag 9.00 – 17.00 uur

Postadres algemeen: Postbus 88, 9700 AB Groningen

Postadres voor kwijtscheldingsverzoeken: Antwoordnummer 212, 9700 VB Groningen
T 088 – 787 90 00

1.4 Aanslag Inkomstenbelasting/Premie volksverzekeringen

Als u een aanslag Inkomstenbelasting/Premie volksverzekeringen ontvangt van de Belastingdienst (hoofdstuk 2), is het verstandig deze op juistheid te controleren. Zo komt het voor dat als gevolg van een onvolledig ingevuld P-biljet op papier heffingskortingen waarop u recht heeft, zoals de alleenstaande ouderenkorting of de inkomensafhankelijke combinatiekorting (pag. 13), niet vermeld staan op de achterzijde van de aanslag.

Is de aanslag volgens u niet juist dan kunt u binnen zes weken na de datum van de aanslag een [bezwaarschrift](#) indienen bij de inspecteur van de Belastingdienst. Buiten de bezwaartermijn is vaak een verzoek om ambtshalve vermindering nog mogelijk binnen vijf jaar na afloop van het jaar waarop de aanslag betrekking heeft. Om uitstel van betaling van het bedrag waartegen u bezwaar maakt of waarvan u herziening vraagt, moet u uitdrukkelijk verzoeken.

Kwijtschelding van belastingaanslagen

Van een aanslag Inkomstenbelasting/Premie volksverzekeringen is misschien (gedeeltelijk) kwijtschelding mogelijk, aan te vragen met het formulier [Verzoek kwijtschelding van belastingen en premie volksverzekeringen](#).

Bij kwijtschelding van belastingaanslagen wordt 90% van de toepasselijke bijstandsnorm vrijgelaten en niet – wat gunstiger is – 100% zoals het geval is bij kwijtschelding van aanslagen van de gemeente en het waterschap.

Kwijtschelding wordt in het algemeen niet verleend als onder meer:

- er te weinig belasting is geheven als gevolg van opzet of grove schuld;
- een belastingteruggaaf niet is gebruikt voor de betaling van de aanslag;
- u wist of kon vermoeden dat een aanslag zou worden opgelegd;
- u bij definitieve aanslag een bedrag moet betalen wat u eerder had ontvangen bij voorlopige aanslag die gebaseerd was op door u verstrekte gegevens;
- u de aanslag reeds langer dan drie maanden geleden heeft betaald.

Als niet aan de eisen voor kwijtschelding wordt voldaan, is het mogelijk dat beslist wordt dat u vanwege uw financiële en sociale situatie niet verder wordt bemoeilijkt zodat invorderingsmaatregelen uitblijven, eventueel na betaling van een bedrag. Een dergelijke beslissing kent vaak voorwaarden, bijvoorbeeld dat gedurende drie jaar belastingteruggaven met de belastingschuld worden verrekend.

Wanneer u de belastingaanslag niet ineens kunt betalen, kunt u gebruik maken van het formulier [Verzoek Betalingsregeling](#) voor gespreide betaling. Als op uw inkomen of bankrekening door de Belastingdienst beslag is gelegd waardoor uw inkomen daalt beneden de [beslagvrije voet](#) (zie ook pag. 22), kunt u verzoeken de invorderingsmaatregel aan te passen met het formulier [Verzoek berekening beslagvrije voet](#).

Wanneer u een belastingaanslag, waaronder de premie AOW, niet binnen een door de Sociale Verzekeringsbank (SVB) gestelde termijn voldoet, kan de SVB u [schuldig nalatig](#) verklaren. Gevolg is dat u in de opbouw AOW-pensioen wordt gekort.

U krijgt de gelegenheid aan te geven dat het niet betalen van de aanslag na gedane aangifte u niet is te verwijten, bijvoorbeeld vanwege ernstige verslaving, inkomen onder bijstandsnorm, faillissement of detentie (zie [beleidsregel SVB](#)).

ADRESSEN

BELASTINGDIENST/KANTOOR GRONINGEN

Bezoekadres: Kempkensberg 12 te Groningen

Belastingtelefoon: 0800 – 0543

2 INKOMSTENBELASTING EN BELASTINGTERUGGAAF

Eerst worden hier enige uitgangspunten van de [Wet inkomstenbelasting 2001](#) uiteengezet. Verder wordt een aantal heffingskortingen en aftrekposten besproken.

2.1 Uitgangspunten belastingstelsel

Drie soorten inkomens, drie boxen, drie belastingtarieven

Inkomens worden naar hun soort ondergebracht in één van drie boxen. Elke box kent eigen aftrekposten en/of vrijstellingen en een eigen belastingtarief, berekend over het belastbaar inkomen: de inkomens in die box na eventuele vermindering met aftrekposten of vrijstellingen. *Verzamelinkomen* is totaal van de drie belastbare inkomens.

In **BOX 1** valt uw inkomen uit werk, zoals loon, uitkering, pensioen, nevenverdiensten en partneralimentatie alsmede inkomen uit de door u bewoonde eigen woning (het eigenwoningforfait). Er zijn drie belastingschijven met oplopende tarieven.

Het belastingtarief begint met 36,65% bij belastbare inkomens tot en met € 20.384,00 (voor [AOW-gerechtigden](#) – u bent geboren vóór 1 september 1953 – is het tarief 18,75%). Het hoogste tarief is 51,75% bij inkomens vanaf € 68.508,00.

Een [vrijwilligersvergoeding](#) is onbelast indien deze niet meer bedraagt dan € 170,00 per maand én € 1.700,00 per jaar.

In **BOX 2** valt het inkomen uit aanmerkelijk belang, dat is minimaal 5% aandelenbezit in bijvoorbeeld een bv of nv. Het tarief is 25%.

In **BOX 3** valt het inkomen uit het vermogen van u en uw eventuele fiscale partner gezamenlijk, het zogenaamde voordeel uit sparen en beleggen. De hoogte van het vermogen wordt vastgesteld naar de stand per 1 januari van een belastingjaar. Vermogen is het totale saldo van uw bank- en spaarrekeningen, beleggingen, de waarde van uw tweede huis etc. vermindert met uw eventuele schulden (na aftrek van een drempel van € 3.100,00 voor u en hetzelfde bedrag voor uw fiscale partner). Een bedrag van **€ 30.360,00** voor u en hetzelfde bedrag voor uw fiscale partner is vrijgesteld van belasting: het heffingsvrij vermogen (er bestaan extra vrijstellingen voor [groene beleggingen](#)).

Het voordeel uit sparen en beleggen wordt berekend over de *grondslag sparen en beleggen*, dat is het vermogen na aftrek van bovengenoemd heffingsvrij vermogen (dus € 30.360,00 of bij fiscaal partnerschap € 60.720,00).

Voor de berekening van het rendement over de grondslag sparen en beleggen bestaan er maximaal drie schijven en twee rendementspercentages: het spaarrendement van 0,13% en het beleggingsrendement van 5,60%.

In de 1^e schijf wordt over 67% van de grondslag sparen en beleggen het spaarrendement berekend en over 33% het beleggingsrendement.

In de 2^e schijf wordt over 21% van de grondslag sparen en beleggen het spaarrendement berekend en over 79% het beleggingsrendement.

In de 3^e schijf wordt over de grondslag alleen het beleggingsrendement berekend.

Over het totaal berekende rendement betaalt u 30% belasting.

Onderstaande tabel geeft aan welk belastingpercentage u uiteindelijk betaalt.

SCHIJF	GRONDSLAG SPAREN EN BELEGGEN (PER PARTNER)	BELASTINGPERCENTAGE
1	€ 0,00 t/m € 71.650,00	0,5805%
2	€ 71.651,00 t/m € 989.736,00	1,3353%
3	vanaf € 989.737,00	1,68%

Fiscaal partnerschap

U betaalt inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen over uw eigen inkomen en kunt in beginsel alleen gebruik maken van uw eigen aftrekposten.

Wanneer er sprake is van fiscaal partnerschap worden echter een aantal aftrekposten, zoals giften en specifieke zorgkosten samengevoegd met die van uw fiscale partner.

Als u in een belastingjaar langer dan zes maanden dezelfde fiscale partner heeft, kunt u als minstverdienende partner recht hebben op de algemene heffingskorting (pag. 12)

Van **fiscaal partnerschap** is sprake als zowel u en uw partner meerderjarig zijn én:

- u gehuwd (en niet gescheiden van tafel en bed) of geregistreerde partner bent óf
- u ongehuwd samenwoont op een adres waar u beide bij de basisregistratie personen (BRP) staat ingeschreven én u voldoet aan een van de volgende vereisten:
 - u heeft een notarieel samenlevingscontract met wederzijdse zorgverplichting gesloten terwijl u beide meerderjarig bent óf
 - uit uw relatie is een kind geboren óf
 - één van u heeft een kind van de ander erkend óf
 - u bent bij een pensioenfonds aangemeld als pensioenpartners óf
 - u bent beide eigenaar van de woning die uw hoofdverblijf is óf
 - op uw woonadres staat een minderjarig kind van één van u ingeschreven óf
 - u was ook in 2018 fiscale partner van elkaar.

Wanneer een alleenstaande ouder en zijn kind op hetzelfde adres wonen en voldaan wordt aan één van bovengenoemde voorwaarden (één van beide heeft bijvoorbeeld een minderjarig kind dat eveneens op dat adres woont), zijn de ouder en het kind alleen fiscale partners als beide op 1 januari 2019 27 jaar of ouder zijn.

Indien *pleegkinderen* en hun verzorgende ouders elkaars fiscale partner zijn, kunnen zij de Belastingdienst gezamenlijk verzoeken om niet langer als partner te worden aangemerkt.

Als u ongehuwd samenwoont en u voldoet in de loop van het jaar aan één van de hiervoor vermelde voorwaarden, bent u in dat jaar fiscale partners vanaf het moment dat (en zolang) u beide op hetzelfde woonadres staat ingeschreven.

► *Voorbeeld.* U staat beide op 1 januari 2019 op hetzelfde woonadres ingeschreven. Op 15 november 2019 krijgt u van uw partner een kind. U bent vanaf 1 januari 2019 fiscale partners.

Als u ongehuwd bent blijft u fiscale partners wanneer inschrijving op hetzelfde adres niet langer mogelijk is door een opname in een verpleeg- of verzorgingshuis.

Het fiscaal partnerschap eindigt als één van u beide de Belastingdienst bericht dat u niet langer fiscale partner bent of als u een nieuwe fiscale partner heeft.

Als u gehuwd of geregistreerde partner bent, eindigt het fiscaal partnerschap eerst vanaf het moment dat u niet langer op hetzelfde woonadres staat ingeschreven én bij de rechter een verzoek tot echtscheiding of tot scheiding van tafel en bed of tot beëindiging van het geregistreerd partnerschap is ingediend.

► *Voorbeeld.* U schrijft zich op 25 januari 2019 uit van het gezamenlijke woonadres. Uw advocaat dient op 15 mei 2019 bij de rechter een echtscheidingsverzoek in. U bent dan vanaf 15 mei 2019 geen fiscale partners meer. Tot het moment van indiening van het verzoek blijft u fiscale partners ook al leeft u feitelijk gescheiden.

2.2 Heffingskortingen

U heeft als belastingplichtige recht op één of meer jaarlijkse heffingskortingen.

Heffingskortingen verminderen het bedrag dat u in een kalenderjaar verschuldigd zou zijn aan inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen.

Heffingskortingen kunnen worden onderscheiden in de loonheffingskorting en heffingskortingen die de Belastingdienst rechtstreeks aan u uitbetaalt.

De meeste heffingskortingen hoeft u niet zelf bij de Belastingdienst aan te vragen; zij worden door uw werkgever, uitkeringsinstantie of pensioenfonds verrekend, eventueel nadat een loonbelastingverklaring is ingevuld. Door de verrekening stijgt uw netto-inkomen. Deze heffingskortingen vormen samen de loonheffingskorting.

Als u meerdere inkomens tegelijk ontvangt, is het vaak raadzaam alleen bij het hoogste inkomen de loonheffingskorting toe te passen. Hieronder worden eerst vijf heffingskortingen besproken die onder de loonheffingskorting vallen.

- *Algemene heffingskorting*

Iedere belastingplichtige heeft recht op de algemene heffingskorting van maximaal **€ 2.477,00** (AOW-gerechtigden maximaal **€ 1.268,00**).

Boven een inkomen in box 1 (pag. 10) van € 20.384,00 wordt de algemene heffingskorting opgebouwd met 5,147% (AOW-gerechtigden 2,633%).

Bij een inkomen in box 1 vanaf € 68.507,00 is de algemene heffingskorting nihil.

<Belangrijk> Wanneer u in een belastingjaar meer dan zes maanden dezelfde fiscale partner heeft (pag. 11) met voldoende inkomsten en u heeft zelf geen of een gering inkomen (tot circa € 6.500,00), dan kunt u als minstverdienende partner uw eigen algemene heffingskorting (gedeeltelijk) uitbetaald krijgen door de Belastingdienst. Uw partner met inkomen moet zelf wel voldoende belasting verschuldigd zijn omdat de hoogte van uw algemene heffingskorting daarvan afhankelijk is.

De algemene heffingskorting is voor u als minstverdienende partner maximaal:

- als u geboren bent vóór 1 januari 1963 **€ 2.477,00**
- in overige gevallen **€ 661,00**

Als u niet automatisch een Voorlopige aanslag 2019 heeft ontvangen, kunt u deze korting het beste aanvragen vóór het begin van het belastingjaar. Dat kan [online](#) of door indiening van het bij de Belastingtelefoon te bestellen formulier “Verzoek of wijziging voorlopige aanslag”. Ook kunt u na afloop van het jaar aangifte doen.

U kunt ook de algemene heffingskorting aanvragen wanneer u jonger dan de AOW-leeftijd bent en uw fiscale partner ontvangt (nog) AOW-pensioen naar de norm van een gezamenlijke huishouding: 50% + maximaal 50% [partnertoeslag](#). Bij een gezamenlijk inkomen vanaf € 2.827,01 bruto per maand is de toeslag verlaagd met 10%.

- *Arbeidskorting*

U heeft recht op de arbeidskorting wanneer u arbeidsinkomen ontvangt.

Arbeidsinkomen is bijvoorbeeld loon (ook als het UWV dat uitbetaalt vanwege betalingsonmacht van uw werkgever), een Ziektewetuitkering of WAO/WIA-uitkering die door uw werkgever samen met een aanvulling wordt betaald, bijverdiensten (zoals het bezorgen van kranten) en inkomsten als freelancer of zelfstandige.

Geen arbeidsinkomen is een ontslagvergoeding van uw werkgever, bijstand, AOW-pensioen, Anw-uitkering of een door het UWV betaalde WW-, WAO/WIA- of Wajong-uitkering. In deze gevallen is er dus geen recht op arbeidskorting.

Wanneer u geheel 2019 jonger dan de AOW-leeftijd bent is de arbeidskorting 1,754% van het arbeidsinkomen tot en met € 9.694,00 (maximaal € 170,00) plus 28,712% van het arbeidsinkomen boven € 9.694,00 tot maximaal **€ 3.399,00**.

Wanneer u geheel 2019 AOW-gerechtigd bent is de arbeidskorting 0,898% van het arbeidsinkomen tot en met € 9.694,00 (maximaal € 88,00) plus 14,689% van het arbeidsinkomen boven € 9.694,00 tot maximaal **€ 1.740,00**.

Bij een arbeidsinkomen boven € 34.060,00 wordt de arbeidskorting afgebouwd met 6% (AOW-gerechtigden met 3,069%) tot nihil bij een inkomen vanaf € 90.710,00.

Als volgens deze rekenregels uw jaaropgaaf een te hoog bedrag aan arbeidskorting vermeldt, behoudt u toch recht op dat bedrag tot het wettelijk geldende maximum.

- *Jonggehandicaptenkorting*

U heeft recht op de jonggehandicaptenkorting van **€ 737,00** indien:

- u recht heeft op toekenning van een uitkering of op arbeidsondersteuning op grond van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong) én
- voor u geldt niet de ouderenkorting (zie hierna).

Ook wanneer u niet daadwerkelijk een Wajong-uitkering ontvangt maar een andere uitkering (WAO/WIA etc.) of loon (bijvoorbeeld van de werkgever iederz) kunt u recht hebben op de jonggehandicaptenkorting. Uw werkgever kan rekening houden met de jonggehandicaptenkorting zodat u maandelijks netto meer loon ontvangt.

- *Ouderenkorting*

U heeft recht op de ouderenkorting wanneer u op 31 december 2019 de AOW-leeftijd heeft. De hoogte van de ouderenkorting is **€ 1.596,00** bij een verzamelinkomen (pag. 10) van maximaal € 36.783,00. Daarboven is de korting 15% van uw inkomen minus € 36.783,00. De ouderenkorting vervalt vanaf een inkomen van € 47.423,00.

- *Alleenstaande ouderenkorting*

U heeft recht op de alleenstaande ouderenkorting van **€ 429,00** wanneer u in een maand van het jaar 2019 AOW-pensioen voor een alleenstaande ontvangt of daar recht op heeft. Deze korting kent geen inkomensgrens.

De laatste, hierna genoemde heffingskorting is bedoeld voor werkende ouders met thuiswonende (stief/pleeg-) kinderen. De inkomensafhankelijke combinatiekorting wordt niet automatisch in uw inkomen verwerkt maar – evenals de algemene heffingskorting minstverdienende partner (pag. 12) – op uw verzoek door de Belastingdienst aan u uitbetaald.

- *Inkomensafhankelijke combinatiekorting*

U heeft recht op de inkomensafhankelijke combinatiekorting indien:

- u een kind heeft dat op 31 december 2018 jonger is dan 12 jaar én
- het kind behoort in 2019 meer dan zes maanden tot uw huishouding en staat op uw woonadres ingeschreven (bij co-ouderschap kunnen beide co-ouders recht op de korting hebben ook al kan het kind maar bij één ouder ingeschreven staan) én
- u heeft recht op zelfstandigenaftrek of uw arbeidsinkomen (zie arbeidskorting pag. 12) is minimaal € 4.993,00 per jaar én
- u geen fiscale partner heeft dan wel
- bij fiscaal partnerschap zowel u als uw fiscale partner een arbeidsinkomen heeft van minimaal € 4.993,00 per jaar terwijl u de minstverdienende partner bent dan wel bij arbeidsinkomens van gelijke hoogte u de oudste partner bent.

De inkomensafhankelijke combinatiekorting is 11,45% van uw arbeidsinkomen boven € 4.993,00 tot maximaal **€ 2.835,00** (AOW-gerechtigden 5,86% tot maximaal **€ 1.452,00**). Dit maximum wordt bereikt bij een inkomen van € 29.752,00.

De algemene heffingskorting minstverdienende partner en de inkomensafhankelijke combinatiekorting worden ineens uitbetaald wanneer het maandbedrag lager is dan € 23,00. U kunt de heffingskortingen vooraf [online](#) aanvragen (en wijzigen). Deze wordt dan door de Belastingdienst in maandelijkse termijnen aan u uitbetaald. Ook kan door een belastingaangifte na afloop van het belastingjaar heffingskortingen ineens aan u worden uitbetaald. Als u op de heffingskorting geen recht (meer) heeft terwijl deze bij Voorlopige aanslag 2019 wel is toegekend, zet u deze [online](#) stop.

Wanneer in een jaar door het overlijden van het kind, de ouder of van de fiscale partner niet aan de in de desbetreffende heffingskorting gestelde eis van zes maanden wordt voldaan, blijft het recht op deze heffingskorting in dat jaar bestaan.

Wijzigingen van het nummer van uw bankrekening waarop belasting en/of toeslagen wordt gestort kunt u [online](#) doorgeven of via het formulier [Opgaaf rekeningnummer](#).

Bijstandsuitkering en heffingskortingen

Als u een (aanvullende) bijstandsuitkering op grond van de Participatiewet ontvangt, wordt van u verwacht dat u alle heffingskortingen aanvraagt waarop u recht heeft. Deze heffingskortingen, zoals de algemene heffingskorting minstverdienende partner en de inkomensafhankelijke combinatiekorting, worden met uw bijstandsuitkering verrekend behalve de jonggehandicaptenkorting indien u 27 jaar of ouder bent.

Wanneer u een heffingskorting moet terugbetalen omdat u daar geen recht op had, zoals de algemene heffingskorting minstverdienende partner of de inkomensafhankelijke combinatiekorting, en deze korting is verrekend met uw bijstandsuitkering, kunt u de gemeente verzoeken om een herberekening van uw uitkering nu die uitkering – achteraf – te laag is vastgesteld.

Als u loon of een uitkering (bijvoorbeeld van het UWV) ontvangt met daarnaast een aanvullende bijstandsuitkering, verlangt de gemeente vaak dat op uw loon of uitkering de loonheffingskorting wordt toegepast. Hierdoor wordt uw loon of uitkering netto hoger zodat de aanvullende bijstand zo laag mogelijk kan blijven. De verrekening van de algemene heffingskorting op zowel uw loon of uitkering als op de aanvullende bijstand kan betekenen dat er te weinig loonheffing wordt ingehouden. Mocht dat na afloop van het jaar leiden tot een te betalen aanslag inkomstenbelasting, dan kunt u voor die aanslag bij de gemeente algemene bijstand aanvragen.

2.3 Belastingteruggaaf

Belastingteruggaaf vanwege geringe of negatieve inkomsten

Wanneer u werkt of een uitkering ontvangt, houdt uw werkgever of uitkeringsinstantie meestal een bedrag in aan loonheffing – dat is de loonbelasting en de premie volksverzekeringen – en draagt dat af aan de Belastingdienst. Op uw jaaropgaaf staat vermeld welk bedrag aan loonheffing is ingehouden.

U kunt voor belastingteruggaaf in aanmerking komen als in een belastingjaar op uw inkomen te veel loonheffing is ingehouden.

Reden daarvan kan zijn dat u in een jaar geringe looninkomsten ontving, bijvoorbeeld omdat u naast uw – fiscaal onbelaste – studiefinanciering alleen een deeltijdbaantje of vakantiewerk had. Omdat uw recht heeft op de algemene heffingskorting (en de arbeidskorting) kan daardoor het bedrag wat uw werkgever aan loonheffing heeft ingehouden hoger zijn dan wat u aan inkomstenbelasting verschuldigd bent.

Heeft u als AOW-gerechtigde naast uw AOW-pensioen die berekend is naar de helft van de gehuwdennorm, andere geringe (bedrijfspensioen)inkomsten waarop loonheffing is ingehouden, dan heeft u wellicht recht op belastingteruggaaf vanwege de hoogte van de heffingskortingen (de algemene heffingskorting en ouderenkorting).

Wanneer u aflost op een terugvordering omdat u te veel uitkering, zoals bijstand, ontving en deze terugvordering is verhoogd (gebruteerd) met verschuldigde loonheffing, kunt u de in een jaar gedane aflossingen als *negatief inkomen* aftrekken. Waar het gaat om het bruto terugbetalen van in een eerder jaar te veel ontvangen netto bijstand, stuurt de gemeente alleen nog een afzonderlijk aflossingsoverzicht (negatieve jaaropgaaf) als u inmiddels geen bijstand meer ontvangt. Als u nog steeds bijstand ontvangt, zijn de aflossingen in de jaaropgaaf verwerkt.

Belastingteruggaaf vanwege aftrekposten

Aftrekposten verlagen uw belastbaar inkomen en kunnen leiden tot belastingteruggaaf of tot minder te betalen belasting. De verlaging van dat inkomen kan ook tot gevolg hebben dat uw recht krijgt op (hogere) inkomensafhankelijke toeslagen (3.1). Een zestal aftrekposten over het jaar 2019, te vermelden in uw aangifte in 2020, worden hier besproken.

In geval van fiscaal partnerschap telt u bij iedere aftrekpost met uitzondering van reiskosten openbaar vervoer de kosten van u en uw fiscale partner na vermindering met eventuele drempelbedragen bij elkaar. Vervolgens verdeelt u het aftrekbare bedrag tussen u beiden, als het totaal maar 100% is.

- *Reisaftrek openbaar vervoer (woon-werkverkeer)*

U heeft recht op [reisaftrek](#) als u met een openbaarvervoerverklaring of reisverklaring van uw werkgever kunt aantonen dat u met het openbaar vervoer van uw woning naar uw werk reist en de enkele reisafstand is meer dan tien kilometer.

De hoogte van de reisaftrek hangt af van de afstand, het aantal dagen per week dat u reist (ten minste één keer per week of 40 dagen per jaar) en moet verminderd worden met een eventueel van uw werkgever ontvangen reiskostenvergoeding.

De aftrek is minimaal € 455,00 per jaar als u per week vier dagen of meer reist.

- *Betaalde partneralimentatie en andere onderhoudsverplichtingen ex-partner*

Aftrekbaar is de [alimentatie](#) die u betaalt aan uw voormalige partner met wie u was gehuwd, geregistreerd stond of van wie u duurzaam gescheiden leeft.

De ontvanger van de partneralimentatie is daarover belasting verschuldigd. Ook is 5,70% [inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet](#) verschuldigd.

NB Wanneer u naast partneralimentatie aanspraak maakt op aanvullende bijstand op grond van de Participatiewet, kan uw partneralimentatie door de uitkeringsinstantie als “meebelast” worden behandeld. Daardoor wordt ook op de partneralimentatie door de uitkeringsinstantie loonheffing en bijdrage Zorgverzekeringswet (Zvw) ingehouden en in uw jaaropgaaf verwerkt.

In dat geval vermeldt u in uw belastingaangifte de ontvangen partneralimentatie dan ook niet; u hoeft over de ontvangen alimentatie geen inkomstenbelasting of bijdrage Zvw te betalen.

- *Specifieke zorgkosten/tegemoetkoming specifieke zorgkosten*

[Specifieke zorgkosten](#) zijn door u zelf betaalde en niet vergoede kosten vanwege ziekte of invaliditeit van u, uw fiscale partner, uw kinderen tot 27 jaar (alleen voor de aftrek van extra uitgaven voor kleding en beddengoed is vereist dat zij bij u inwonen),

uw inwonende zorgafhankelijke ouders broers of zusters of tot uw huishouden behorende ernstig gehandicapte personen vanaf 27 jaar.
Kosten die vallen onder de dekking van de Zorgverzekeringswet zijn niet aftrekbaar. Als u geen (verplichte) zorgverzekering heeft, zijn door u gemaakte zorgkosten die zouden vallen onder de dekking van deze verzekering eveneens niet aftrekbaar. Verder zijn niet aftrekbaar kosten die vallen onder het verplichte eigen risico van maximaal € 385,00 (pag. 32) of het vrijwillig overeengekomen risico.

Specifieke zorgkosten zijn aftrekbaar na vermindering met een drempelbedrag. Bij geen of geringe inkomsten is het drempelbedrag een minimumbedrag of anders een percentage van het drempelinkomen van u en uw eventuele fiscale partner. *Drempelinkomen* is het totaal van uw inkomsten in box 1, 2 en 3, vermindert met aftrekposten zoals hypotheekrente en reisaftrek openbaar vervoer maar niet vermindert met de aftrekposten betaalde partneralimentatie, specifieke zorgkosten, tijdelijk verblijf ernstig gehandicapten, studiekosten en giften. Wanneer u alleen loon en/of uitkering ontvangt en geen aftrekposten heeft, wordt de drempel berekend over het op uw jaaropgave(n) vermelde inkomen.

De hoogte van het drempelbedrag is:

- ⇒ als u geen fiscale partner heeft: minimaal € 133,00 of bij een drempelinkomen:
 - van € 7.739,00 tot en met € 41.107,00: 1,65% van uw inkomen
 - boven € 41.107,00: € 678,00 + 5,75% van uw inkomen boven € 41.107,00.
- ⇒ bij fiscaal partnerschap: minimaal € 266,00 of bij een gezamenlijk inkomen:
 - van € 15.487,00 tot en met € 41.107,00: 1,65% van uw inkomen
 - boven € 41.107,00: € 678,00 + 5,75% van uw inkomen boven € 41.107,00.

Specifieke zorgkosten zijn onder meer:

A (eigen bijdrage in) de werkelijke reiskosten – bij vervoer per auto b.v. € 0,25 per km – van u en uw eventuele noodzakelijke begeleider in verband met uw (para)medische behandelingen dan wel de hogere kosten van leefvervoer die u vanwege uw ziekte of invaliditeit heeft gemaakt ten opzichte van een vergelijkbare gezonde persoon;

B (homeopathische) medicijnen op medisch voorschrift die u zelf betaalt omdat ze bijvoorbeeld niet zijn opgenomen in het [geneesmiddelenvergoedingssysteem](#) (niet voedingssupplementen of vitaminepreparaten);

C koop of huur, reparaties en de verzekering van hulpmiddelen, zoals batterijen gehoorapparaat, kunstgebit, bruggen, elastische kousen, steunzolen, dyslexie-hulpmiddelen opgenomen in een dyslexieverklaring (niet: eigen bijdragen op basis van de Zorgverzekeringswet, bril/contactlenzen, elleboogkruk, onderarmschaalkruk, okselkruk, gipssteun, looprek of loophulp, rollator, rolstoel, scootmobiel en woning-aanpassingen; afschrijvingskosten van hulpmiddelen die u vóór 2014 heeft betaald blijven wel aftrekbaar);

D elektriciteitskosten voor het opladen van de accu van een elektrische rolstoel of scootmobiel (niet de traplift), richtbedrag € 100,00;

E andere aanpassingen die hoofdzakelijk door zieke of invalide personen worden gebruikt of voor hen zijn aangebracht, bijvoorbeeld aan een auto;

F extra kosten van particuliere gezinshulp in de ziekteperiode van u, uw partner, uw kinderen tot 27 jaar of uw inwonende ernstig gehandicapte kinderen vanaf 27 jaar welke kosten volledig aftrekbaar zijn bij een inkomen tot € 31.744,00 (daarboven bestaat een inkomensafhankelijk drempelbedrag);

G dieetkosten op voorschrift van een arts of een bevoegde diëtist volgens de vaste bedragen van de [Dieetlijst 2019](#);

H extra uitgaven voor kleding en beddengoed bij langdurige ziekte, bestaande uit een vaste aftrek van € 300,00 of € 750,00 als uw uitgaven meer dan € 600,00 bedragen;

I (eigen bijdrage in) de kosten van huisarts, tandarts (waaronder kronen), psycholoog of medisch specialist (niet ooglaserbehandelingen ter vervanging van een bril);
J (eigen bijdrage in) de kosten van zogenaamde paramedische behandelingen door of onder begeleiding van een arts, zoals fysiotherapie, chiropraxie, acupunctuur, revalidatie, logopedie of homeopathie;
K contributie kruisvereniging en/of Diabetesvereniging Nederland (DVN);
L reiskosten van openbaar vervoer, taxi of bij vervoer per auto € 0,19 per km vanwege regelmatig ziekenbezoek (minimaal eenmaal per week, bij langdurige ziekte eenmaal per maand) aan iemand met wie u bij het begin van de ziekte een gezamenlijke huishouding voerde (partner, kind, ouder, broer of zuster) en die ten minste één maand elders wordt verpleegd terwijl de enkele reisafstand meer dan 10 km bedraagt.

Verhoging specifieke zorgkosten

Als het drempelinkomen (pag. 16) van u en uw eventuele fiscale partner maximaal € 34.871,00 bedraagt, verhoogt u de onder **A** tot en met **H** gedane uitgaven met:

- **40%** als u op 1 januari 2019 jonger dan de AOW-leeftijd bent
- **113%** als u of uw fiscale partner op 1 januari 2019 de AOW-leeftijd heeft.

Het komt voor dat u over uw (lage) inkomen geen of weinig belasting verschuldigd bent. Dat kan zijn omdat uw inkomen veel heffingskortingen kent (AOW-pensioen) of fiscaal onbelast is (kinderalimentatie). In die gevallen kunnen uw aftrekbare specifieke zorgkosten niet (volledig) verzilverd worden door middel van een belastingteruggaaf. Op basis van het Besluit tegemoetkoming specifieke zorgkosten kan in dat geval een [tegemoetkoming specifieke zorgkosten](#) worden verleend.

Deze tegemoetkoming wordt automatisch toegepast nadat u belastingaangifte heeft gedaan. U ontvangt de beslissing over de hoogte van uw tegemoetkoming enige tijd nadat u de belastingaanslag op uw aangifte heeft ontvangen.

Bij de berekening van de tegemoetkoming gaat het om de grootheden A, B en C:

A is de verschuldigde belasting na aftrek van de specifieke zorgkosten;

B is het geheel van de heffingskortingen waarop u recht heeft;

C is de verschuldigde belasting voor aftrek van de specifieke zorgkosten.

Als C kleiner is dan B is de hoogte van de tegemoetkoming: C verminderd met A.

Als C groter of gelijk is aan B is de hoogte: B verminderd met A.

- *Uitgaven tijdelijk verblijf ernstig gehandicapten van 21 jaar of ouder*

Het gaat hier om de kosten van vervoer en verblijf van ernstig gehandicapte kinderen, broers, zusters of personen voor wie u door de kantonrechter als mentor of curator bent aangewezen voor persoonlijke belangenbehartiging.

Deze personen moeten 21 jaar of ouder zijn en doorgaans in een Wlz-instelling verblijven (verpleeghuis, gezinsvervangend tehuis of woonvorm voor gehandicapten) terwijl zij u in de weekeinden of de vakantie thuis of op een vakantieadres bezoeken. Aftrekbaar zijn de vervoerskosten tegen € 0,19 per km per rit en de verblijfskosten van € 10,00 per verblijfsdag waarbij de dagen van ophalen en weer brengen meetellen.

- *Studiekosten en andere scholingsuitgaven*

Studie- en opleidingskosten voor uw (toekomstige) beroep zijn aftrekbaar als u geen recht heeft op studiefinanciering.

Het gaat hier om uitgaven voor lesgeld, collegegeld, examengeld, promotiekosten en de door de onderwijsinstelling (in een studiegids) verplicht gestelde leermiddelen, zoals boeken en speciale software. Eveneens aftrekbaar zijn de kosten van een EVC-procedure (Erkenning Verworven Competenties).

Niet aftrekbaar zijn de kosten van computers en bijbehorende randapparatuur evenals reis- en verblijfskosten.

Scholingsuitgaven zijn aftrekbaar boven € 250,00 tot maximaal € 15.000,00.
Als u een fiscale partner heeft die ook studiekosten kan aftrekken geldt voor hem dezelfde drempels.

- *Giften aan goede doelen*

Aftrekbaar zijn aantoonbare [giften](#) aan een door de Belastingdienst aangewezen [ANBI](#) (Algemeen Nut Beogende Instelling), zoals een liefdadigheidsinstelling of een kerkelijke instantie.

Wanneer u als vrijwilliger werkzaam bent bij een ANBI en afziet van een onkostenvergoeding kan deze vergoeding onder voorwaarden ook aftrekbaar zijn.

Een gift aan een ANBI die is aangemerkt als culturele instelling kunt u voor 125% aftrekken bij een bedrag tot € 5.000,00.

Een gift aan een [steunstichting sociaal belang behartigende instelling \(SBBI\)](#), zoals een sportclub of speeltuin, kan ook aftrekbaar zijn.

Aftrekbaar zijn giften boven het drempelbedrag van 1% van het drempelinkomen (pag. 16) van u en uw eventuele fiscale partner met een minimum van € 60,00 tot maximaal 10% van het drempelinkomen.

Voor [periodieke giften](#) gelden andere regels.

Belastingteruggaaf aanvragen

Om belasting terug te krijgen en/of beroep te kunnen doen op de tegemoetkoming specifieke zorgkosten (pag. 17) moet u na afloop van het belastingjaar aangifte doen. Dat kan online of via een bij de Belastingtelefoon te bestellen P-biljet.

Als u aangifteplichtig bent, heeft u (per mail) een aangiftebrief ontvangen met de mededeling dat u over het belastingjaar 2018 voor 1 mei 2019 aangifte moet doen.

In uw verplichte aangifte vermeldt u dan uw aftrekposten.

Wanneer u niet aangifteplichtig bent, kunt u op eigen initiatief aangifte doen en wel binnen vijf jaar na afloop van het belastingjaar waarop de teruggaaf betrekking heeft.

Een aangifte over het belastingjaar 2014 moet dus uiterlijk op 31 december 2019 bij de Belastingdienst binnen zijn.

De belastingteruggaaf over een jaar wordt aan u uitbetaald als de teruggaaf meer dan € 14,00 bedraagt. Een belastingteruggaaf kan overigens worden verrekend met openstaande belasting- of toeslagschulden.

Wanneer u vaste aftrekposten heeft, zoals hypotheekrente of betaalde partneralimentatie, kunt u ook vooraf als maandelijks voorschot belasting terugkrijgen.

Dat kan [online](#) of via het te bestellen formulier “Verzoek of wijziging voorlopige aanslag 2019”.

NB U krijgt een te betalen aanslag indien u aan inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen meer dan € 46,00 bent verschuldigd (de zogenaamde aanslaggrens).

Over opbrengsten uit overig werk die niet onder de loonheffing vallen, zoals uit bijverdiensten of freelancewerk, bent u de Inkomstenafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet verschuldigd. Ook hier geldt een minimumgrens van € 46,00.

ADRESSEN

BELASTINGDIENST/KANTOOR GRONINGEN

Bezoekadres: Kempkensberg 12 te Groningen

Postadres: Postbus 418, 9700 AK Groningen

Belastingtelefoon: 0800 – 054

3 TOESLAGEN VIA DE BELASTINGDIENST/TOESLAGEN

3.1 Algemeen

Op grond van de [Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen](#) (Awir) voert de Belastingdienst/Toeslagen vier inkomensafhankelijke toeslagen uit (de vermelde nummers corresponderen met het laatste cijfer van de relevante toeslagbeschikking

1. KINDEROPVANGTOESLAG, geregeld in de [Wet Kinderopvang](#)
2. HUURTOESLAG, geregeld in de [Wet op de huurtoeslag](#) (4.1)
3. ZORGTOESLAG, geregeld in de [Wet op de zorgtoeslag](#) (5.2)
4. KINDGEBONDEN BUDGET, geregeld in de [Wet op het kindgebonden budget](#) (3.2)

Voorwaarde voor het recht op een toeslag is dat u en uw eventuele toeslagpartner (bij huurtoeslag ook uw medebewoners) rechtmatig in Nederland verblijven.

Bij co-ouderschap, het kind verblijft doorgaans minstens drie hele dagen per week bij elk van de ouders of om de week bij de ene en de andere ouder, kunnen beide co-ouders aanspraak maken op kinderopvangtoeslag en eventueel (meer) huurtoeslag.

Toetsingsinkomen en de 10%-regeling

Voor elk van de vier toeslagen bestaan afzonderlijke inkomensgrenzen.

Voor de hoogte van een toeslag over het berekeningsjaar 2019 is van belang het zogenaamde toetsingsinkomen over 2019 van u en uw eventuele toeslagpartner, alleen voor de huurtoeslag ook dat van uw eventuele medebewoner(s).

Toetsingsinkomen is vaak het inkomen wat vermeld staat op de jaaropgaven.

Of na belastingaangifte het op de belastingaanslag vermelde verzamelinkomen (pag. 10). Ook niet in Nederland belastbaar (buitenlands) inkomen wordt meegerekend.

Uw inkomen in het jaar 2019 schat u aan de hand van jaaropgaven 2018 of uw belastingaanslag over dat jaar of aan de hand van inkomstenspecificaties over 2019.

Wanneer er in een deel van het berekeningsjaar sprake is van een toeslagpartner – bij huurtoeslag ook van een medebewoner – wordt enkel over dat deel rekening gehouden met het jaarinkomen van die personen.

Als het inkomen van uw voormalige toeslagpartner – of bij huurtoeslag ook van uw medebewoner – na verhuizing van uw adres gaat stijgen, kan dat negatieve gevolgen hebben voor de hoogte van uw toeslagen over de periode vóór de verhuizing.

Deze inkomensstijging telt namelijk mee bij de berekening van uw toeslagen over de periode van vóór de verhuizing.

Bedraagt de stijging van het inkomen van uw voormalige toeslagpartner of medebewoner meer dan 10%, dan kunt u in geval van verlaging van uw toeslagen de Belastingdienst/Toeslagen verzoeken uw toeslagen te berekenen zonder rekening te houden met de inkomensstijging.

Voor een beroep op de zogeheten [10%-regeling](#) belt u met de Belastingtelefoon.

Hoewel toeslagen in beginsel worden berekend op basis van het jaarinkomen, geldt bij overlijden een uitzondering; het inkomen tot het moment van overlijden wordt in dit geval herleid tot een jaarinkomen. Dit betekent dat wanneer iemand met een inkomen van € 5.000,00 per maand in maart 2019 overlijdt, er in 2019 geen recht bestaat op toeslagen over de periode tot overlijden.

Vermogenstoets voor huurtoeslag, zorgtoeslag en kindgebonden budget

Alleen voor de kinderopvangtoeslag telt uw vermogen niet mee.

Voor de huurtoeslag mag het vermogen van u, uw toeslagpartner en uw eventuele medebewoners op 1 januari 2019 niet zo hoog zijn dat het voor de inkomstenbelasting na de vermogensvrijlating van **€ 30.360,00** per persoon in box 3 is belast (pag. 10, voor groene beleggingen bestaan voor de huurtoeslag geen vrijlatingen). Bepaalde vermogensbestanddelen hoeven niet mee te tellen (zie hierna).

Er geldt ook een vermogensgrens voor het kindgebonden budget en de zorgtoeslag. Deze grens is ruimer dan die voor de huurtoeslag.

U mag namelijk voor deze twee toeslagen nog een bedrag van € 84.416,00 optellen bij de vermogensvrijlatingen (niet van groene beleggingen) van box 3.

Als u geen toeslagpartner heeft, is dan uw vermogensgrens **€ 114.776,00**, dat is de vermogensvrijlating van box 3 van € 30.360,00 + € 84.416,00.

Als u een toeslagpartner heeft, is uw vermogensgrens **€ 145.136,00**, dat is tweemaal de vermogensvrijlating van box 3 van € 30.360,00 per persoon + € 84.416,00.

Als u alleen voor een deel van het jaar een toeslagpartner – en voor de huurtoeslag medebewoners – heeft, tellen de vermogens van deze personen niet mee.

Voor alle drie toeslagen geldt dat op grond van een hardheidsclausule (bijzonder vermogen) [bepaalde vermogensbestanddelen](#) buiten beschouwing worden gelaten. Hiervoor maakt u gebruik van het formulier [Verzoek Bijzonder vermogen toeslagen](#).

Toeslagpartner

Voor de toeslagen telt het inkomen van uw eventuele [toeslagpartner](#) mee.

Toeslagpartner is in ieder geval uw echtgenoot of geregistreerde partner.

Toeslagpartner is verder de meerderjarige huisgenoot die op uw adres bij de gemeentelijke basisregistratie personen (BRP) staat ingeschreven **én** (de hierna eerstgenoemde is uw toeslagpartner):

- met wie u een notarieel samenlevingscontract heeft óf
- met wie u samen een kind heeft of de één heeft het kind van de ander erkend óf
- die u als partner heeft aangemeld voor een pensioenregeling óf
- met wie u samen een koopwoning heeft óf
- een kind jonger dan 18 jaar van u of uw huisgenoot (samengesteld gezin) staat op uw adres ingeschreven tenzij er tussen u en uw huisgenoot sprake is van onderhuurschap of er zijn twee of meer huisgenoten van 18 jaar of ouder óf
- die uw fiscale partner voor de inkomstenbelasting is (pag. 11) óf
- die in 2018 uw toeslagpartner was.

Deze voorwaarden gelden ook wanneer u samenwoont met een (klein)kind, (groot-)ouder of broer of zus.

Wanneer een ouder en een kind van deze ouder op hetzelfde adres wonen en voldaan wordt aan één van bovengenoemde voorwaarden (één van beide heeft bijvoorbeeld een minderjarig kind dat eveneens op dat adres woont), zijn de ouder en het kind alleen toeslagpartners als beide op 1 januari 2019 27 jaar of ouder zijn.

Als u ongehuwd samenwoont en u voldoet in de loop van een jaar aan één van voormelde voorwaarden, bent u in dat jaar toeslagpartners vanaf het moment dat en zolang u beide bij de gemeente op hetzelfde woonadres staat ingeschreven.

Als u gehuwd of geregistreerde partner bent, bent u niet langer toeslagpartner van elkaar vanaf het moment dat u niet langer op hetzelfde woonadres staat ingeschreven én bij de rechter een verzoek tot echtscheiding of tot scheiding van tafel en bed of tot beëindiging van het geregistreerd partnerschap is ingediend.

Voor de *huurtoeslag* geldt als bijzonderheid dat het inkomen en vermogen van uw toeslagpartner alleen meetelt indien en zolang die op uw woonadres is ingeschreven. Verder zijn voor de huurtoeslag ook de inkomens en vermogens van huisgenoten (“medebewoners” geheten) met uitzondering van uw onderhuurders van belang.

Wanneer u met uw toeslagpartner niet gehuwd bent en gezamenlijke inschrijving op één woonadres niet langer mogelijk is vanwege opname van uw toeslagpartner in een verpleeg- of verzorgingshuis, is hij of zij voor de huurtoeslag niet uw toeslagpartner maar voor de overige toeslagen wel.

Dit wordt anders wanneer één van u een andere toeslagpartner krijgt of per brief de Belastingdienst/Toeslagen laat weten niet langer toeslagpartner te willen zijn.

Als uw toeslagpartner wel ingeschreven staat op uw woonadres maar langer dan een jaar in een verpleeghuis woont, telt deze voor de huurtoeslag niet mee.

Aanvragen of wijzigen van toeslagen en bezwaar/herziening

U kunt huurtoeslag, zorgtoeslag en kindgebonden budget over het jaar 2019 aanvragen tot 1 september 2020.

Als u, uw toeslagpartner (en bij huurtoeslag een medebewoner) uitstel van aangifte inkomstenbelasting over 2019 heeft gekregen (vaak tot 1 november 2020), kunt u de toeslag aanvragen tot de verleende datum van uitstel.

Kinderopvangtoeslag vraag u aan binnen drie maanden na de maand waarin uw kind voor het eerst naar de opvang gaat anders loopt u deze toeslag deels mis.

Op basis van de door u vermelde gegevens stelt de Belastingdienst/Toeslagen vaak binnen dertien weken een voorschotbeschikking vast.

Tenzij u anders aangeeft, worden eenmaal verkregen toeslagen vaak automatisch de volgende jaren voortgezet.

Wijzigingen die na de eerste van een maand plaatsvinden, zoals het vertrek van de toeslagpartner of het gaan samenwonen – bij huurtoeslag ook het vertrek of de komst van een medebewoner – hebben meestal pas effect vanaf de eerstvolgende maand.

Aanvragen of wijzigen van een toeslag – die minimaal € 24,00 moet bedragen wil deze aan u worden uitbetaald – doet u [online](#) of door het invullen van formulieren, te bestellen bij de Belastingtelefoon.

Vaak kan een verzoek om wijziging van een voorschotbeschikking, bijvoorbeeld vanwege een verandering in de hoogte van een inkomen of van uw huur, ook telefonisch worden doorgegeven bij de Belastingtelefoon.

Tegen een beslissing tot definitieve berekening van een toeslag kunt u [bezwaar](#) maken (zie ook de [toelichting bezwaar definitieve berekening](#)). U moet dan niet alvast gaan terugbetalen; u krijgt na gemaakt bezwaar automatisch uitstel van betaling. Het bezwaarschrift dient u binnen zes weken na dagtekening van de beschikking in bij de Belastingdienst/Toeslagen.

Wanneer de bezwaartermijn ongebruikt is verstreken kan vaak nog op uw verzoek (of op initiatief van de Belastingdienst/Toeslagen) de – onherroepelijk vaststaande – toeslagbeslissing worden herzien als die op een te laag bedrag is vastgesteld. De mogelijkheid tot herziening bestaat tot vijf jaar na de laatste dag van het jaar waarop de toeslag betrekking heeft.

Terugvordering van toeslag

Een toeslag over een berekeningsjaar wordt als voorschot toegekend.

Na afloop van het jaar ontvangt u een definitieve berekening die ertoe kan leiden dat u nog een bedrag ontvangt of moet terugbetalen.

Kwijtschelding van toeslagschulden is niet mogelijk.

Wanneer u een schuld niet ineens kunt voldoen kunt u het bedrag terugbetalen in termijnen volgens de standaardbetalingsregeling toeslagschuld.

Als uw schuld minder is dan € 480,00 doet u dat in termijnen van € 20,00 per maand via toegezonden acceptgiro's. Is uw schuld hoger dan € 480,00 dan deelt u het bedrag door 24 en betaalt u de uitkomst daarvan per maand terug.

Doet u niets, dan wordt het teruggevorderde bedrag zo mogelijk automatisch verrekend met voorschotbedragen betreffende dezelfde toeslag.

Overigens kan een hoge toeslagschuld verrekend worden met alle toeslagen waarop u recht heeft en met eenmalige teruggaven inkomstenbelasting (een belastingschuld kan niet verrekend worden met een toeslag).

Mocht de standaardbetalingsregeling financieel bezwaarlijk zijn, dan kunt u gebruik maken van het formulier [Verzoek persoonlijke betalingsregeling](#). U kunt dit formulier downloaden, invullen en voorzien van alle bijlagen waarom wordt verzocht verzenden naar Belastingdienst/Landelijk Incasso Centrum, Postbus 100, 6400 AC Heerlen.

Als u 24 maanden lang heeft afgelost volgens de berekende betalingscapaciteit kan een restantschuld buiten invordering worden gesteld.

Verrekening met eenmalige belastingteruggaven en toeslagen blijft wel mogelijk.

Het verzoek persoonlijke betalingsregeling wordt afgewezen bij opzet of grove schuld. Een betalingsregeling kan bij opzet of grove schuld wel worden geaccepteerd indien u aannemelijk maakt dat u niet meer beschikt over de voorschotbedragen en u de schuld volledig binnen 24 maanden voldoet.

Wanneer de afwijzing vanwege opzet of grove schuld een kinderopvangtoeslagschuld betreft die wordt verrekend met uw huidige kinderopvangtoeslag zodat u de kosten van de kinderopvang niet meer kunt betalen, kunt u de Belastingtelefoon verzoeken in aanmerking te komen voor de [maatregel bij verrekenen kinderopvangtoeslag](#).

Verder is het zo dat de verhuurder beslag kan leggen op de huurtoeslag bij een huurschuld, de zorgverzekeraar op de zorgtoeslag bij premieschuld en de kinderopvanginstelling op de kinderopvangtoeslag vanwege achterstallige kinderopvangkosten. Overige beslagen op de toeslagen zijn niet mogelijk.

Inkomen beneden beslagvrije voet

Door invorderingsmaatregelen van de Belastingdienst kan uw inkomen beneden de [beslagvrije voet](#) komen te liggen. Het kan daarbij gaan om verrekening van uw huidige toeslagen, om beslag op uw inkomen of om beslag op uw bankrekening.

Uw beslagvrije voet kunt u onder meer berekenen via de online [rekenhulp](#).

In deze gevallen kunt u de Belastingdienst verzoeken de maatregel aan te passen via het formulier [Verzoek berekening beslagvrije voet](#).

Het ingevulde formulier verzendt u met alle bewijsstukken waarom wordt gevraagd naar Belastingdienst/Landelijk Incasso Centrum, Postbus 2549, 6401 DA Heerlen.

Waar het gaat om verrekening van toeslagen, kan dan verrekening van uw huidige huurtoeslag, zorgtoeslag en/of kindgebonden budget worden verlaagd of stopgezet.

3.2 Kindgebonden budget

Het kindgebonden budget lijkt op een vorm van inkomensafhankelijke kinderbijslag. De hoogte is afhankelijk van uw toetsingsinkomen en het aantal kinderen tot 18 jaar. U heeft recht op het kindgebonden budget onder de volgende voorwaarden:

- u heeft een eigen kind, stiefkind of pleegkind dat jonger is dan 18 jaar én

- u ontvangt [kinderbijslag](#) voor dit kind óf
- u ontvangt geen kinderbijslag voor een 16- of 17- jarig kind omdat het niet meer naar school gaat maar onderhoudt het kind in belangrijke mate, dat betekent voor minimaal € 425,00 per kwartaal op verdere voorwaarde dat uw kind niet meer dan € 1.296,00 netto per kwartaal bijverdient (met vakantiewerk mag tot € 1.330,00 netto extra worden verdiend). Van belang is het moment van de loonuitbetaling.

De hoogte van het kindgebonden budget is maximaal bij een toetsingsinkomen tot € 20.941,00. De bedragen op jaarbasis zijn bij een inkomen tot dit maximum voor:

- één kind	€ 1.166,00
- twee kinderen	€ 2.155,00
- drie kinderen	€ 2.447,00
- elk kind meer een extra	€ 292,00

Verhoging kindgebonden budget met de alleenstaande-ouderkop

Het kindgebonden budget kan verhoogd worden verhoogd met de zogenaamde alleenstaande-ouderkop van maximaal **€ 3.139,00** per jaar.

U heeft recht op de alleenstaande-ouderkop wanneer u ouder bent van een kind dat jonger is dan 18 jaar en u *geen toeslagpartner* heeft.

► **Voorbeeld.** Op uw adres wonen naast u zelf uw twee kinderen van 15 en 30 jaar. Omdat het 30-jarige kind uw toeslagpartner is, heeft u voor het 15-jarige kind geen recht op de alleenstaande-ouderkop.

Verhoging kindgebonden budget vanwege schoolkosten

Vanwege schoolkosten wordt het kindgebonden budget voor ouders met kinderen van 12 tot 18 jaar verhoogd.

Bij een toetsingsinkomen tot € 20.941,00 is op jaarbasis de verhoging per kind voor:

- kinderen van 12 tot en met 15 jaar **€ 239,00**
- kinderen van 16 en 17 jaar **€ 427,00**

Deze verhogingen gelden vanaf de maand volgend op de maand waarin het kind 12 jaar of 16 jaar is geworden.

Bij een toetsingsinkomen van meer dan € 20.941,00 wordt het bedrag van het kindgebonden budget verminderd met 6,75% van het bedrag boven € 20.941,00. Met de rekenhulp van de Belastingdienst/Toeslagen kunt u een [proefberekening](#) maken.

Er bestaat voor het kindgebonden budget een vermogensgrens.

Voor deze grens en verdere informatie over toeslagen wordt verwezen naar 3.1.

Omdat het recht op kindgebonden budget is gekoppeld aan het recht op kinderbijslag is het niet noodzakelijk dat uw kind op uw adres staat ingeschreven.

Bij partners wordt het kindgebonden budget toegekend aan de partner die de kinderbijslag van de Sociale Verzekeringsbank (SVB), ontvangt.

Per huishouden kan slechts eenmaal kindgebonden budget worden verstrekt.

Dat betekent in geval van een zogenaamd samengesteld gezin, waar beide partners kinderen hebben uit een eerdere relatie en beide kinderbijslag ontvangen, één partner recht heeft op kindgebonden budget.

De Belastingdienst/Toeslagen werkt samen de SVB zodat u vaak het kindgebonden budget niet afzonderlijk hoeft aan te vragen.

Wanneer u uw eerste kind heeft gekregen en kinderbijslag heeft aangevraagd bij de SVB, ontvangt u meestal binnen acht weken bericht over het kindgebonden budget van de Belastingdienst/Toeslagen. Anders vraagt u deze toeslag alsnog aan.

Kinderbijslag gaat in vanaf het kwartaal na het kwartaal waarin uw kind geboren is en eindigt doorgaans vanaf het kwartaal volgend op dat waarin het 18 jaar wordt. Alleen als uw kind op de eerste dag van een kwartaal geboren wordt loopt vanaf dat kwartaal de kinderbijslag en stopt deze vanaf het kwartaal waarin het 18 jaar wordt. Kindgebonden budget gaat in vanaf de maand na de maand waarin het kind geboren is en eindigt vanaf de maand volgend op die waarin het 18 jaar wordt.

Wanneer uw studerende kind 18 jaar wordt of hoger onderwijs gaat volgen, regelt hij of zij de geldzaken zelf bij DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs).

Wie voortgezet (speciaal) onderwijs volgt, zoals vmbo, havo, vwo of vavo, heeft recht op de [tegemoetkoming scholieren](#). Deze tegemoetkoming is geregeld in hoofdstuk 4 van de [Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten](#) (WTOS).

Wie beroepsonderwijs (de beroepsopleidende leerweg: bol) volgt heeft recht op [studiefinanciering mbo](#) en wie hoger onderwijs (hbo of universiteit) volgt heeft recht op [studiefinanciering hbo of universiteit](#). De [Wet studiefinanciering 2000](#) (WSF 2000) regelt deze vormen van studiefinanciering.

Wanneer vanwege een laag inkomen de opgebouwde studieschuld niet volgens de wettelijke termijnbedragen kan worden terugbetaald, kunt u DUO verzoeken om [verlaging van het maandbedrag](#).

Als door een structurele bijzondere omstandigheid het niet lukt om (tijdig) af te studeren, kan DUO in samenspraak met de studentendecaan worden verzocht om een [voorziening](#) waaronder omzetting van de prestatiebeurs in een gift.

Wie tijdens zijn diplomatermijn een Wajong-uitkering gaat ontvangen kan zonder overleg met de studentendecaan een [Aanvraag voorziening prestatiebeurs bij Wajong](#) bij DUO indienen voor omzetting van de prestatiebeurs in een gift.

ADRESSEN

BELASTINGDIENST/TOESLAGEN

Belastingtelefoon: 0800 – 0543

Bezoekadres: Kempkensberg 12 te Groningen (regiokantoor Groningen)

- Postadres algemeen (ook voor bezwaarschriften en Verzoek Bijzonder vermogen): Belastingdienst/Toeslagen Postbus 4510, 6401 JA Heerlen
- Postadres voor Verzoek persoonlijke betalingsregeling: Belastingdienst/Landelijk Incasso Centrum, Postbus 100, 6400 AC Heerlen
- Postadres voor Verzoek berekening beslagvrije voet: Belastingdienst/Landelijk Incasso Centrum, Postbus 2549, 6401 DA Heerlen

SOCIALE VERZEKERINGSBANK

Bezoekadres: Cascadeplein 5 te Groningen

Postadres: Postbus 576, 9700 AN Groningen

T 050 – 316 90 20 (kinderbijslag)

DUO

Bezoekadres: Kempkensberg 12 te Groningen (alleen na afspraak online)

DUO infolijn: 050 – 599 77 55

4 BIJDAGEN IN WOONLASTEN

In dit hoofdstuk worden twee regelingen besproken die recht geven op een bijdrage van de overheid in uw hoge woonlasten. Naast huurtoeslag (4.1) bestaat er de gemeentelijke regeling van de woonkostentoeslag (4.2). Deze laatste is onder meer van belang wanneer u bijvoorbeeld een eigen woning of een woonboot heeft.

4.1 Huurtoeslag

Huurtoeslag is een overheidsbijdrage voor huurders van woningen en woonwagens (niet woonboten) die in verhouding tot hun inkomen veel huur betalen.

De maximum-inkomensgrenzen worden telkens op 1 januari voor de duur van een kalenderjaar vastgesteld. Het gaat dus in 2019 om uw inkomen over het tijdvak 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019 (het berekeningsjaar).

De huurprijsvoorwaarden gelden ook telkens per 1 januari voor de duur van een jaar.

De huurverhoging per 1 juli van een jaar wordt achteraf in de definitieve berekening huurtoeslag over dat jaar verwerkt. Deze verhoging wordt meteen verwerkt in de voorschotbeslissing huurtoeslag vanaf januari van het jaar daarop.

Huurtoeslag ontvangt u over de rekenhuur, ook wel toeslaghuur genoemd.

Rekenhuur is de kale (netto) huurprijs per maand, vermeerderd met de volgende vier soorten servicekosten tot maximaal € 12,00 per maand per kostensoort:

- elektriciteitskosten lift, verlichting gemeenschappelijke ruimten etc.;
- schoonmaakkosten lift, trappen en andere gemeenschappelijke ruimten;
- kosten huismeester;
- onderhoudskosten dienstruimten en gemeenschappelijke recreatieruimten.

Het fonds onderhoudskosten en het fonds glasservice zijn servicekosten die niet onder de rekenhuur vallen zodat voor deze kosten geen huurtoeslag mogelijk is.

Uw verhuurder vermeldt in de brief waarin de jaarlijkse huurverhoging wordt aangekondigd – doorgaans per 1 juli – wat de kale huur en de servicekosten zijn.

Bij woonwagens is de rekenhuur de kale huur van de woonwagen en de standplaats.

Voorwaarden voor huurtoeslag algemeen (zie ook “Bijzondere gevallen”)

- U bent meerderjarig, dat wil zeggen u bent minimaal 18 jaar dan wel gehuwd of geregistreerd partner (geweest). U wordt ook als meerderjarig beschouwd wanneer u een huishouding voert met een kind of wanneer uw beide ouders zijn overleden.
- U huurt een **zelfstandige woonruimte** (geen kamer) of een woonwagen zonder eigen motor op een erkende standplaats (na te vragen bij de gemeente) waar u ook uw hoofdverblijf houdt, dat betekent dat u daar minimaal vier dagen per week woont. Huurtoeslag is ook mogelijk voor een zogenaamde onvrije etage. Dat is een woning zonder eigen voordeur waarvan de vertrekken uitkomen op een gemeenschappelijke gang of hal en waarin voorzieningen zoals een keuken, toilet en/of wasruimte niet gedeeld worden en aan beide zijden voor andere bewoners zijn af te sluiten. Verder is huurtoeslag mogelijk voor door de overheid aangewezen onzelfstandige woonruimtes, zoals bepaalde wooneenheden of projecten begeleid wonen.
- De feitelijke bewonerssituatie komt overeen met de gegevens van de gemeentelijke basisregistratie personen (BRP). Personen die niet (meer) in de woning wonen moeten zijn uitgeschreven. Als dat niet het geval is, kunt u bij het Loket Burgerzaken een **adresonderzoek** aanvragen. Dat kan telefonisch (T 14 050) of aan het loket, Kreupelstraat 1 (uw identiteitsbewijs en naam van vertrokken persoon meenemen).

U en alle medebewoners verblijven rechtmatig (met recht op toeslagen) in Nederland. Uit de statuscode van de basisregistratie personen blijkt of dat zo is. Zo betekent code 98 dat een vreemdeling niet over een verblijfsvergunning beschikt en dus niet rechtmatig Nederland verblijft. Een uitgeprocedeerde minderjarige vreemdeling (ama) voor wie de pleegouders een zorgplicht hebben telt niet mee als medebewoner zodat huurtoeslag mogelijk is.

Als u bij de Belastingtelefoon een [onderhuurder](#) meldt – er is dan een schriftelijke kamerhuurovereenkomst is met iemand die geen kind of ouder is van u of uw toeslag-partner – wordt het inkomen en/of vermogen van de onderhuurder niet meegeteld. U kunt als [co-ouder](#) van een niet op uw adres ingeschreven kind de Belastingdienst/ Toeslagen per brief verzoeken het kind bij u mee te tellen. De tabel meerpersoons-huishouden wordt dan van toepassing. In de brief geeft u aan op welke dagen van de week (minimaal drie) uw kind bij u is en op welke dagen bij de andere co-ouder.

- De minimale hoogte van de maandelijkse rekenhuur is, afhankelijk van uw huishoudentype, het op pagina 27 in TABEL I onder A vermelde bedrag.
- De maximale hoogte van de rekenhuur is € 720,42 per maand (zie echter voor het toewijzingsbeleid van sociale huurwoningen pag. 27 onderaan).

Als u, uw eventuele toeslagpartner en medebewoners allen *jonger dan 23 jaar* zijn, mag voor het recht op huurtoeslag de rekenhuur maximaal € 424,44 per maand zijn. De rekenhuur mag toch maximaal € 720,42 per maand zijn indien u, uw eventuele toeslagpartner of een medebewoner een inwonend kind heeft dan wel [gehandicapt](#) is.

In drie situaties mag voor de huurtoeslag de rekenhuur hoger zijn dan € 720,42:

- uw huishouden telt in een daarvoor bestemde woning minimaal acht personen;
- u had al huurtoeslag in de maand voorafgaand aan de huurgrensoverschrijding;
- de hogere huur is het gevolg van woningaanpassingen die noodzakelijk zijn in verband met een handicap van u, uw partner of van een medebewoner.

In deze gevallen wordt de huurtoeslag over maximaal € 720,42 berekend.

- Het toetsingsinkomen (pag. 19) is maximaal het op pagina 27 in TABEL I vermelde bedrag. Toetsingsinkomen is het gezamenlijke inkomen van u, uw eventuele – op uw adres ingeschreven – toeslagpartner (pag. 20) en medebewoners over het jaar 2019. Het inkomen van een inwonend kind dat op 1 januari 2019 jonger dan 23 jaar is, telt alleen boven een bedrag van € 4.885,00 voor het jaar 2019 mee.

Het kan voorkomen dat er eerst recht op huurtoeslag bestaat op huurtoeslag na vertrek of overlijden van uw toeslagpartner of een medebewoner.

- Het vermogen van u, uw eventuele – op uw woonadres ingeschreven – toeslag-partner en medebewoners ligt beneden een bepaalde grens (pag. 20).

Hoogte huurtoeslag

De hoogte van de huurtoeslag hangt af van uw rekenhuur, het toetsingsinkomen en uw huishoudentype. Er zijn vier huishoudentypes:

- eenpersoons: u bent alleenwonend en op 1 januari 2019 jonger dan de AOW-leeftijd (u bent dan op 1 januari 2019 jonger dan 66 jaar en 4 maanden);
- meerpersoons: u heeft een toeslagpartner en/of medebewoner(s) en alle bewoners zijn op 1 januari 2019 jonger dan de AOW-leeftijd;
- eenpersoonsouderen: u bent alleenwonend en op 1 januari 2019 AOW-gerechtigd;
- meerpersoonsouderen: u heeft een toeslagpartner en/of medebewoner(s) en ten minste één bewoner is op 1 januari 2019 AOW-gerechtigd.

De hoogte van uw huurtoeslag is uw rekenhuur (pag. 25) verminderd met de basishuur. Basishuur is het maandelijkse huurbedrag dat gelet op de hoogte van uw toetsingsinkomen voor uw rekening komt. Naarmate het toetsingsinkomen toeneemt stijgt dus de basishuur en daalt het bedrag aan huurtoeslag.

In TABEL I zijn per huishoudentype de volgende bedragen vermeld:

- **A** de rekenhuur die elk geval voor uw rekening komt (de minimale basishuur)
- **B** tot en met welk toetsingsinkomen u recht heeft op maximale huurtoeslag
- **C** het toetsingsinkomen waarboven het recht op huurtoeslag in elk geval vervalt

TABEL I HUISHOUDENTYPE	A	B	C
eenpersoonshuishouden	€ 228,62	€ 16.300,00	€ 22.700,00
meerpersoonshuishouden	€ 228,62	€ 21.100,00	€ 30.825,00
eenpersoonsouderenhuishouden	€ 226,80	€ 17.875,00	€ 22.675,00
meerpersoonsouderenhuishouden	€ 224,99	€ 23.900,00	€ 30.800,00

Voor huishoudens met inkomens boven de inkomensgrenzen van **B** wordt de hoogte van de basishuur berekend aan de hand van de volgende formule:

$$(a \times \text{toetsingsinkomen}^2) + (b \times \text{toetsingsinkomen}) + \text{€ 16,94}.$$

De parameters **a** en **b** zijn afhankelijk van het huishoudentype en worden volgens de cijfers in TABEL II vastgesteld.

TABEL II HUISHOUDENTYPE	a	b
eenpersoonshuishouden	0,000000659485	0,002236889728
meerpersoonshuishouden	0,000000376901	0,002079614259
eenpersoonsouderenhuishouden	0,000000920644	- 0,004716099150
meerpersoonsouderenhuishouden	0,000000555918	- 0,004581427678

Hogere huren worden niet volledig gesubsidieerd door de huurtoeslag.

Bij een rekenhuur boven *de kwaliteitskortingsgrens* van € 424,44 is de huurtoeslag 65% over het meerdere van € 424,44 tot de zogeheten aftoppingsgrens.

Bij een rekenhuur boven *de aftoppingsgrens* van € 607,46 als u maximaal één medebewoner heeft dan wel van € 651,03 vanaf twee medebewoners, is de huurtoeslag 40% over het meerdere van één van deze twee bedragen maar uitsluitend indien:

- u alleen woont óf
- ten minste één bewoner is op 1 januari 2019 AOW-gerechtigd óf
- door woningaanpassing vanwege een handicap van een bewoner de huur hoger is geworden (in dit geval kan uw huurtoeslag ook [hoger](#) worden).

In alle andere gevallen wordt tot maximaal de aftoppingsgrens huurtoeslag verstrekt.

Op de webpagina [proefberekening toeslagen](#) kunt u uw huurtoeslag berekenen.

Woningcorporaties moeten minimaal 80% van de sociale huurwoningen (woningen met een maximale huurprijs van € 720,42) toewijzen aan huishoudens met een inkomen tot € 38.035,00. Van de resterende 20% mag maximaal de helft worden toegewezen aan huishoudens met een inkomen tot € 42.436,00.

Verder moeten zij aan 95% van de woningzoekenden met recht op huurtoeslag een woning toewijzen met een huurprijs beneden de aftoppingsgrens. Is uw inkomen *lager dan de huurtoeslaggrens* (zie de inkomensgrenzen van TABEL I onder **C** hierboven), dan kunt dus in het algemeen alleen een sociale huurwoning toegewezen krijgen met een maximale huurprijs van:

- € 607,46 bij een huishouden van ten hoogste twee personen;
- € 651,03 bij een huishouden vanaf drie personen.

Bijzondere gevallen

Van de algemene regels over huurtoeslag kan in bijzondere gevallen worden afgeweken met als gevolg dat u alsnog recht heeft op (meer) huurtoeslag.

Op pagina 26 zijn reeds drie gevallen beschreven waarin met behoud van het recht op huurtoeslag de rekenhuur meer dan € 720,42 mag bedragen.

Voor een beroep op bijzonder vermogen wordt hier verwezen naar pagina 20.

Hieronder worden twee bijzondere situaties besproken.

- *Een bewoner wordt met zijn inkomen en vermogen buiten beschouwing gelaten*

In dit geval wordt een bewoner, die minimaal 18 jaar moet zijn, door een andere bewoner thuis verzorgd waardoor opname in een verpleeghuis of inrichting wordt voorkomen. De reden van de inwoning moet te maken hebben met de verzorging. Aanwezigheid van een Wlz-indicatie van het CIZ (pag. 32) is vereist.

Het gezamenlijke inkomen mag maximaal € 46.750,00 bedragen. Het voordeel uit vermogen (pag. 10) van degene die niet meetelt mag maximaal € 4.260,00 bedragen. De Belastingdienst/Toeslagen bepaalt welke bewoner niet meetelt. Uitgangspunt daarbij is het voor de aanvrager van de huurtoeslag meest voordelige resultaat.

Ook kan een huurder, diens partner of een medebewoner buiten beschouwing worden gelaten wanneer hij vanwege een bijzondere omstandigheid langer dan een jaar op een ander adres verblijft dan het adres waar hij staat ingeschreven.

Verblijf in een verpleeghuis, een psychiatrische inrichting of een penitentiaire inrichting wordt aangemerkt als een bijzondere omstandigheid.

- *Bepaalde inkomsten worden niet meegeteld*

Het gaat om onder meer de volgende **bijzondere inkomens**:

- eenmalige afkoopsommen van kleine ouderdoms- of nabestaandenpensioenen indien de hoogte van elk pensioen maximaal € 474,11 bruto per jaar bedraagt (vanaf 2019 is dit nog mogelijk voor pensioen van maximaal € 2,00 per jaar).
- een ontvangen nabetaling vanwege te weinig verstrekte uitkering of loon over eerdere jaren (bij een nabetaling boven de € 2.300,00 wordt er herberekend);
- toeslagen op de WAO/WIA- of de Wajong-uitkering die arbeidsongeschikten ontvangen omdat zij volledige verzorging nodig hebben, tot maximaal € 133,00 voor alleenstaanden en € 266,00 voor (echt)paren;
- afkoopsommen op grond van de [Liquidatiewet ongevalwetten](#);
- een wezenuitkering die is uitbetaald aan een ander dan de wettelijk vertegenwoordiger.

Een beroep op een bijzondere situatie kunt u het beste doen na ontvangst van de voorlopige beslissing op de aangevraagde huurtoeslag.

U gebruikt daarvoor het formulier [Verzoek bijzondere situatie huurtoeslag](#), ook telefonisch te bestellen bij de Belastingtelefoon.

U kruist op dit formulier aan welke bijzondere situatie op u van toepassing is en stuurt het met relevante bijlagen in een portvrije enveloppe naar:

Belastingdienst/Toeslagen, Antwoordnummer 21220, 6400 TG Heerlen.

<Belangrijk> Herziening van een toeslagbeslissing is vaak nog mogelijk tot vijf jaar na afloop van het jaar waarop de toeslag betrekking heeft (pag. 21).

Echter, als u een definitieve berekening huurtoeslag heeft ontvangen moet u binnen zes weken na dagtekening van deze beslissing daartegen *bezwaar* maken om nog een beroep te kunnen doen op het buiten beschouwing laten van een medebewoner met een verzorgingsbehoefte dan wel van bepaalde vermogensbestanddelen of inkomsten zoals de afkoop van een pensioen of een nabetaald inkomen.

Aanvragen en wijzigen huurtoeslag

Huurtoeslag aanvragen kunt u [online](#) doen of door het indienen van aanvraag-formulieren, te bestellen bij de Belastingtelefoon: 0800 – 0543.

Wijzigingen betreffende inkomens, partnerschap etc. kunt u ook online doorgeven. formulieren. Sommige wijzigingen (zoals inkomen) kunt u ook telefonisch doorgeven.

Wanneer u een zelfstandige *gesplitste woning* huurt, op uw huisnummer zijn dan nog meer woonruimtes, kunt u dat het beste doorgeven aan de Belastingtelefoon om te voorkomen dat bewoners van andere woonruimtes meetellen bij uw huurtoeslag.

Als u al huurtoeslag ontvangt, gaat bij verhuizing uw recht op huurtoeslag automatisch mee naar uw nieuwe huurwoning. U geeft dan alleen door wat de nieuwe rekenhuur is. Eventuele “achterblijvers” kunnen zelf huurtoeslag aanvragen.

Een aangifte van adreswijziging dient u binnen vijf dagen na de verhuizing te doen (en niet eerder dan drie weken vóór de beoogde verhuizing) bij de basisregistratie personen (BRP) van de gemeente aan de Kreupelstraat 1 te Groningen.

NB Huurtoeslag kan worden teruggevorderd wanneer u de huur niet volledig betaalt. Op dit uitgangspunt bestaan uitzonderingen, met name het strikt nakomen van een betalingsregeling voor de huurachterstand is daarbij van belang (uitspraak [Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 15-02-2017, nr. 201603610/1/A2](#)).

4.2 Woonkostentoeslag

Het kan voorkomen dat de huurtoeslag geen of onvoldoende oplossing biedt voor de hoge lasten van uw woning. U kunt dan als u geen student bent misschien in aanmerking komen voor woonkostentoeslag (is bijzondere bijstand, zie hoofdstuk 7). Evenals bij de huurtoeslag gelden ook hier de voorwaarden dat u minimaal 18 jaar bent en dat het gaat om zelfstandige woonruimte (dus geen kamerhuur).

Wel zijn er lagere maximale vermogensgrenzen: € 6.120,00 voor een alleenstaande en € 12.240,00 voor een (echt)paar of een alleenstaande ouder.

Voor het berekenen van de hoogte van de woonkostentoeslag wordt de systematiek van de huurtoeslag gevolgd.

Gevallen waarin woonkostentoeslag mogelijk is

- U heeft een eigen woning of woonboot of u huurt een woonboot.

Bij woningeigendom is woonkostentoeslag mogelijk in de hypotheekrente (na aftrek van het fiscale voordeel), de erfpachtcanon, het eigenaarsdeel onroerende zaakbelasting, rioolrechten, de premie brand- en opstalverzekeringen en onderhoudskosten.

- Uw inkomen daalt in de loop van het jaar en de over dat jaar herberekende huurtoeslag is lager of nog steeds nihil terwijl er wel recht op (meer) huurtoeslag zou zijn als uitsluitend rekening gehouden werd met het naar een jaarbedrag berekende lagere inkomen. U kunt dan wellicht in aanmerking komen voor (aanvullende) woonkostentoeslag vanaf het moment van de inkomstendaling. Dat is afhankelijk van de mate van voorzienbaarheid van de inkomensdaling en de mogelijkheid tot reserveren.

- Uw huur is hoger dan de maximale huurgrens van € 720,42 per maand zodat u geen recht heeft op huurtoeslag terwijl uw inkomen is gedaald.

U kunt dan gedurende een bepaalde periode, meestal een jaar, woonkostentoeslag krijgen onder de voorwaarde dat u verhuist naar een goedkopere woning.

In beginsel is woonkostentoeslag niet mogelijk voor jongeren tot 23 jaar die een woning huren boven de voor hen geldende maximale huurgrens van € 424,44.

- U een bijstandsuitkering heeft als aanvulling op uw inkomsten uit deeltijdwerk die (gedeeltelijk) zijn vrijgelaten. Dit kan als gevolg hebben dat uw huurtoeslag vermindert omdat uw totale belastbaar inkomen zoals dat blijkt uit de jaaropgaven hoger is dan wanneer u alleen een bijstandsuitkering ontvangt. In dit geval kan woonkostentoeslag als aanvulling op uw huurtoeslag worden verstrekt.
- U in de loop van een maand een woning huurt. Omdat huurtoeslag alleen mogelijk is over een volledige maand huur, kunt u woonkostentoeslag krijgen over de periode dat u al wel huurt maar nog geen recht heeft op huurtoeslag.

Aanvragen woonkostentoeslag

Woonkostentoeslag kunt u [online](#) aanvragen bij de gemeente, Werk en Inkomen.

ADRESSEN

BELASTINGDIENST/TOESLAGEN

Bezoekadres: Kempkensberg 12 (regiokantoor Groningen)

Postadres: Postbus 4510, 6401 JA Heerlen

Postadres voor Verzoek bijzondere situatie huurtoeslag:

Belastingdienst/Toeslagen, Antwoordnummer 21220, 6400 TG Heerlen

Belastingtelefoon: 0800 – 0543

WERK EN INKOMEN

Bezoekadres: Harm Buitenplein 1 te Groningen (Europapark)

Openingstijden: zonder afspraak op werkdagen van 9.00 uur – 13.00 uur

met afspraak op werkdagen van 13.00 uur – 17.00 uur

Algemeen postadres: Postbus 1125, 9701 BC Groningen

T 050 – 367 50 00 op werkdagen tussen 08.30 uur en 17.00 uur

WONINGCORPORATIES:

CHRISTELIJKE WONINGSTICHTING PATRIMONIUM

Bezoekadres: Peizerweg 136 te Groningen

Postadres: Postbus 907, 9700 AX Groningen

T 050 – 529 99 99

DE HUISMEESTERS

Bezoekadres: Friesestraatweg 18 te Groningen

Postadres: Postbus 546, 9700 AM Groningen

T 050 – 365 71 71

LEFIER

Bezoekadres: Winschoterdiep 50 te Groningen

Postadres: Postbus 2102, 7801 CC Emmen

T 088 - 20 33 000

NIJESTEE

Bezoekadres: Damsterplein 1 te Groningen (Damsterpoort)

Postadres: Postbus 447, 9700 AK Groningen

T 050 – 853 35 33

WONINGSTICHTING WIERDEN EN BORGEN

Bezoekadres: De Vliet 30 te Bedum

Postadres: Postbus 103, 9780 AC Bedum

T 050 – 402 37 50

5 VERZEKERINGEN TEGEN ZIEKTEKOSTEN

In dit hoofdstuk wordt besproken hoe u verzekerd kunt zijn tegen ziektekosten.

Eerst wordt de [Zorgverzekeringswet](#) (Zvw) behandeld die een voor bijna iedereen verplichte zorgverzekering in het leven roept.

Vervolgens de zorgtoeslag, dit is de inkomensafhankelijke overheidsbijdrage in de kosten van de nominale (is vaste) premie van de zorgverzekering.

Omdat de zorgverzekering lang niet alle ziektekosten vergoedt, wordt ook aandacht besteed aan aanvullende ziektekostenverzekeringen. Tenslotte komt de collectieve verzekering voor minima van zorgverzekeraar Menzis, de GarantVerzorgd, ter sprake.

5.1 Zorgverzekering

De Zorgverzekeringswet verplicht in beginsel iedereen vanaf 18 jaar die legaal in Nederland woont of werkt bij een Nederlandse zorgverzekeraar een Nederlandse zorgverzekering – ook wel basisverzekering genoemd – te sluiten. De dekking van de zorgverzekering (het basispakket) is wettelijk geregeld en dus voor iedereen gelijk.

Onder deze dekking vallen onder meer de kosten van de huisarts, het ziekenhuis, de medisch specialist en de verloskundige, tandheelkundige zorg tot 18 jaar, geneesmiddelen (behoudens [uitzonderingen](#) niet slaap- en kalmeringsmiddelen), (uitleen-) hulpmiddelen (soms met eigen bijdrage, niet een rollator, krukken of een looprek), voorbehoedsmiddelen tot 21 jaar, kraamzorg en ziekenvervoer (ambulance en – beperkt – zittend ziekenvervoer, zie pag. 32).

Ook valt onder de dekking van de basisverzekering paramedische zorg, dat is fysio- of oefentherapie, logopedie, ergotherapie (maximaal tien behandelingen per kalenderjaar) en diëtetiek (maximaal drie behandelingen per kalenderjaar).

De vergoeding voor fysio- of oefentherapie is voor personen vanaf 18 jaar bij artrose in heup- of kniegewrichten twaalf behandelingen, bij “etalagebenen” 37 behandelingen.

Voor aandoeningen als vermeld in artikel 2.6 [Besluit zorgverzekering](#) wordt vaak vanaf de 21^e behandeling vergoed (oefentherapie bij ernstige COPD vanaf de eerste).

Voor personen tot 18 jaar is vergoeding voor fysio- of oefentherapie zonder chronische indicatie negen behandelingen (verlenging met negen behandelingen is mogelijk).

Voor naar de podotherapeut doorverwezen diabetespatiënten wordt het voetonderzoek vergoed en mogelijk, afhankelijk van uw zorgprofiel, behandeling van uw voeten. Verder worden alle zittingen in de generalistische basiszorg GGZ vergoed.

Persoonlijke verzorging en verpleging aan huis (gezamenlijk wijkverpleging geheten) valt ook onder de dekking van de zorgverzekering. De indicatiestelling voor wijkverpleging gebeurt door een daartoe bevoegde wijkverpleegkundige.

Voor wijkverpleging betaalt u geen eigen bijdrage.

U moet binnen vier maanden nadat u verzekeringsplichtig bent geworden (u wordt bijvoorbeeld 18 jaar) een zorgverzekering sluiten. Een kind moet binnen vier maanden na de geboorte door de ouder bij een zorgverzekeraar worden ingeschreven.

Als uw zorgverzekering is beëindigd dient u daags daarna een andere te hebben.

Wanneer u ten onrechte geen zorgverzekering heeft, zal het CAK u op grond van de [Regeling onverzekerden](#) schriftelijk aanmanen om binnen drie maanden een zorgverzekering te sluiten.

Als u dat nalaat legt het CAK u een boete op waarvan de hoogte gelijk is aan drie keer de standaardpremie per maand, dat is 3 x € 134,08 is € 402,24.

Deze boete wordt geïnd door het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB).

U kunt deze boete ineens betalen of in termijnen die door de CJIB zijn voorgesteld. Als u drie maanden na de eerste opgelegde boete nog steeds niet zorgverzekerd bent wordt nogmaals een boete van € 402,24 aan u opgelegd.

Bovendien ontvangt u de aanzegging dat als u niet binnen drie maanden zelf een zorgverzekering sluit, het CAK dat voor u gaat doen bij een zorgverzekeraar (de zogenaamde ambtshalve verzekering).

U betaalt dan twaalf maanden lang een bestuursrechtelijke premie van € 134,08 per maand. Deze premie wordt zo mogelijk ingehouden op uw loon, uitkering of pensioen. Wanneer inhouding niet mogelijk is zal het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) de premie bij u innen via acceptgiro's. Verder zal uw eventuele zorgtoeslag door de Belastingdienst/Toeslagen rechtstreeks worden overgemaakt aan het CJIB.

Wie in Nederland woont of werkt is ook verzekerd voor de [Wet langdurige zorg](#) (Wlz). De Wlz is bedoeld voor mensen met een somatische of psychogeriatrische aandoening of een (verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke) beperking die blijvend behoefte hebben aan 24 uur per dag zorg in de nabijheid.

Naast zorg in een instelling kunt u voor zover mogelijk kiezen voor zorg bij u thuis in de vorm van een persoonsgebonden budget (PGB) waarmee u zelf zorg inkoopt, het Volledig Pakket Thuis (een zorgaanbieder levert dan aan u alle geïndiceerde zorg) of het Modulair Pakket Thuis waarbij u kiest voor delen uit het zorgpakket omdat u geen behoefte heeft aan de overige delen of omdat u die zelf wilt inkopen met een PGB.

Voor [Wlz-zorg](#) doet u een aanvraag bij het [CIZ](#) die een indicatiebesluit neemt.

Het CAK legt voor deze vormen van Wlz-zorg een [eigen bijdrage](#) aan u op.

De hoogte van de eigen bijdrage hangt onder meer af van uw inkomen en vermogen.

Verplicht eigen risico

De Zorgverzekeringswet kent een verplicht eigen risico van maximaal € 385,00 per jaar. Dit eigen risico geldt niet voor kinderen tot 18 jaar.

Het verplicht eigen risico drukt uitsluitend op de zorgverzekering (dus niet op aanvullende ziektekostenverzekeringen).

Uitgezonderd zijn onder meer de kosten van de huisarts (ook de huisartsenpost), hulpmiddelen in bruikleen, bepaalde zorg bij een aantal chronische ziekten (diabetes mellitus type 2, COPD en CVR), verloskundige zorg, kraamzorg en wijkverpleging.

Zittend ziekenvervoer

[De kosten van zittend ziekenvervoer](#) vanwege consulten, onderzoek, controles en behandelingen krijgen de volgende personen vanuit de zorgverzekering vergoed:

- nierdialysepatiënten;
- kankerpatiënten voor radio-, chemo-, of immuuntherapie;
- permanente rolstoelgebruikers zonder aangepaste auto;
- slechtzienden die zich zonder begeleiding niet kunnen verplaatsen;
- jongeren tot 18 jaar die zijn aangewezen op intensieve kindzorg;
- personen die een langdurige ziekte of aandoening hebben en langdurig zijn aangewezen op vervoer dat tot onredelijk hoge kosten leidt;
- u kunt vanwege frequente behandelingen een beroep doen op de (landelijke) [hardheidsclausule](#): de uitkomst van de formule *aantal aaneengesloten maanden vervoer (maximaal 12) x aantal keren per week vervoer x aantal weken per maand x aantal kilometers enkele reis van huisadres naar zorgverlener x 0,25* (wegingsfactor) moet dan minimaal 250 zijn.

Steeds is vooraf toestemming van de zorgverzekeraar nodig.

De zorgverzekeraar bepaalt welk soort vervoer (openbaar vervoer, taxi of auto) nodig is en verder het aantal ritten of de periode van het vervoer. In geval van vervoer per (rolstoel)taxi moet de vervoerder een contract hebben met de zorgverzekeraar. Bij vervoer met eigen auto wordt € 0,30 per kilometer vergoed. Er geldt voor u (en uw medeverzekerden gezamenlijk) een eigen bijdrage van € 103,00 per twaalf maanden. De eigen bijdrage wordt vergoed vanuit de GarantVerzorgd verzekering van Menzis (pag. 35 e.v.)

Premie en betalingsachterstand

Vanaf uw 18^e jaar betaalt u een nominale (is vaste) premie voor de zorgverzekering rechtstreeks aan de zorgverzekeraar. Deze premie bedraagt bij Menzis € 122,00 per maand voor de zogeheten Menzis Basis Naturapolis (verzekering in natura).

Naast de nominale zorgpremie bestaat er een procentuele, inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet. Deze bijdrage wordt meestal betaald door de werkgever en soms door de [uitkerings- of pensioeninstantie](#).

Als u inkomsten als zelfstandige of uit nevenverdiensten ontvangt (zie pag. 15 voor ontvangen partneralimentatie), moet u over deze inkomsten de bijdrage wel zelf voldoen aan de Belastingdienst.

Aan u wordt dan een aanslag Inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet opgelegd nadat u belastingaangifte heeft gedaan.

Bedraagt uw achterstand in de betaling van de maandelijkse nominale premie zorgverzekering zes maanden of meer, dan zal uw zorgverzekeraar u aanmelden bij het CAK op grond van de [Regeling wanbetalers](#).

U en de personen boven de 18 jaar die bij u op de zorgpolis staan blijven wel verzekerd voor zorg vanuit de Zorgverzekeringswet (met recht op zorgtoeslag).

De aanmelding heeft als gevolg dat u de zorgpremie niet meer rechtstreeks aan uw zorgverzekeraar betaalt.

Het CAK zal een bestuursrechtelijke premie bij u innen door inhouding daarvan bij uw werkgever of uitkeringsinstantie. Wanneer inhouding niet lukt, moet u deze premie per acceptgiro betalen aan het CJIB.

De hoogte van de bestuursrechtelijke premie is met ingang van 2019 € 138,50 per maand (is de gemiddelde nominale premie van € 115,42 vermeerderd met 20%).

Verder zal in dit geval uw eventuele zorgtoeslag rechtstreeks worden overgemaakt door de Belastingdienst/Toeslagen aan het CJIB. Op deze wijze betaalt u ook de premies voor andere personen van 18 jaar of ouder die bij u op de polis staan.

Naast de betaling van de bestuursrechtelijke premie moet u aan uw zorgverzekeraar uw schuld (premie, eigen risico en incassokosten) nog aflossen.

Als dat gebeurd is of als er een betalingsregeling is getroffen met de zorgverzekeraar of u komt in een schuldregelingstraject dan wel uitstroomregeling bijstandsgerechtigden, zal de zorgverzekeraar u afmelden bij het CAK.

Vervolgens ontvangt u van het CAK bericht dat de inhouding of de betaling van de bestuursrechtelijke premie wordt beëindigd. Voor de toekomst betaalt u dan uw zorgpremie weer rechtstreeks aan uw zorgverzekeraar.

Per 1 augustus 2018 wordt een eventuele achterstand in de bestuursrechtelijke premie (de zogenaamde eindafrekening) u kwijtgescholden op het moment van afmelding bij het CAK. Na de afmelding krijgt u ook geen eindafrekening meer.

Verandering van zorgverzekeraar

U kunt kiezen bij welke zorgverzekeraar u zich wilt laten verzekeren.

Het is mogelijk dat u bij de ene zorgverzekeraar de zorgverzekering heeft (de zorgverzekeraar moet u hiervoor accepteren) en bij een andere zorgverzekeraar de aanvullende ziektekostenverzekeringen (waarvoor geen acceptatieplicht bestaat).

De zorgverzekering geldt voor één kalenderjaar en wordt automatisch verlengd.

Als u in de loop van dit jaar van zorgverzekeraar wilt veranderen, moet u uw huidige verzekering vóór 1 januari 2019 schriftelijk opzeggen. U heeft dan tot 1 februari 2019 de tijd om een nieuwe zorgverzekering te sluiten met ingang van 1 januari 2019.

Wanneer u door uw zorgverzekeraar gesommeerd bent vanwege betalingsachterstand in de nominale premie is verandering van zorgverzekeraar in beginsel niet mogelijk.

Niet eens met een beslissing

Wanneer u het oneens bent met een besluit van de zorgverzekeraar over bijvoorbeeld een verstrekking vanuit de zorgverzekering kunt u verzoeken om een heroverweging.

Als de zorgverzekeraar daarop niet naar uw wens of binnen een redelijke termijn wordt gereageerd, kunt u zich wenden voor **bemiddeling** tot de Ombudsman

Zorgverzekeringen, Postbus 291, 3700 AG Zeist, T 088 – 900 69 00.

Zo nodig kunt u daarna voor een **bindend advies** gaan naar de Geschillencommissie Zorgverzekeringen, Postbus 291, 3700 AG Zeist, T 088 – 900 69 00.

Als uw geschil de omvang van de dekking van uw zorgverzekering betreft, vraagt deze commissie alvorens te beslissen verplicht advies aan het Zorginstituut Nederland.

5.2 Zorgtoeslag

Zorgtoeslag is een inkomensafhankelijke overheidsbijdrage in de nominale premie van uw Nederlandse zorgverzekering (niet uw aanvullende verzekeringen).

Per maand wordt bekeken of u recht heeft op zorgtoeslag.

Over de maanden dat u in een jaar een toeslagpartner heeft gaat het om het toetsingsinkomen van u en uw toeslagpartner gezamenlijk.

Voor de zorgtoeslag bestaat er ook een vermogensgrens.

Zie voor deze grens en informatie over toeslagen in het algemeen 3.1.

Heeft uw toeslagpartner terecht niet een zorgverzekering omdat hij bijvoorbeeld militair in actieve dienst, gemoedsbezwaarde of gedetineerd is, dan heeft u – afhankelijk van de hoogte van uw gezamenlijke toetsingsinkomen – recht op de helft van de toeslag voor iemand met een toeslagpartner.

Zolang uw toeslagpartner ten onrechte geen zorgverzekering heeft, bestaat er voor u beiden geen recht op zorgtoeslag ook al heeft u zelf wel een zorgverzekering.

Hoogte zorgtoeslag

De zorgtoeslag geldt voor toetsingsinkomens tot:

- als u alleenstaand bent € 29.562,00
- als u een toeslagpartner heeft € 37.885,00

Bij een toetsingsinkomen tot € 20.941,00 ontvangt u de maximale zorgtoeslag:

- als u alleenstaand bent **€ 1.189,00** (€ 99,00 per maand)
- als u een toeslagpartner heeft **€ 2.314,00** (€ 192,00 per maand)

De hoogte van de zorgtoeslag kan als volgt worden berekend.

Van het zogenaamde drempelinkomen van € 20.941,00 trekt u het toetsingsinkomen van u en uw eventuele partner af. Als de uitkomst negatief is heeft u recht op de maximale zorgtoeslag. Anders vermenigvuldigt u deze uitkomst met 13,520%.

Deze uitkomst vermeerderd u met € 419,87 als u geen toeslagpartner heeft of met € 903,60 als u een toeslagpartner heeft. U heeft nu de normpremie berekend. De hoogte van uw zorgtoeslag is de standaardpremie van € 1.609,00 minus de berekende normpremie als u geen toeslagpartner heeft of € 3.218,00 minus de berekende normpremie als u een toeslagpartner heeft. Als de uitkomst van deze berekening € 0,00 of minder is, bestaat er geen recht op zorgtoeslag.

De hoogte van de zorgtoeslag kunt u ook berekenen op de webpagina [Proefberekening toeslagen](#) van de Belastingdienst/Toeslagen.

Aanvragen of wijzigen zorgtoeslag

Zorgtoeslag aanvragen of wijzigen doet u [online](#) of via formulieren, te bestellen bij de Belastingtelefoon: 0800 – 0543.

5.3 Aanvullende ziektekostenverzekeringen

Omdat de wettelijk verplichte zorgverzekering niet alle ziektekosten dekt, is het raadzaam dat u en eventuele medeverzekerden zich vrijwillig aanvullend verzekeren tegen bepaalde ziektekosten.

Zo kent de zorgverzekeraar Menzis als aanvullende verzekeringen naast de JongerenVerzorgd de ExtraVerzorgd 1, 2, en 3 en TandVerzorgd 250, 500 en 750.

Bij premiewanbetaling zullen de aanvullende ziektekostenverzekeringen worden beëindigd waarmee de dekking van deze verzekeringen vervalt.

Zorgkostennota's kunt u tot drie jaar na de factuurdatum [declareren](#).

▣ AANVULLENDE ZORGVERZEKERINGEN

U doet er goed aan om naast de zorgverzekering een aanvullende zorgverzekering te sluiten die dekking geeft voor bijvoorbeeld behandelingen fysiotherapie, bepaalde hulpmiddelen en geneeskundige hulp in het buitenland.

▣ AANVULLENDE TANDHEELKUNDIGE VERZEKERINGEN

De zorgverzekering bevat voor personen vanaf 18 jaar bijna geen dekking voor kosten van tandheelkundige behandelingen. Het is dan ook verstandig om een aanvullende tandheelkundige verzekering te nemen die de kosten dekt van allerlei behandelingen door de tandarts of de chirurg (zoals vullingen en gebitsprothesen).

Wanneer u bij zorgverzekeraar Menzis verzekerd bent en u laat hen weten dat u een *volledig kunstgebit* heeft, kunt u in aanmerking komen voor de [Tandverzorgd 1P](#) verzekering, die een lagere premie kent van € 6,95 per maand.

▣ GRATIS COLLECTIEVE VERZEKERING GARANTVERZORGD VAN MENZIS

Het [Garantverzorgd Pakket](#) is een gratis collectieve verzekering, gebaseerd op een overeenkomst tussen de gemeente Groningen en zorgverzekeraar Menzis voor stadjs (niet studenten) die:

- een netto maandinkomen hebben tot maximaal 110% van de bijstandsnorm, dat is bijvoorbeeld tot maximaal (exclusief vakantietoeslag):
 - voor alleenstaanden en alleenstaande ouders € 1.071,70 (AOW-gerechtigden € 1.199,45);
 - voor (echt)paren € 1.531,00 (AOW-gerechtigden € 1.633,82) én
- bij Menzis de zorgverzekering Menzis Basis hebben gesloten én
- minimaal de aanvullende verzekering ExtraVerzorgd 1 van Menzis hebben én
- minimaal de tandheelkundige verzekering TandVerzorgd 250 van Menzis hebben.

Wanneer u kiest voor de GarantVerzorgd verzekering, gaat uw aanvullende verzekering ExtraVerzorgd 1 GarantVerzorgd 1 heten, uw ExtraVerzorgd 2 heet dan GarantVerzorgd 2 en uw ExtraVerzorgd 3 heet GarantVerzorgd 3. Ook wordt de dekking van uw tandheelkundige verzekering uitgebreider. Verder ontvangt u een korting van 6% op de nominale premie van de Menzis Basisverzekering (deze wordt dan € 114,68) en 9% op de aanvullende verzekeringen.

De dekking GarantVerzorgd pakket bevat onder meer vergoedingen voor (de hoogte van de vergoeding kan afhangen van hoe uitgebreid u aanvullend verzekerd bent):

- bijdragen door het CAK opgelegd voor Wmo-maatwerkvoorzieningen voor huishoudelijke hulp (als lichte ondersteuning), begeleiding, hulpmiddelen en woningaanpassingen (hoofdstuk 6) tot € 300,00 per huishouden;
- multifocale bril met eenvoudig “eigen merk” montuur of contactlenzen vanaf € 75,00 tot € 175,00 per twee jaren van een door Menzis gecontracteerde opticien;
- dieetkosten tot € 650,00 (uitsluitend bij GarantVerzorgd 3);
- wettelijke eigen bijdrage voor kraamzorg en voor gebruik van de verloskamer (wordt vergoed vanuit GarantVerzorgd 1);
- eigen bijdrage zittend ziekenvervoer bij chronisch zieken tot € 103,00 (pag.32);
- eigen bijdrage hoortoestel vanaf € 100,00 tot € 200,00;
- pruiken tot maximaal € 150,00 boven het bedrag van uw aanvullende verzekering;
- eigen bijdrage orthopedisch schoeisel € 75,00 bij GarantVerzorgd 1 en 2, volledig bij GarantVerzorgd 3;
- voetzorg waaronder een erkende pedicure bij aandoeningen die voorkomen op de [vergoedingenlijst](#) en orthopedische steunzolen: maximaal € 100,00 bij GarantVerzorgd 1, € 150,00 bij GarantVerzorgd 2 en GarantVerzorgd 3;
- volledige vergoeding in plaats van 80% van een aantal tandheelkundige verrichtingen (zoals consulten, vullingen, kronen en bruggen) tot bepaalde maximale jaarbedragen: € 250,00 bij Garant TandVerzorgd 250, € 500,00 bij Garant TandVerzorgd 500 en € 750,00 bij Garant TandVerzorgd 750;
- eigen bijdrage orthodontie bij kinderen tot 18 jaar: eenmalig € 2000,00 (alleen bij Garant TandVerzorgd 750).

De GarantVerzorgd verzekering vraagt u [online](#) aan bij Menzis. U kunt ook bellen met de Menzis OverstapCoach, T 088 – 222 49 00.

De gemeente Groningen beslist of u in aanmerking komt.

ADRESSEN

MENZIS

Bezoekadressen: Winschoterdiep 70 te Groningen (Menzis kantoor)

Postadres: Postbus 75000, 7500 KC Enschede (bij schriftelijke declaraties afdeling Verzekerdennota's vermelden)

T 088 – 222 40 40 (Menzis Klantenservice)

CAK

Regeling onverzekerden:

Postadres: Antwoordnummer 91034, 2509 VC Den Haag

Regeling wanbetalers:

Postadres: Antwoordnummer 91036, 2509 VC Den Haag

T 0800 – 5028 (voor beide regelingen)

BELASTINGDIENST/TOESLAGEN (zorgtoeslag)

Postadres: Postbus 4510, 6401 JA Heerlen

Belastingtelefoon: 0800 – 054

6 VOORZIENINGEN GERICHT OP MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING (WMO) EN OP ONDERWIJS EN WERK

Algemene informatie over ondersteuning bij de gevolgen van een chronische ziekte of handicap binnen de zorg, welzijn of sociale zekerheid vindt u onder meer in de digitale overheidswegwijzer [Regelhulp](#) en op de weblocatie [Antwoord op wmo.nl](#).

6.1 Wmo-voorzieningen

De [Wet maatschappelijke ondersteuning 2015](#) (Wmo 2015) maakt gemeenten verantwoordelijk voor (niet-medische) ondersteuning aan mensen die vanwege een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen belemmeringen ondervinden in hun zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Nadrukkelijk wordt gekeken naar de eigen (financiële) mogelijkheden en naar ondersteuning vanuit het sociale netwerk (gebruikelijke hulp, mantelzorg etc.) Dat mensen zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven geldt als uitgangspunt.

In de gemeente Groningen is maatschappelijke ondersteuning onder meer geregeld in de [Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Groningen 2015](#) en de [Nadere regels maatschappelijke ondersteuning 2017](#).

Voorbeelden van Wmo-voorzieningen zijn huishoudelijke hulp, individuele begeleiding, groepsbegeleiding (dagactiviteiten), opvang van dak- en thuislozen en slachtoffers van huiselijk geweld, beschermd wonen, kortdurend verblijf (ook van overbelaste mantelzorgers), ondersteuning en waardering van mantelzorgers, de (landelijk geregelde) [doventolkzorg](#) en woon- en vervoersvoorzieningen.

Voorzieningen kunnen algemeen worden aangeboden, bijvoorbeeld de tegemoetkoming huishoudelijke hulp of een koffieochtend in een buurthuis dan wel als maatwerkvoorziening, zoals lichte ondersteuning bij het (laten) regelen van het huishouden, een woonvoorziening of een vervoersvoorziening.

Een aantal maatwerkvoorzieningen bestaan uit een financiële tegemoetkoming in de meerkosten, zoals de tegemoetkoming in de kosten van verhuizing en inrichting.

Voor maatwerkvoorzieningen betaalt u vaak een bijdrage (pag. 40 e.v.)

Soms is de verstrekking van een persoonsgebonden budget (pgb) waarmee u zorg inkoopt mogelijk.

WOONVOORZIENINGEN

Als u bij het normale gebruik van uw woonruimte door uw ziekte of handicap wordt beperkt of gehinderd, kunt u in aanmerking komen voor een woonvoorziening.

Bij woonruimte gaat om de eigen woning, huurwoning, woonwagen met vaste standplaats of woonschip met vaste ligplaats.

Voorbeelden van woonvoorzieningen zijn een postoeel, vaste douchestoel, elektrische deuropener eigen voordeur, onderrijdbare keuken, scootmobielstalling of woningsanering vanwege caraklachten.

Wanneer vloerbedekking en/of gordijnen vervangen moet worden, bedraagt de tegemoetkoming maximaal **€ 22,75** per vierkante meter glas- of vloeroppervlakte. Hierbij wordt wel een afschrijvingsschema gehanteerd: hoe ouder deze zaken zijn, hoe minder er vergoed wordt.

Zijn deze zaken acht jaar of ouder, dan vindt er geen tegemoetkoming meer plaats.

Ook grotere woningaanpassingen zijn mogelijk, bijvoorbeeld het plaatsen van een traplift en het aanpassen van de keuken of de badkamer.

Verder aanpassingen van een gemeenschappelijke ruimte in een woongebouw, zoals bredere toegangsdeuren, elektrische deuropeners en drempelhulpen.

Een zogenaamde uitruimte, waar personen met ernstige gedragsstoornissen zich kunnen afzonderen, valt ook onder de woonvoorzieningen.

Wel is het zo dat de gemeente eerst zal bekijken of verhuizing naar een andere, voor u passende woning de goedkoopste adequate oplossing is.

U kunt in dat geval aanspraak maken op de *tegemoetkoming in de kosten van verhuizing en inrichting*. Deze tegemoetkoming bedraagt **€ 3.008,65**.

U komt niet in aanmerking voor deze tegemoetkoming als u voor het eerst zelfstandig gaat wonen of wanneer u verhuist naar een verzorgings- of verpleeghuis.

<Belangrijk> Voordat u uw woning aanpast moet u daarvoor eerst schriftelijk toestemming hebben van de gemeente.

Als u een beroep doet op de tegemoetkoming in de verhuis- en inrichtingskosten moet de gemeente schriftelijk op uw aanvraag hebben beslist of u vooraf uitdrukkelijk toestemming hebben gegeven alvorens u gaat verhuizen.

Dit is slechts anders als u de noodzaak, adequaatheid en de passendheid van de nieuwe woning ten opzichte van de oude kunt aantonen.

VERVOERSVOORZIENINGEN

Wanneer u vanwege uw beperkingen geen gebruik kan maken van het openbaar vervoer, kunt u in aanmerking komen voor een vervoersvoorziening.

Het gaat het om uw deelname aan het leven van alle dag (sociale contacten).

Wmo-vervoer naar het ziekenhuis of specialist in verband met een behandeling is mogelijk tenzij u gebruik maakt van een rolstoeltaxi of wanneer uw ziekenhuisbezoek te maken heeft met nierdialyse, chemokuren of bestralingen (zie in dit verband pag. 32). Uw bezoek per rolstoeltaxi aan iemand in bijvoorbeeld het ziekenhuis valt wel onder Wmo-vervoer omdat het hier gaat om sociale contacten.

Onder Wmo-vervoer valt niet het vervoer naar uw werk (zie in dat verband 6.2).

Ook niet het vervoer van leerlingen die naar het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs of naar het speciaal onderwijs gaan. Dit vervoer is geregeld in de

[Verordening leerlingenvervoer gemeente Groningen 2014](#).

De gemeente Groningen kent een systeem van collectief Wmo-vervoer: u maakt gebruik – samen met anderen – van de deeltaxi die aan uw handicap is aangepast. De deeltaxi verzorgt vervoer van deur tot deur op alle tijden binnen de regio.

U betaalt een tarief dat afhankelijk is van het aantal zones dat u reist.

Als u alleen met behulp van een begeleider gebruik kan maken van de deeltaxi, kan die persoon gratis meereizen.

Ook uw gezinsleden tot en met 16 jaar kunnen gratis meereizen.

Voor landelijk vervoer, dus buiten de regio, kan gebruik worden gemaakt van de diensten van [Valys](#) (T 0900 – 9630, teksttelefoon 0900 – 8410).

Deze diensten zijn bedoeld voor mensen met een OV-begeleiderskaart of een gehandicaptenparkeerkaart dan wel die volgens de gemeente recht hebben op een rolstoel, scootmobiel of Wmo-vervoer zoals de deeltaxi of anderszins zijn aangewezen op bovenregionaal vervoer.

Met uw Valyspas kunt u en maximaal drie reisgenoten, onder wie één begeleider die gratis kan meereizen, tot 700 kilometer per jaar voor € 0,20 per km gebruik maken van de taxi van en naar de trein.

Als vanwege uw beperkingen reizen per trein niet mogelijk is, kunt u in aanmerking komen voor het [hoog persoonlijk kilometerbudget](#) van 2350 kilometer per jaar.

Kunt u om medische redenen geen gebruik maken van collectieve vervoer, dan kunt u wellicht voor een individuele aanvullende vervoersvoorziening in aanmerking komen. De maximale bedragen voor de volgende tegemoetkomingen zijn per jaar:

- voor het gebruik van eigen auto of taxi **€ 1.282,55**
- voor het gebruik van een individuele rolstoeltaxi **€ 1.896,85**
- voor het gebruik van een bruikleenauto **€ 703,00**

Ook vervoersvoorzieningen voor met name de korte afstand zijn mogelijk, zoals een scootmobiel of een aangepaste fiets (driewiel fiets, tandem etc.)
Een fiets zonder aanpassingen of een Spartamet is geen Wmo-vervoersvoorziening.

ROLSTOELVOORZIENINGEN

Wanneer u voor langere tijd een rolstoel nodig heeft, kunt u in bruikleen een handbewogen of elektrische rolstoel krijgen.
Een rolstoel die u alleen voor uw werk of school gebruikt vraagt u aan bij het UWV.

Als u lid bent van een sportvereniging en u kunt alleen met een sportrolstoel sporten, kunt u een bijdrage krijgen van maximaal **€ 2.841,30** voor de aanschaf van de sportrolstoel en **€ 945,55** voor onderhoud en reparatie van de sportrolstoel voor de duur van drie jaar.

REGELING ALGEMENE VOORZIENING HUISHOUDELIJKE HULP

Als u door een beperking niet uw huishouden zelf kunt doen maar nog wel hulp daarin kunt regelen, kan de [Regeling algemene voorziening Huishoudelijke hulp](#) van belang zijn.

Deze regeling houdt in dat de gemeente deels de kosten van de huishoudelijke hulp betaalt, die u inkoopt bij een door de gemeente aangewezen zorgaanbieder.

Omdat eenvoudige huishoudelijke hulp een algemene Wmo-voorziening is en geen Wmo-maatwerkvoorziening, betaalt u daarvoor geen bijdrage aan het CAK.

Het bedrag dat u zelf moet betalen aan de zorgaanbieder staat los van een eventuele bijdrage die u aan het CAK betaalt voor een Wmo-maatwerkvoorziening. Voor het bedrag dat u zelf aan uw zorgaanbieder betaalt is bijzondere bijstand niet mogelijk.

In aanvulling op of los van deze regeling bestaat de [was- en strijkservice](#): uw wasgoed wordt eens per week opgehaald en gewassen, gestreken en gevouwen geretourneerd tegen betaling van € 5,00 per waszak.

De volgende zorgorganisaties zijn *door de gemeente aangewezen zorgaanbieders* (het volledige uurtarief is € 25,62):

Aardema Thuiszorg; Allerzorg bv; AtHomeFirst; Axxicom thuishulp; Beter Thuis Wonen Thuiszorg; Emile Thuiszorg; Martinizorg; Miep BV; Nieuwe Zorg Thuis; Noord Nederlandse Coöperatie van Zorgorganisaties (NNCZ); R95 Routes naar Zorg Groningen; Residentie Buitenzorg; Thuisgenoten; Thuiszorg Comfort; Thuiszorg Matilda Nederland bv en ZINN.

De gemeentelijke bijdrage geldt voor maximaal tien uur hulp in de huishouding per maand (is gemiddeld 2,5 uur per week). Het aantal uren dat u meer hulp wilt moet u volledig zelf betalen aan u zorgaanbieder.

De volgende tabel geeft aan welk bedrag u zelf moet betalen aan uw zorgaanbieder. Dit bedrag hangt af van uw leeftijd (jonger dan de AOW-leeftijd of AOW-gerechtigd, aangegeven met AOW- en AOW+), uw leefsituatie (alleenstaand of met partner) en van het netto-inkomen van u en uw eventuele partner over de maand voorafgaand aan de maand van aanvraag.

Bij een inkomen tot maximaal de onder **A** vermelde inkomensgrenzen (is 120% van de bijstandsnorm exclusief vakantietoeslag) betaalt u de zorgaanbieder € 1,20 per uur.
 Bij een inkomen dat hoger is dan de onder **A** maar maximaal de onder **B** vermelde inkomensgrenzen (is 130% van de bijstandsnorm exclusief vakantietoeslag) betaalt u de zorgaanbieder € 3,60 per uur.

Bij een hoger inkomen dan de onder **B** vermelde inkomensgrenzen betaalt u de zorgaanbieder € 7,80 per uur.

In alle gevallen betaalt de gemeente de zorgaanbieder de rest van het uurloon.

LEEFTIJD EN LEEFSITUATIE	A € 1,20 BIJ INKOMENS T/M	B € 3,60 BIJ INKOMENS VANAF A T/M
AOW- ALLEENSTAAND	€ 1.169,13	€ 1.266,55
AOW- MET PARTNER	€ 1.670,18	€ 1.809,37
AOW+ ALLEENSTAAND	€ 1.308,49	€ 1.417,53
AOW+ MET PARTNER	€ 1.782,34	€ 1.930,88

NB Wanneer u ondersteuning nodig heeft bij het organiseren van uw huishouden, het verzorgen van andere gezinsleden en koken voor het gezin, kunt u in aanmerking komen voor de Wmo-maatwerkvoorziening lichte ondersteuning, activiteit huishoudelijke hulp. Dat kan ook als het gemaximeerde aantal uren algemene voorziening huishoudelijke hulp onvoldoende is. Er wordt aan u wel een bijdrage Wmo opgelegd.

Bijdrage Wmo-maatwerkvoorzieningen

U betaalt voor Wmo-maatwerkvoorzieningen een bijdrage van maximaal € 17,50 per periode van vier weken (een jaar kent dus dertien perioden), ongeacht het aantal voorzieningen. Deze bijdrage is onafhankelijk van uw inkomen of vermogen.

Als u een partner heeft, betaalt u geen bijdrage zolang één van u nog niet de AOW-leeftijd (66 jaar en vier maanden) heeft bereikt.

Zijn de kosten voor hulp of ondersteuning lager dan € 17,50 per vier weken, dan betaalt u alleen voor de lagere kosten.

De bijdrage Wmo-maatwerkvoorzieningen geldt niet voor:

- personen en/of hun partners die een bijdrage voor "beschermd wonen" betalen;
- personen en/of hun partners die een eigen bijdrage voor verblijf in een instelling voor langdurige zorg (eigen bijdrage Wlz-zorg, pag. 32) betalen;
- (ouders van) kinderen zolang de kinderen voor wie de voorzieningen bedoeld zijn jonger zijn dan 18 jaar en het niet woningaanpassingen betreft;
- rolstoelen;
- collectief vervoer (deeltaxi) waarvoor al een ritprijs wordt betaald;
- woningaanpassingen in gemeenschappelijke ruimten;
- vergoedingen voor tijdelijke huisvesting en huurderwing.

Hoelang u de bijdrage betaalt hangt af van de aard van de Wmo-voorziening.

Zo is zeven jaar (91 perioden van vier weken) de duur van uw bijdrage in de kosten van woningsanering of de tegemoetkoming in de verhuis- en inrichtingskosten.

En betaalt u gedurende tien jaar (130 perioden) de bijdrage in de kosten van kleine woningaanpassingen (zoals een aan de muur bevestigde douchestoel, onderrijdbare wastafel, drempelhulp, elektrische deuropener of deurontgrendelaar). De duur van de bijdrage voor een vastframe handbike of sportrolstoel is drie jaar (39 perioden).

Voor bruikleenvoorzieningen, zoals een scootmobiel, betaalt u de bijdrage zolang u de voorziening gebruikt.

De bijdrage wordt geïnd door het **CAK** (Centraal Administratie Kantoor),
 Antwoordnummer 1608, 2509 VB Den Haag, T 0800 – 1925.

De bijdrage in de kosten van een Wmo-maatwerkvoorziening voor ondersteuning kan worden gevorderd over maximaal 39 bijdrageperioden voorafgaand aan de bijdrageperiode waarin het besluit tot vaststelling van de bijdrage is verzonden.

Als u de GarantVerzorgd verzekering van Menzis heeft, kunt u de bijdrage bij Menzis declareren tot € 300,00 per jaar per huishouden in geval van een Wmo-maatwerkvoorziening voor huishoudelijke hulp (geldt niet voor huishoudelijke hulp als algemene Wmo-voorziening), begeleiding, hulpmiddelen en woningaanpassingen (pag. 35 e.v.).

Melden en aanvragen Wmo-voorzieningen

Een vraag over maatschappelijke ondersteuning kunt u melden bij het Wij-team in uw buurt. U kunt bellen of langskomen voor het maken van een afspraak of een huisbezoek. Uw hulpvraag kan als melding worden opgenomen waarvan u een schriftelijke bevestiging ontvangt. Vervolgens zal een WIJ-medewerker u in een persoonlijk gesprek ondersteunen bij het vinden van een passende oplossing.

Waar het gaat om sociale activering, individuele en groepsgerichte ondersteuning, dagbesteding en kortdurend verblijf werken de WIJ-teams per stadsdeel samen met de volgende organisaties en organisatieverbanden:

- Centrum en Oude Wijken → Ben in de buurt Centrum-Oude Wijken
(organisatie: WerkPro in samenwerking met Cosis)
- West → Ben in de buurt West (organisatie: Cosis in samenwerking met WerkPro)
- Oost en Ten Boer → organisatie: At Home First
- Zuid (uitgezonderd Haren) → Zuid Vooruit (organisaties: Lentis/Dignis, Philadelphia, De Noorderbrug e.a.)

ADRESSEN

Zie hoofdstuk 10 voor de contactgegevens van het Wij-team in uw buurt.

6.2 Voorzieningen gericht op onderwijs en werk

Soms is vanwege handicap of ziekte een bepaalde voorziening nodig om uw kind onderwijs te laten volgen.

Als uw kind speciaal onderwijs volgt dat door de overheid wordt betaald, regelt het scholingsinstituut zelf deze voorzieningen.

Als uw kind basisonderwijs, voortgezet of hoger onderwijs volgt, kan een voorziening bij het UWV worden aangevraagd.

Bij deze voorzieningen gaat het om een schrijf- en gebarentolk, “meeneembare” hulpmiddelen (zoals een aangepaste stoel of schooltafel) en aanpassingen aan de auto of fiets of een vervoersvergoeding.

Dergelijke voorzieningen kunnen ook nodig zijn om u zelf in staat te stellen beroeps- onderwijs, hoger onderwijs, universitair onderwijs of volwassenenonderwijs te volgen. Hier wordt verwezen naar de webpagina van het UWV [Voorzieningen voor onderwijs](#). Verder bestaan er hulpmiddelen, vergoedingen en ondersteuning om met uw ziekte of handicap uw werk goed te kunnen doen.

Hier wordt verwezen naar de webpagina van het UWV [Voorzieningen voor werk](#).

Op de webpagina [Ik heb een voorziening nodig](#) van het UWV kunt u de relevante aanvraagformulieren downloaden.

De bedragen van voorzieningen die het UWV vergoedt staan vermeld op de webpagina [Normbedragen voorzieningen 2019](#).

7 BIJZONDERE BIJSTAND

7.1 Algemeen

Bijzondere noodzakelijke bestaanskosten

Het kan voorkomen dat vanwege bijzondere omstandigheden bepaalde aantoonbare kosten van het bestaan voor u hoger uitvallen dan voor iemand die niet in die omstandigheden verkeert.

In een aantal gevallen kan voor deze extra kosten aan u bijzondere bijstand worden verstrekt door de gemeente Groningen.

Het moet gaan om kosten die noodzakelijk zijn.

Geldboetes en alimentatieverplichtingen vallen niet onder noodzakelijke kosten.

Bijzondere bijstand is dus mogelijk in bijzondere noodzakelijke bestaanskosten.

Voorwaarde is wel dat deze kosten niet door een andere instantie op grond van een bepaalde regeling worden vergoed.

In een dergelijk geval is er namelijk sprake van een voorliggende voorziening en dient u zich te wenden tot de instantie die deze voorziening uitvoert.

Met ingang van 1 mei 2018 is het beleid aangaande bijzondere bijstand in *medische kosten* gewijzigd voor zover er geen sprake is van een medische noodsituatie.

In beginsel is geen bijzondere bijstand meer mogelijk in medische kosten die vallen onder de werkingssfeer van de Zorgverzekeringswet (hoofdstuk 5), de aanvullende ziektekostenverzekeringen (5.3), de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hoofdstuk 6) en de Wet langdurige zorg (pag. 32).

De voorzieningen die vanuit deze wetten worden verstrekt gelden als toereikend en passend.

Bijzondere bijstand is alleen nog mogelijk als het niet betalen van de medische kosten een ernstige bedreiging vormt voor uw financiële zelfredzaamheid.

Hierbij geldt dat:

- a. van u wordt verwacht dat u contact opneemt met het WIJ-team in uw buurt (zie hoofdstuk 10 voor de contactgegevens) voor advies of ondersteuning met betrekking tot financiële zelfredzaamheid;
- b. de kosten voortvloeien uit een uitgavenpatroon op minimumniveau;
- c. de vergoeding in beginsel eenmalig is.

Als bijzondere bijstand toch wordt verstrekt, kunnen daaraan voorwaarden worden gesteld, zoals het – per 1 januari 2019 – aangaan van een zorgverzekering die meer dekking biedt.

(Incidenteel voorkomende) algemene noodzakelijk bestaanskosten

Niet iedere omstandigheid is zodanig bijzonder dat de kosten daarvan als “bijzondere noodzakelijke bestaanskosten” voor bijzondere bijstand in aanmerking komen.

Minder vaak voorkomende kosten als die van een babyuitzet of van een plotseling noodzakelijke verhuizing worden gerekend tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke bestaanskosten.

Hieronder vallen ook duurzame gebruiksgoederen, zoals een bankstel.

In beginsel wordt u geacht dergelijke uitgaven te voldoen uit uw inkomen, ook al ligt dat op het sociaal minimum (de hoogte van de bijstandsnorm).

Betaling van deze kosten moet dan mogelijk zijn doordat u:

- vooraf gereserveerd heeft (bijvoorbeeld door maandelijks een bedrag te sparen) óf

- achteraf gespreid (in termijnen) betaalt, bijvoorbeeld door een lening te sluiten bij de Groningse Kredietbank (wat als een voorliggende voorziening kan worden beschouwd) of een betalingsregeling te treffen.

Er kunnen echter omstandigheden zijn die uw situatie zo bijzonder maken dat bijzondere bijstand wel mogelijk is, bijvoorbeeld u heeft al een lening gesloten voor bepaalde noodzakelijke kosten zodat er geen aflossingscapaciteit meer is.

Overigens is het soms mogelijk dat u met gebruikmaking van de in 9.2 besproken “witgoedregeling” bepaalde huishoudelijke apparaten kosteloos kunt aanschaffen.

Vormen van bijzondere bijstand

Bijzondere bijstand kan mogelijk zijn in de volgende drie vormen:

1. BORGTOCHT

Als zekerheid voor de betaling aan uw schuldeiser kan borgtocht worden verstrekt, bijvoorbeeld wanneer de Groningse Kredietbank dat verlangt omdat u anders geen lening of saneringskrediet krijgt of alleen voor een lager bedrag.

2. GELDLENING

Bijzondere bijstand kan in de vorm van een geldlening worden verstrekt, bijvoorbeeld als u geen lening bij een bank kunt krijgen. U lost alleen het geleende bedrag af (meestal in 36 maanden) zonder kosten en rente.

3. OM NIET (in geld of in natura)

Bijzondere bijstand om niet hoeft u niet terug te betalen.

Inkomen en draagkracht

Bijzondere bijstand kan volledig worden toegekend als uw (gezamenlijke) inkomen lager is dan 120% van de voor u geldende bijstandsnorm (8.5).

Hierbij wordt de kostendelersnorm niet toegepast.

Wanneer uw inkomen meer bedraagt wordt uw draagkracht berekend.

Bij de draagkrachtberekening worden kosten uit wettelijke verplichtingen, zoals alimentatie en de eigen bijdrage kinderopvang, op uw inkomen in mindering gebracht. Bij een inkomen boven 120% van de voor u geldende bijstandsnorm inclusief vakantietoeslag wordt op jaarbasis 35% van het inkomen boven 120% van de bijstandsnorm als draagkracht in aanmerking genomen.

Voor de woonkostentoeslag (een vorm van bijzondere bijstand, zie 4.2) wordt overigens wel rekening gehouden met uw gehele inkomen boven de bijstandsnorm.

Vermogen

Als uw vermogen meer is dan het vrijgelaten bescheiden vermogen (€ 6.120,00 voor alleenstaanden en € 12.240,00 voor alleenstaande ouders en gezinnen) moet u dat meerdere volledig gebruiken voor de betaling van uw bijzondere kosten.

Bent u 70 jaar of ouder en heeft u geen uitvaartverzekering, dan geldt voor u een extra vermogensvrijlating van € 3.756,00 (ook voor uw partner wanneer die aan de voorwaarden voldoet).

Indien u wel een uitvaartverzekering heeft maar deze dekt onvoldoende de kosten, dan is uw extra vermogensvrijlating het verschil tussen € 3.756,00 en de hoogte van de dekking.

Bij aanschaf van duurzame gebruiksgoederen (koelkast, meubilair etc.) wordt wel naar uw gehele vermogen gekeken.

7.2 Bijzondere bijstand in noodzakelijke kosten

Overzicht van kosten waarin bijzondere bijstand onder meer mogelijk is

- *Dieet*

Het gaat om de extra kosten van medisch noodzakelijke dieetproducten zoals vastgesteld in de dieetkostentabel van het NIBUD. In het algemeen leidt een cholesterolarm dieet of suikervrij (diabetes) dieet niet tot extra voedingskosten.

- *(Tekst)telefoon*

Het betreft de extra kosten van telefoongesprekken wanneer u de (tekst)telefoon nodig heeft om u als gehandicapte die op zichzelf is aangewezen, te kunnen handhaven. Of wanneer de (tekst)telefoon voor u als ernstig gehandicapte het enige middel van communicatie is.

Bij het vaststellen van de extra kosten worden de Nibud-normen gehanteerd.

- *Maaltijdvoorziening*

In de extra kosten van een maaltijdvoorziening waarop u vanwege uw chronische ziekte, handicap of hoge leeftijd bent aangewezen is bijzondere bijstand mogelijk.

Het vaststellen van uw eigen bijdrage voor een maaltijd gebeurt op basis van onderstaande draagkrachttabel (vermelde inkomens zijn netto per maand inclusief vakantietoeslag). Het maaltijdbedrag is maximaal € 9,40.

INKOMEN ALLEENSTAANDE		INKOMEN GEZAMENLIJKE HUISHOUDING		EIGEN BIJDRAGE
AOW-MIN	AOW-PLUS	AOW-MIN	AOW-PLUS	
€ 1.179,38	€ 1.319,97	€ 1.684,83	€ 1.797,98	€ 2,25
€ 1.319,98	€ 1.492,14	€ 1.797,99	€ 2.032,50	€ 2,72
€ 1.492,15	€ 1.836,48	€ 2.032,51	€ 2.501,54	€ 4,60
€ 1.836,49	€ 2.295,60	€ 2.501,55	€ 3.126,92	€ 6,95

Met de maaltijdverstrekkers Koks Herberg, de Professor Heymansstichting en Apetito bestaan samenwerkingsovereenkomsten over de uitvoering van de bijzondere bijstand.

Voor de meerkosten van maaltijden bij een andere instantie en voor magnetron-maaltijden of kant-en-klaarmaaltijden kunt u een individuele aanvraag doen.

- *Extra stookkosten*

Bijzondere bijstand in energiekosten is mogelijk wanneer u vanwege een medische noodzaak een hoger energieverbruik heeft dan de gemiddelde verbruiker.

Daarbij geldt als richtlijn hetgeen in de Nibud Prijzengids 2018-2019 vermeld staat omtrent het gemiddelde verbruik van gas per type woning (TABEL A) en het gemiddelde verbruik van elektriciteit per huishoudengrootte (TABEL B).

TABEL A		TABEL B	
WONINGTYPE	GAS (M ³)	GROOTTE HUISHOUDEN	ELEKTRICITEIT (KWH)
flat	1.000	1 persoon	1.925
tussenwoning	1.350	2 personen	3.005
hoekwoning	1.580	3 personen	3.605
2 onder 1 kap	1.800	4 personen	4.155
vrijstaande woning	2.410	5/6 personen	4.375/4.385

- *Aansluitkosten dubbeltariefmeter elektriciteit*

Het gaat hier om de eenmalige aansluitkosten, dus niet om de extra kosten van vastrecht.

- *Extra kosten van kleding, beddengoed en schoeisel*

Als vanwege incontinentie kleding en/of beddengoed door bewassing sneller slijt, kunt u voor de meerkosten bijzondere bijstand krijgen.

Hiervoor bestaan diverse normbedragen, afhankelijk van leeftijd (jonger of ouder dan 15 jaar), de mate van incontinentie en of u in een instelling woont.

Bijzondere bijstand is ook mogelijk wanneer uw kleding sneller slijt vanwege een bewegingshandicap of wanneer uw lichaamsomvang als gevolg van ziekte plotseling aanzienlijk verandert en u daarom uw garderobe moet vervangen.

Of wanneer u vanwege ongelijke voeten twee paar schoenen moet aanschaffen.

- *Ontwikkeling en ontspanning*

De kosten voor ontwikkeling en ontspanning behoren in beginsel tot de algemene bestaanskosten.

Echter, deze kosten kunnen door individuele omstandigheden vanwege ziekte of handicap bijzonder worden.

Bijzondere bijstand is dan mogelijk, bijvoorbeeld in de kosten van aanpassing van hobbygereedschap, een muziekinstrument of caravan voor een gehandicapte.

- *Babyuitzet*

Deze kosten behoren tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan zodat in beginsel bijzondere bijstand niet mogelijk is.

Onder bijzondere omstandigheden kan bijzondere bijstand verleend, in beginsel als geldlening tenzij dat vanwege de schuldensituatie niet zinvol is, bijvoorbeeld omdat u binnenkort wordt toegelaten tot de (wettelijke) schuldsanering.

Hierbij wordt ervan uitgegaan dat u vanaf de 4^e maand van de zwangerschap voor deze kosten heeft kunnen reserveren.

- *Hoofdluisbestrijding*

Het betreft hier de kosten van luisdodende middelen, een stofkam of een Nisska-kam.

- *Vervuilde woning*

Wanneer een woning zo vervuild is dat tijdelijke ontruiming en/of ontsmetting noodzakelijk is, kan binnen een (integraal) hulpverleningsplan voor deze kosten bijzondere bijstand worden verstrekt indien draagkrachtruimte ontbreekt en ook een lening bij de Groningse Kredietbank niet mogelijk is.

- *Begrafenis of crematie/verklaring van erfrecht*

Uitvaartkosten dienen te worden voldaan uit de begrafenisverzekering, de overlijdensuitkering en/of de nalatenschap.

Voor uw deel in de eventueel resterende (gepaste en sobere) kosten kunt u als nabestaande bijzondere bijstand krijgen.

Noodzakelijke kosten zijn de kosten van de begrafenis of crematie, personeelskosten van de uitvaartondernemer, het kisten van de overledene, de laatste verzorging, de uitvaartdienst, de grafrechten, de rouwauto en één volgauto, maximaal 50 rouwkaarten, de akte van overlijden, koffie en cake voor 100 personen.

Indien uitsluitend vanwege de aanvraag bijzondere bijstand in de uitvaartkosten een verklaring van erfrecht moet worden aangevraagd omdat het niet duidelijk is of er een testament is of wie de erfgenamen zijn, kan ook bijzondere bijstand worden verstrekt in de kosten van deze verklaring.

- *Eigen bijdrage mediation/rechtshulp en griffierecht*

Als u een mediator (bemiddelaar) of een rechtshulpverlener, zoals een advocaat, wilt inschakelen die u vanwege uw financiële situatie niet volledig zelf kunt betalen, kunt u de Raad voor Rechtsbijstand verzoeken de hulpverlener aan u toe te voegen.

Aan u wordt dan een [eigen bijdrage](#) opgelegd waarvan de hoogte berekend wordt aan de hand van uw inkomen en vermogen over het jaar 2017.

Wanneer er na dit peiljaar een terugval is in inkomen of vermogen van minimaal 15%, kunt u verzoeken om [verlegging van het peiljaar](#) naar het jaar van aanvraag met gebruikmaking van het formulier [Verzoek peiljaarverlegging 2019](#).

Het verzoek peiljaarverlegging dient u binnen zes weken na de beslissing op de toevoegingsaanvraag in te dienen.

De eigen bijdrage voor rechtshulp bedraagt minimaal € 199,00 in bestuursrechtelijke zaken (zoals bezwaar maken tegen een uitkeringsbeslissing).

Op de eigen bijdrage krijgt u een [korting](#) van € 54,00 als u eerst een bezoek brengt aan het [Juridisch Loket](#), Coehoornsingel 4, 9711 BS Groningen, inloopsprekuren op maandag en donderdag van 9.00 – 11.00 uur en dinsdag van 14.00 – 16.00 uur.

Het is verstandig vooraf te bellen met het Juridisch Loket, T 0900 – 8020 op werkdagen van 9.00 – 18.00 uur (€ 0,25 p/m).

Voor de eigen bijdrage rechtshulp is bijzondere bijstand mogelijk.

Vanwege de korting van € 54,00 op de eigen bijdrage wordt van u wel verwacht dat u eerst het Juridisch Loket bezoekt.

Verder is bijzondere bijstand mogelijk in de kosten van uw dagvaarding inclusief [griffierecht](#) als de noodzaak van de procedure vast staat en er een toevoeging op grond van de Wet op de rechtsbijstand is verleend.

Als u door de rechter in het gelijk wordt gesteld en de wederpartij wordt veroordeeld in de proceskosten, moet de bijzondere bijstand worden terugbetaald.

Wanneer u veroordeeld bent tot betaling van de proceskosten van de wederpartij is bijzondere bijstand daarin niet mogelijk.

- *Bewindvoering of mentorschap*

Met ingang van 1 maart 2018 is het beleid met betrekking tot door de kantonrechter ingesteld beschermingsbewind gewijzigd.

Vanaf die datum is voor nieuwe gevallen bijzondere bijstand in de kosten van een (commerciële) bewindvoerder niet meer mogelijk met uitzondering van die van een familiebewindvoerder.

Als u een inkomen heeft van maximaal 120% van de bijstandsnorm kunt u kosteloos in beschermingsbewind bij de gemeente Groningen.

In geval u vóór maart 2018 al bijzondere bijstand ontving voor commerciële bewindvoering bestaat er een overgangsregeling: binnen een termijn van drie jaar wordt u verzocht om binnen zes maanden over te stappen naar gemeentelijke bewindvoering.

Verder is in de door de rechter vastgestelde beloning van een aangestelde mentor bijzondere bijstand mogelijk.

- *Verlengen of wijzigen verblijfsvergunning*

In de legeskosten van het verlengen of wijzigen van een verblijfsvergunning (niet de eerste aanvraag) is bijzondere bijstand mogelijk.

Voor de kosten van naturalisatie is geen bijzondere bijstand mogelijk.

- *Reiskosten Zwolle in verband met verblijfsvergunning of inburgeringsexamen*

Bijzondere bijstand kan worden verstrekt in de reiskosten naar Zwolle in verband met het ophalen van de verblijfsvergunning, het inburgeringsexamen of het staatsexamen. Vergoed worden de reiskosten op basis van openbaar vervoer (2^e klas treinkaart).

- *Verhuizing*

Verhuiskosten, zoals de huur van een busje of aanhangwagen, behoren tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. In beginsel is dus geen bijzondere bijstand in verhuiskosten mogelijk is, ook als u vanwege een medische of sociale noodzaak verhuist.

Onder bijzondere omstandigheden kan bijzondere bijstand om niet worden verleend. U moet geen beroep kunnen doen op een voorliggende voorziening, zoals de Wmo-voorziening tegemoetkoming in de verhuis- en inrichtingskosten (pag. 38).

Bijzondere bijstand om niet is mogelijk wanneer u verhuist van een woning met een huur boven de maximale huurtoeslaggrens naar een woning waarvoor u huurtoeslag kunt krijgen. Of van een woning met een huur boven de aftoppingsgrens naar een woning met een huur beneden de kwaliteitskortingsgrens (pag. 27).

Als u verhuist naar een andere gemeente vraagt u bijzondere bijstand in de verhuiskosten (niet de inrichtingskosten) aan in de gemeente van vertrek.

- *Woninginrichting in verband met verhuizing*

Inrichtingskosten vanwege een noodzakelijke verhuizing, zoals verf en behang, behoren tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan zodat in beginsel geen bijzondere bijstand mogelijk is.

Bijzondere bijstand is wellicht mogelijk als u vanwege een medische of sociale noodzaak verhuist en deze verhuizing niet voorzienbaar was zodat u niet heeft kunnen reserveren, terwijl u verder ook geen lening kunt krijgen.

Alleenstaanden en partners kunnen geen bijzondere bijstand krijgen voor de kosten van hun eerste woninginrichting omdat deze kosten voorzienbaar zijn.

Bijzondere bijstand in de kosten van woninginrichting, zoals de kosten van verf en behang, wordt om niet verleend.

Uiteraard geldt ook hier dat er geen voorliggende voorziening aanwezig is, zoals de Wmo-voorziening tegemoetkoming in verhuis- en inrichtingskosten (pag. 38).

Een andere mogelijkheid is aanvullende *bijzondere bijstand in de aflossingskosten van een lening* bij een gemeentelijke kredietbank (pag. 50).

Wanneer woonkostentoeslag (4.2) is toegekend onder de voorwaarde dat u verhuist naar een goedkopere woning, kunt u vervolgens bijzondere bijstand om niet krijgen voor zaken die vanwege uw verhuizing vervangen moeten worden mits u korter dan drie jaar in de voormalige, dure woning woonde.

Als u verhuist naar een andere gemeente vraagt u bijzondere bijstand in de inrichtingskosten (niet de verhuiskosten) aan in de gemeente van vestiging.

- *Duurzame gebruiksgoederen (meubels, wasmachine etc.)*

Als u niet voor de witgoedregeling (9.2) in aanmerking komt, kunt u voor de noodzakelijke aanschaf, vervanging of reparatie van een koelkast, wasmachine, meubilair etc. in beginsel geen bijzondere bijstand krijgen. Deze kosten worden gerekend tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan.

Onder bijzondere onvoorziene omstandigheden kan bijzondere bijstand – vaak in de vorm van borgtocht of een geldlening – worden verstrekt als u niet heeft kunnen reserveren of een lening kunt sluiten (bij de Groningse Kredietbank). Hierbij wordt nadrukkelijk bekeken of u ook goederen tweedehands kunt kopen.

Wanneer u nog aan het aflossen bent op een lening bij de Groningse Kredietbank of op leenbijstand vanwege de aanschaf van duurzame gebruiksgoederen en er zou een nieuwe lening moeten worden aangevraagd voor de aanschaf van duurzame gebruiksgoederen, kan bijzondere bijstand om niet worden verstrekt.

- *Kosten door inkomensterugval*

Bij onvoorziene inkomensdaling is bijzondere bijstand mogelijk voor kosten waarvan betalingsverplichtingen doorlopen.

Hoogte en duur van de bijstand is afhankelijk van uw individuele omstandigheden.

- *Deelname maatschappelijk verkeer*

Kosten van bezoek aan winkels, bioscoop, familieleden etc. moet u uit uw inkomen voldoen omdat het hier gaat om algemeen noodzakelijke bestaanskosten.

Dit geldt ook voor de kosten (tarieven) van de Wmo-taxipas en de reiskosten van een omgangsregeling tussen u en uw kinderen. Bijzondere bijstand is dan niet mogelijk.

Bijzondere bijstand is wel mogelijk in de meerkosten – dat is het openbaar vervoers-tarief of anders € 0,19 per gereden kilometer – van uw bezoek aan uw partner of naaste familieleden in het ziekenhuis of een inrichting.

Bijzondere bijstand kan worden verstrekt in de reiskosten van:

- gezinsleden: partner, kinderen en inwonende ouders;
- eerstegraads familieleden: uitwonende ouders en volwassen kinderen;
- tweedegraads familieleden: broers, zusters, schoonzusters, zwagers, grootouders en kleinkinderen.

Hierbij wordt de volgende maximale bezoekfrequentie gehanteerd:

- bij ziekte: gezinsleden 3 x per week, eerstegraads familieleden 2 x per week en tweedegraads familieleden 1 x per week;
- bij langdurige verpleging: gezinsleden 1 x per week, eerstegraads familieleden 1 x per twee weken en tweedegraads familieleden 1 x per drie weken.

Bijzondere bijstand is ook mogelijk in de reiskosten van gezinsleden in verband met bezoek aan een gedetineerde die geen recht heeft op verlof.

De bezoekfrequentie is hier maximaal 1 x per twee weken.

- *Vaste lasten tijdens verblijf in inrichting*

Voor de vaste lasten tijdens het verblijf in een inrichting kan bijzondere bijstand worden verleend gedurende maximaal een jaar indien:

- de vaste lasten verknocht zijn aan uw woonruimte én
- de (huur)overeenkomst niet tijdelijk kan worden opgezegd én
- het aanhouden van de woning noodzakelijk is.

Wanneer vanaf het begin duidelijk is dat uw opname langer dan een jaar zal duren, is er geen sprake van het noodzakelijk aanhouden van uw woonruimte.

Bij opname langer dan een jaar kan bijzondere bijstand worden verstrekt in de kosten van opslag van de inboedel.

- *Kinderopvang*

Voor een tegemoetkoming in de kosten van (geregistreerde) kinderopvang is in de eerste plaats van belang de Wet Kinderopvang die de kinderopvangtoeslag regelt.

Op de kinderopvangtoeslag kunt u een aanvullende bijdrage aanvragen indien u:

- naast uw loon aanvullende bijstand ontvangt óf
- met een uitkering van de gemeente Groningen een re-integratietraject volgt óf
- als alleenstaande ouder met inkomsten op bijstandsniveau een opleiding volgt tot en met MBO4-niveau óf
- als alleenstaande ouder jonger dan 18 jaar een opleiding volgt en u een bijstandsuitkering ontvangt of daarvoor in aanmerking komt.

Op grond van de [Regeling tegemoetkoming kosten kinderopvang op grond van sociaal-medische indicatie 2015](#) kunt bij de gemeente een vergoeding van de kosten van kinderopvang aanvragen indien u:

- een beperking heeft die kinderopvang noodzakelijk maakt of
- een kind heeft voor wie kinderopvang noodzakelijk is voor een goede ontwikkeling.

De aanvragen deze tegemoetkomingen kunt u [online](#) doen met bijvoeging van bewijsstukken het liefst als pdf-bestand. Van uw aanvraag ontvangt u een bevestigingsmail met uw aanvraagnummer.

Per 1 september 2018 maakt de gemeente het financieel mogelijk dat alle peuters van twee tot en met vier jaar naar peuteropvanglocaties van Kids First en SKSG kunnen gaan om middels voorschoolse educatie (minimaal acht en maximaal zestien uren per week) beter voorbereid te zijn op de basisschool.

Peuters met een door het consultatiebureau verstrekte VVE-indicatie (Voor- en Vroegschoolse Educatie) vanwege risico op ontwikkelingsachterstand, kunnen zestien uren per week naar een [deelnemende kinderopvanginstelling](#) gaan.

Ouders die hiervan gebruik willen maken maar geen recht hebben op kinderopvangtoeslag omdat niet beide werken, betalen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage. Voor de hoogte van de ouderbijdrage wordt verwezen naar de weblocaties van [COP-groep](#), [SKSG](#), [Monkey Donkey](#), [Toddlershuis](#) en [Thuishuis de Goudvinkjes](#).

Los van bovengenoemde regelingen is bijzondere bijstand mogelijk als het gaat om:

- tussenschoolse opvang;
- kinderopvang die niet door de reguliere kinderopvang kan worden verzorgd;
- kinderopvang die u direct nodig heeft terwijl de kinderopvanginstellingen niet per direct een plaats beschikbaar hebben.

- *Gevolgen nabetaling van inkomen voor de zorgtoeslag, kinderopvangtoeslag en kindgebonden budget*

Wanneer u te maken krijgt met een nabetaling van inkomen over een voorafgaand jaar of voorafgaande jaren zal dat leiden tot verhoging van uw fiscale inkomen op uw jaaropgaaf over het jaar waarin de nabetaling plaats vindt.

Dat kan in het jaar van de inkomensstijging tot gevolg hebben dat de hoogte van uw toeslagen via de Belastingdienst/Toeslagen (hoofdstuk 3) wordt verminderd of dat u in het geheel geen recht meer heeft op een bepaalde toeslag.

Als de nabetaling van inkomen leidt tot vermindering of verlies van *zorgtoeslag*, *kinderopvangtoeslag* of *kindgebonden budget* is bijzondere bijstand mogelijk in het verschil tussen het bedrag aan toeslag wat u daadwerkelijk ontvangt (of niet) en het bedrag waarop u zonder de nabetaling van inkomen recht zou hebben.

Als de nabetaling van inkomen leidt tot vermindering of verlies van *huurtoeslag* moet u een beroep doen op de regeling “Bijzondere gevallen” zoals vermeld op pagina 28. Omdat deze regeling een voorliggende voorziening is kan in het geval van nabetaling van inkomen geen bijzondere bijstand worden verleend.

- *Gevolgen omzetting van leenbijstand in bijstand om niet voor de huurtoeslag, zorgtoeslag, kinderopvangtoeslag en het kindgebonden budget*

Naast het hiervoor besproken geval van nabetaling van inkomen kan vermindering of verlies van toeslagen via de Belastingdienst/Toeslagen ook veroorzaakt worden doordat aan u in voorafgaande jaren leenbijstand is verstrekt die in een later jaar is omgezet in bijstand om niet (“normale” bijstandsuitkering die u niet hoeft terug te betalen) waardoor het op uw jaaropgaaf vermelde fiscale inkomen over dat jaar (aanmerkelijk) is gestegen.

Dat in eerste instantie leenbijstand is verstrekt kan bijvoorbeeld te maken hebben met het feit dat eerst onderzoek nodig was naar uw recht op bijstand.

Voor de vermindering of verlies van toeslagen kunt u bijzondere bijstand aanvragen. Dit geldt ook voor vermindering of verlies van huurtoeslag omdat in dit geval geen beroep kan worden gedaan op de regeling “Bijzondere gevallen”.

- *Aflossing lening bij een gemeentelijke kredietbank*

Wanneer u bij een gemeentelijke kredietbank een lening afsluit voor noodzakelijke kosten kan bijzondere bijstand worden verstrekt in de kosten van de aflossing.

Als u een bijstandsuitkering ontvangt is de hoogte van de bijzondere bijstand gelijk aan het aflossingsbedrag van de lening minus 6% van de toepasselijke bijstandsnorm. Als u geen bijstandsuitkering ontvangt is de hoogte van de bijzondere bijstand gelijk aan het aflossingsbedrag van de lening minus 6% van de toepasselijke bijstandsnorm minus 25% van het inkomen boven de bijstandsnorm.

De bijstand wordt om niet verstrekt en uitbetaald aan de gemeentelijke kredietbank.

Aanvragen bijzondere bijstand

Hoofregel is dat u de bijzondere aanvraagt voordat u de kosten maakt maar uiterlijk binnen één jaar na de datum van de originele nota.

Bijzondere bijstand kunt u online aanvragen. Op de gemeentelijke webpagina [Bijzondere bijstand aanvragen](#) vindt u informatie over hoe u dat moet doen.

Voor een digitale aanvraag van bijzondere bijstand kunt u ook het WIJ-team bij u in de buurt bezoeken (zie hoofdstuk 10 voor de contactgegevens).

ADRESSEN

WERK EN INKOMEN

Bezoekadres: Harm Buitenplein 1 te Groningen (Europapark)

Openingstijden: zonder afspraak op werkdagen van 9.00 uur – 13.00 uur
met afspraak op werkdagen van 13.00 uur – 17.00 uur

Algemeen postadres: Postbus 1125, 9701 BC Groningen

T 050 – 367 50 00 op werkdagen tussen 08.00 uur en 17.00 uur

8 ALGEMENE BIJSTAND

8.1 Algemeen

Als u en uw eventuele gezinsleden geen inkomen hebben of als uw (gezamenlijke) inkomen onder het sociale minimum ligt – dat is de voor u geldende bijstandsnorm (8.5) – kunt u recht hebben op (aanvullende) bijstand op grond van de [Participatiewet](#). Ook wanneer u volgens de regelgeving geen recht op bijstand heeft, kan er toch bijstand worden verleend op grond van artikel 16 Participatiewet “indien zeer dringende redenen daartoe noodzaken”. Er moet dan sprake zijn van een acute noodsituatie, te weten een situatie die van levensbedreigende aard is of blijvend ernstig psychisch of lichamelijk letsel of invaliditeit tot gevolg kan hebben.

Voorliggende inkomensvoorzieningen

U mag geen recht hebben op een andere uitkering, zoals een [IOAW-uitkering](#) als u werkloos wordt op of na uw 50ste of toen recht had op een [WGA-uitkering](#) (Regeling werkherleving gedeeltelijk arbeidsongeschikten) die u na herkeuring heeft verloren.

Ook moet u zo mogelijk gebruik maken van andere voorliggende voorzieningen, zoals een [toeslag](#) op grond van de Toeslagenwet. Deze toeslag is een aanvulling op uw uitkering op grond van de [WW](#), de [Ziektewet](#), de [WAO](#), de [WIA](#) of de [Wajong](#) als die uitkering bruto lager is dan het voor u geldende sociaal minimum.

De toeslag geldt ook als u na een jaar ziekte van uw werkgever een lager loon ontvangt (vaak 70%).

Uw uitkering of loon inclusief de toeslag kan nooit hoger zijn dan uw vroegere loon. Heeft u een partner die geboren is na 31 december 1971, dan heeft u alleen recht op een toeslag zolang een tot uw huishouden behorend kind jonger is dan 12 jaar.

Per 1 januari 2019 is het wettelijk minimumloon voor een persoon van 22 jaar of ouder bij een volledig dienstverband bruto € 1.615,80 per maand (is € 74,58 bruto per dag). Voor 21-jarige alleenstaand-woningdelers is de toeslag 55% van het minimumloon, voor alleenstaand-woningdelers vanaf 22 jaar 50%. U bent [alleenstaand-woningdeler](#) als u 21 jaar of ouder bent en u uw woning deelt met ten minste één medebewoner die niet onder een uitzonderingscategorie valt (kostendelersnorm, zie pag. 54 e.v.)

Het **bruto (netto) dagloon** exclusief vakantietoeslag (voor het maandbedrag met 21,75 vermenigvuldigen) kan door een toeslag worden aangevuld tot maximaal voor:

- gehuwden	€ 74,29	(€ 66,06 netto)
- alleenstaanden vanaf 22 jaar	€ 54,97	(€ 44,37 netto)
- alleenstaand-woningdelers vanaf 22 jaar	€ 35,29	(€ 31,90 netto)
- alleenstaanden van 21 jaar	€ 43,92	(€ 37,34 netto)
- alleenstaand-woningdelers van 21 jaar	€ 28,47	(€ 27,58 netto)
- alleenstaanden van 20 jaar (mits niet thuiswonend)	€ 35,51	(€ 32,04 netto)
- alleenstaanden van 19 jaar (mits niet thuiswonend)	€ 27,17	(€ 26,73 netto)
- alleenstaanden van 18 jaar (mits niet thuiswonend)	€ 23,37	(€ 23,73 netto)

Een toeslag vraagt u aan binnen zes weken na toekenning van uw uitkering.

Als u later aanvraagt kan op de toeslag worden gekort. Een toeslag kunt u doorgaans tot één jaar terug aanvragen. Een toeslag op een WW-uitkering kunt u bij het UWV aanvragen tegelijk met uw WW-uitkering, een toeslag op een andere uitkering of uw loon vraagt u afzonderlijk aan bij het UWV.

Als uw uitkering ook met de toeslag onder het sociaal minimum blijft, is aanvullende bijstand mogelijk.

Leefsituaties

Voor het recht op en de hoogte van de bijstandsuitkering onderscheidt de Participatiewet drie leefsituaties: alleenstaanden, alleenstaande ouders en gehuwden. Verder is de leeftijd – zoals jonger dan 21 jaar of AOW-gerechtigd – van belang. Als woonkosten gedeeld kunnen worden met medebewoners, wordt voor personen vanaf 21 jaar in beginsel de bijstandsuitkering verlaagd door de kostendelersnorm.

NB De kostendelersnorm geldt ook voor alleenstaande [IOAW- of IOAZ-gerechtigden](#). (zie pagina 54 e.v. voor medebewoners niet mee als kostendeler meetellen). Kostendelende alleenstaanden ontvangen dan 50% van het minimumloon. Ook alleenstaanden met een Anw-uitkering (Algemene nabestaandenwet) die een woning met een kostendeler bewonen ontvangen 50% van het minimumloon.

Wie AOW-gerechtigd is en onvoldoende AOW-pensioen heeft opgebouwd vanwege langdurig verblijf in het buitenland, kan recht hebben op een [AIO-aanvulling](#) (aanvullende inkomensvoorziening ouderen). Dat is een vorm van (aanvullende) bijstand die door de Sociale Verzekeringsbank wordt uitgekeerd.

Met overige (pensioen)inkomsten en vermogen boven de wettelijke vrijlating (pag. 56) wordt rekening gehouden.

Voor AOW-gerechtigden zijn de bijstandsnormen hoger.

Op de AIO-aanvulling geldt in geval van medebewoners ook de [kostendelersnorm](#).

ALLEENSTAANDE is de ongehuwde die geen alleenstaande ouder is en geen gezamenlijke huishouding voert met een ander.

De hoogte van de bijstandsnorm is 70% van de toepasselijke gehuwdennorm (8.5).

ALLEENSTAANDE OUDER is de ongehuwde die de volledige zorg heeft voor één of meer tot zijn last komende kinderen en geen gezamenlijke huishouding voert. Tot zijn last komende kinderen zijn eigen kinderen, stiefkinderen of adoptiekinderen (niet pleegkinderen) die jonger zijn dan 18 jaar voor wie recht op kinderbijslag bestaat. Of iemand alleenstaande ouder is, is met name van belang voor de hoogte van het vrijgelaten bescheiden vermogen, ontheffingen van verplichtingen bij het zoeken naar werk en de inkomstenvrijlating.

De bijstandsnorm is voor alleenstaanden en alleenstaande ouders even hoog. Een alleenstaande ouder kan naast bijstand de alleenstaande-ouderkop ontvangen waarmee het kindgebonden budget is verhoogd (3.2) mits er geen toeslagpartner is. Als er wel een toeslagpartner is maar geen recht op de bijstandsnorm voor gehuwden omdat deze partner is uitgesloten van het recht op bijstand, bijvoorbeeld vanwege detentie, bestaat er de mogelijkheid van aanvullende bijzondere bijstand.

Wie co-ouder is met een bijstandsuitkering voor een alleenstaande en de andere co-ouder van uw kind ontvangt het kindgebonden budget inclusief de alleenstaande-ouderkop (omdat die ook de kinderbijslag ontvangt), kunt u met die ouder afspraken maken over de verdeling van het kindgebonden budget.

Wanneer de ouder bijstand naar de norm van een alleenstaande gaat ontvangen omdat het thuiswonende kind 18 jaar wordt, kan dat leiden tot inkomensdaling. Alsdan kan zolang het kind jonger is dan 21 jaar de voormalige alleenstaande ouder bijzondere bijstand (*garantietoeslag voormalige alleenstaande ouders*) krijgen. De hoogte is het verschil tussen de bijstandsnorm voor een alleenstaande (ouder) inclusief kinderbijslag en kindgebonden budget enerzijds en het gewijzigde gezamenlijke inkomen van ouder en kind anderzijds.

GEHUWDEN zijn personen die hun hoofdverblijf in dezelfde woning hebben én:

- gehuwd of geregistreerde partners zijn óf
- een gezamenlijke huishouding voeren, dat wil zeggen dat zij blijf geven zorg te dragen voor elkaar door middel van het leveren van een bijdrage in de kosten van een huishouding dan wel anderszins terwijl er geen ouder - kind relatie bestaat (ook geen meerderjarig voormalig pleegkind - pleegouder relatie) óf
- in ieder geval geacht worden (op basis van een zogeheten “onweerlegbaar rechtsvermoeden”) een gezamenlijke huishouding te voeren wanneer:
 - zij met elkaar gehuwd zijn geweest óf
 - zij voorafgaand aan de huidige bijstandsaanvraag korter dan twee jaar geleden bijstand naar de gehuwdennorm ontvingen óf
 - uit hun relatie een kind is geboren of het kind is binnen die relatie erkend óf
 - zij in een samenlevingscontract zich wederzijds verplicht hebben tot een bijdrage aan de huishouding óf
 - zij als een gezamenlijke huishouding bekend staan in een registratie, zoals geregeld in het [Besluit aanwijzing registraties gezamenlijke huishouding 1998](#).

Gehuwden hebben gezamenlijk recht op één bijstandsuitkering: de gehuwdennorm. Op hun relatie is de kostendelersnorm niet van toepassing tenzij één van de partners is uitgesloten van het recht op algemene bijstand.

Voor het vaststellen van het recht op en de hoogte van de bijstandsuitkering tellen de inkomsten en vermogens van beide partners mee.

Een kennismakingsperiode kan worden toegestaan wanneer twee niet met elkaar gehuwde personen voor het eerst gaan samenwonen en hun relatie onzeker is. Zij kunnen dan gedurende maximaal drie maanden hun bijstandsnorm van vóór het samenwonen blijven ontvangen mits zij zolang hun eigen woning aanhouden.

Er bestaat geen gezamenlijke huishouding als een huishouding gevoerd wordt met uitsluitend een zorgbehoevende bloedverwant in de tweede graad (grootouder-kleinkind, broer-zus). Een bloedverwant is zorgbehoevend indien hij vanwege ziekte of een stoornis van lichamelijke, verstandelijke of geestelijke aard in aanmerking komt voor opname in een Wlz-inrichting maar daarvan heeft afgezien of daarvoor geplaatst is op een wachtlijst. Of vanwege ziekte of stoornis duurzaam is aangewezen op dagelijkse hulp bij alle of de meeste algemene dagelijkse levensverrichtingen dan wel constant toezicht nodig heeft om mogelijk gevaar voor zichzelf of anderen te voorkomen. Overigens is de kostendelersnorm hier wel van toepassing.

Het kan voorkomen dat bij gehuwden volgens de wet één partner geen recht op bijstand heeft, bijvoorbeeld omdat hij geen geldige verblijfstitel heeft, gedetineerd is of omdat hij jonger is dan 27 jaar en studeert met recht op studiefinanciering WSF. Voor de bijstandsgerechtigde partner is dan de bijstandsnorm gelijk aan 50% van de bijstandsnorm die zou gelden als hij gehuwd was met een rechthebbende partner van dezelfde leeftijd als hemzelf indien de bijstandsgerechtigde partner:

- jonger is dan 21 jaar óf
- 21 jaar of ouder is en er zijn geen kostendelende medebewoners.

Met de inkomsten van de niet-rechthebbende partner wordt alleen rekening gehouden als die inkomsten inclusief de bijstand die aan de andere partner zou kunnen worden toegekend meer dan de gehuwdennorm bedragen.

Bij inkomsten uit studiefinanciering gaat het om het normbedrag voor levensonderhoud in de studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000 (WSF).

Dat normbedrag is voor een uitwonende student bij beroepsonderwijs € 724,68 per maand en bij hoger onderwijs € 882,47 per maand.
Met het vermogen van de niet-rechthebbende partner wordt altijd rekening gehouden bij het vaststellen van het vrijgelaten bescheiden vermogen (pag. 56).

Als in individuele situaties de berekende bijstandsnorm onaanvaardbaar is kan de bijstand worden afgestemd op de omstandigheden van de bijstandsgerechtigde.

Kostendelersnorm

Wanneer alleenstaanden, alleenstaande ouders en gehuwden met andere personen vanaf 21 jaar hun hoofdverblijf in dezelfde woning hebben, is in beginsel de kostendelersnorm van toepassing voor het vaststellen van de hoogte van de bijstand per inwonende persoon. De gedachte hierbij is dat medebewoners woonlasten zoals huur en energiekosten kunnen delen. Of dat ook feitelijk gebeurt is niet van belang. Dit betekent dat hoe meer kostendelende personen op hetzelfde adres wonen hoe lager de bijstandsnorm per persoon is (ook al ontvangen zij geen bijstand). De kostendelersnorm geldt ook voor bloed- en aanverwanten in de eerste graad (ouders-kinderen) of tweede graad (broers, zusters, grootouders en kleinkinderen).

De systematiek van de kostendelersnorm is dat voor iedere minimaal 21-jarige medebewoner meer, het totale recht op bijstand toeneemt met 30% van de leeftijdsafhankelijke (al dan niet AOW-gerechtigd) bijstandsnorm voor gehuwden. Vervolgens wordt het totale recht op bijstand gedeeld door het aantal medebewoners dat meetelt voor de kostendelersnorm.

Het inkomen en vermogen van de ene medebewoner heeft geen gevolgen voor de individuele bijstandsnorm van andere medebewoners.

Vier groepen medebewoners tellen niet mee voor de kostendelersnorm (zie hierna).

Als de kostendelersnorm van toepassing is, wordt de hoogte van de netto-uitkering per persoon per maand berekend volgens de formule $\frac{(40\% + A \times 30\%)}{A} \times B$.

A

Hierbij is:

A het aantal kostendelende medebewoners plus de belanghebbende zelf en – indien de belanghebbende is gehuwd – de echtgenoot van 21 jaar of ouder

B de rekennorm, dat is de gehuwdenorm, gekoppeld aan de leeftijdscategorie die geldt voor de bijstandsgerechtigde vanaf 21 jaar (exclusief vakantietoeslag):

- jonger dan de AOW-leeftijd € 1.391,82
- een partner jonger dan de AOW-leeftijd, de ander AOW-gerechtigd € 1.485,29
- AOW-gerechtigde gehuwden € 1.485,29

Voor de bijstandsgerechtigde vanaf 21 jaar met medebewoners tellen voor de kostendelersnorm de volgende vier groepen medebewoners niet mee als kostendeler:

1. Jongeren tot 21 jaar.
2. Gehuwden in hun onderlinge relatie.
3. Personen die met elkaar een commerciële relatie hebben.

Dat is in de eerste plaats het geval indien op basis van een schriftelijke overeenkomst een commerciële prijs voor (kamer)huur of kostgeld wordt betaald.

In de schriftelijke overeenkomst moet in elk geval zijn vastgelegd:

- welk deel van de huur of het kostgeld bedoeld is als kale huur en welk deel voor (energie)kosten en bij kostgeld voor maaltijden en bewassing;
- welke kamer(s) voor exclusief gebruik zijn en welke ruimtes voor medegebruik;
- op welk bankrekeningnummer de huur of het kostgeld gestort wordt;
- hoe de periodieke verhoging van de huur of het kostgeld is bepaald.

Van een commerciële prijs is sprake als deze per maand minimaal bedraagt:

- bij (onder)huur inclusief kosten € 300,00;
- bij kostgangerschap inclusief kosten en geleverde diensten € 565,00.

Bloed- of aanverwanten in de eerste of tweede graad die op hetzelfde adres wonen kunnen geen commerciële relatie met elkaar hebben.

Verder bestaat er een commerciële relatie wanneer alle personen op hetzelfde adres wonen op basis van individuele schriftelijke overeenkomsten (geen collectieve) tegen een commerciële prijs huren van iemand die op een ander adres woont.

Deze verhuurder mag wel een bloed- of aanverwant in de eerste of tweede graad zijn.

Onder schriftelijke overeenkomst valt ook een woon/zorg-overeenkomst met een instelling voor maatschappelijke opvang.

4. Studerenden (hieronder vallen niet extranei) die onder meer:

- onderwijs volgen waarvoor recht op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000 (WSF 2000) bestaat en gedurende hun onderwijs op enig moment vanwege hun leeftijd recht hebben op studiefinanciering ongeacht of deze wordt ontvangen, bijvoorbeeld omdat de maximale termijn voor studiefinanciering bereikt is óf
- voortgezet onderwijs of voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo) volgen met recht op tegemoetkoming op grond van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdragen schoolkosten (WTOS) óf
- de beroepsbegeleidende leerweg (BLL) volgen en dus gemiddeld vier dagen per week werken en één dag per week naar school gaan.

► **Voorbeeld.** Bijstandsgerechtigd echtpaar, beide ouder dan 21 jaar maar jonger dan de AOW-leeftijd. Verdere inwonenden zijn een 25-jarig kind die een Wajong-uitkering ontvangt en een 27-jarig kind met studiefinanciering.

A is 3 (studerend kind telt niet mee) en **B** is € 1.391,82.

De hoogte van de bijstand exclusief vakantietoeslag per huwelijkse partner is per maand $40\% + 3 \times 30\%$ is 130% gedeeld door 3 is 43,33% van € 1.391,82 is € 603,12.

Voor gehuwden van wie één partner jonger is dan 21 jaar en de ander 21 jaar of ouder is, geldt bij meetellende kostendelers een *afwijkende* kostendelersnorm.

Als er geen ten laste komende kinderen zijn is de kostendelersnorm exclusief vakantietoeslag **€ 240,51** plus de kostendelersnorm voor de partner van 21 jaar of ouder.

Als er ten laste komen kinderen zijn is de kostendelersnorm exclusief vakantietoeslag **€ 518,87** plus de kostendelersnorm voor de partner van 21 jaar of ouder.

► **Voorbeeld.** Bijstandsgerechtigd echtpaar, één partner is 20 jaar en de ander 24 jaar. Verder woont er een 60-jarige oom bij hen in.

A is 2 (de huwelijkse partner van 20 jaar telt niet mee) en **B** is € 1.391,82.

Omdat één partner jonger is dan 21 jaar geldt hier een afwijkende kostendelersnorm.

De bijstand voor de huwelijkse partners zonder ten laste komende kinderen is dan in totaal exclusief vakantietoeslag $€ 240,51 + 50\% \times € 1.391,82$ is € 936,42 per maand.

Voor een bijstandsgerechtigde (kamer)verhuurder of kostgever geldt niet kostendelersnorm; op diens bijstandsuitkering wordt in elk geval 90% van de kale huur als inkomen verrekend.

De hoogte van de bijstandsuitkering van een kamerhuurder of kostganger is 70% van de van toepassing zijnde gehuwdenorm (geen kostendelersnorm van toepassing).

Normen bij verblijf in inrichting/dak- en thuislozen/ontbreken woonlasten

Wie in een verzorgings- of verpleeghuis wordt opgenomen en 21 jaar of ouder is, ontvangt bijstand in de vorm van een zak- en kleedgeldvergoeding (norm inrichting).

De oude bijstandsnorm geldt nog gedurende de opnamemaand en de maand daarop.

Van deze norm kan de lage of hoge eigen bijdrage voor [Zorg vanuit de Wlz](#) die het CAK aan u oplegt, niet worden voldaan.

U kunt dan het CAK, Antwoordnummer 1608, 2509 VB Den Haag (T 0800 – 0087), op grond van artikel 3.3.2.2 lid 9 [Besluit langdurige zorg](#) verzoeken ontheven te worden van de eigen bijdrage, telkens voor de duur van een kalenderjaar.

Een dakloze is een persoon zonder vaste woon- of verblijfplaats die de nacht doorgaans buiten doorbrengt of in een instelling voor opvang van daklozen.

Een thuisloze is een persoon die zijn vaste woon- of verblijfplaats heeft in een instelling voor opvang van thuislozen.

Voor hen wordt de bijstandsnorm verlaagd met 8% van de gehuwdennorm zodat de bijstandsnorm 70% minus 8% is 62% van de gehuwdennorm bedraagt.

Als iemand in het geheel geen woonlasten heeft wordt zijn bijstandsnorm verlaagd met € 228,62 per maand, dat is de minimale basishuur in de huurtoeslag (pag. 27).

Vermogen

Wanneer u een (aanvullende) bijstandsuitkering aanvraagt, wordt bekeken of uw vermogen meer bedraagt dan het zogeheten vrijgelaten bescheiden vermogen.

Als uw gezinssituatie wijzigt vindt ook een nieuwe vermogensvaststelling plaats.

Het vermogen dat u mag houden is **€ 6.120,00** voor een alleenstaande en **€ 12.240,00** voor een gezin of alleenstaande ouder. Bij co-ouderschap gelden afwijkende bedragen, afhankelijk van het aantal dagen dat het kind bij u verblijft.

Uw vermogen bestaat uit de bezittingen verminderd met de schulden van u, uw eventuele partner (ook al heeft die zelf geen recht op bijstand) en uw kinderen die ten laste van u komen.

Onder bezittingen vallen onder meer contant geld, tegoeden op betaalrekeningen en spaarrekeningen, waardepapieren zoals aandelen en onroerend goed. Voor de door u zelf bewoonde eigen woning gelden bijzondere regels.

Een uitvaartverzekering in natura of in contanten wordt in beginsel vrijgelaten.

Lijfrentes en opgebouwd pensioen zijn onder voorwaarden ook vrijgesteld.

Met algemeen gebruikelijke bezittingen wordt geen rekening gehouden, zoals een gebruikelijke inboedel of een auto of motor met een dagwaarde tot € 4.500,00.

Een aanvaardbare vergoeding voor immateriële schade (smartengeld) telt niet mee.

U mag wel van uw bijstandsuitkering sparen; als uw vermogen daardoor boven het vrijgelaten vermogen uitkomt, telt dat tot op zekere hoogte niet mee.

Schulden verminderen uw vermogen als u kunt aantonen dat u verplicht bent die af te lossen, bijvoorbeeld door middel van een leenovereenkomst.

Studieschulden die via een draagkrachtberekening (verzoek verlagen maandbedrag) op nihil kunnen worden gesteld tellen niet mee.

Wanneer uw vermogen meer bedraagt dan het vrijgelaten bescheiden vermogen moet u het meerdere eerst gebruiken voor uw levensonderhoud.

Het maandelijkse bedrag waarmee u op dat oververmogen moet interen is in beginsel anderhalf maal de voor u geldende bijstandsnorm inclusief vakantietoeslag, verhoogd met de maandelijkse premies voor aanvullende ziektekostenverzekeringen die overeenkomen met de aanvullende verzekeringen GarantVerzorgd 1 en Garant TandVerzorgd 750 van zorgverzekeraar Menzis.

Vakantie

Als u niet de AOW-leeftijd heeft mag u maximaal vier weken per kalenderjaar met behoud van bijstandsuitkering op vakantie naar het buitenland gaan. Als u AOW-gerechtigd bent met een AIO-aanvulling (pag. 52) is deze periode dertien weken. Tussen twee en vier weken voor uw eerste vakantiedag geeft u uw vakantie aan de gemeente [online](#) door of als u een AIO-aanvulling heeft aan de [SVB](#).

8.2 Inkomsten en bijstand

De Participatiewet voorziet in de noodzakelijke kosten van het bestaan. Daarbij worden eventuele inkomsten van u en uw eventuele partner gekort op de bijstandsuitkering. Als die inkomsten meer bedragen dan de voor u geldende bijstandsnorm bestaat er in het geheel geen recht op bijstand.

Niet gekort worden overheidsbijdragen in bepaalde kosten zoals huurtoeslag, zorgtoeslag, kindgebonden budget, kinderopvangtoeslag en kinderbijslag.

Een belastingteruggaaf die verband houdt met terugbetaalde gebruteerde bijstand (negatief inkomen), specifieke zorgkosten of giften aan goede doelen waarin geen bijzondere bijstand is verstrekt, wordt ook niet gekort (pag. 15 e.v.)

Periodieke giften zijn vrijgelaten tot 15% van de bijstandsnorm inclusief vakantiegeld. Verder mag de ontvangen rente (niet dividend) over het vrijgelaten bescheiden vermogen worden gehouden (pag. 56).

Belastingheffingskortingen waarop u recht heeft, te denken valt hierbij aan de algemene heffingskorting minstverdienende partner (pag. 12) en de inkomensafhankelijke combinatiekorting (pag. 13), worden volledig gekort op de bijstand. De jonggehandicaptenkorting (pag. 13) is voor personen vanaf 27 jaar wel vrijgelaten.

Inkomsten die volledig gekort worden op een bijstandsuitkering zijn uitkeringen zoals WW, ZW en de WAO/WIA, studiefinanciering en ontvangen alimentatie.

Inkomsten uit arbeid, zoals loon uit deeltijdwerk of nevenverdiensten, worden behoudens de hieronder vermelde uitzonderingen, ook volledig op de bijstand gekort. Dit gebeurt over de maanden waarin de inkomsten zijn verdiend of opgebouwd (zoals vakantietoeslag en eindejaarsuitkering) en niet in de maand waarin is uitbetaald. Voor wie gastouder of oppas is wordt een bedrag van € 0,80 per uur vrijgelaten. Voor inkomsten uit kamerhuur wordt verwezen naar pagina 55.

Onder meer de volgende inkomsten zijn voor de bijstand vrijgelaten:

- van ten laste komende kinderen tot 18 jaar voor wie men kinderbijslag ontvangt: inkomsten uit werk en werkloosheids- of arbeidsongeschiktheidsuitkeringen
- van AOW-gerechtigde personen met een AIO-aanvulling: de particuliere oudedagsvoorziening (bedrijfspensioen of lijfrente) tot een netto maandbedrag van:
 - als u alleenstaande of alleenstaande ouder bent **€ 20,25**
 - als u een partner heeft **€ 40,50**

Regelingen betreffende inkomsten uit deeltijdarbeid/vrijwilligerswerk

Als uw bijstandsuitkering aanvullend op uw loon is of u verricht vrijwilligerswerk kunt u in aanmerking komen voor een of meer van de volgende regelingen.

- *Buitengewone verwervingskosten*

Blijkt uit uw inkomstenverklaring dat u daadwerkelijk arbeidskosten moet maken, zoals reiskosten (drie buszones of meer), die uw werkgever niet vergoedt, dan kunt u voor deze buitengewone verwervingskosten bijzondere bijstand krijgen.

- *Algemene inkomensvrijlating*

Wanneer u 27 jaar of ouder bent en in deeltijdarbeid gaat werken, mag u eenmalig gedurende een periode van ten hoogste zes maanden 25% van uw netto-inkomsten houden met een maximum van **€ 209,00** per maand.

Deze vrijlatingsperiode hoeft niet aaneengesloten te zijn en geldt zolang niet alle zes maanden zijn “verbruikt”.

Eerst nadat er gedurende een jaar geen recht op bijstand is geweest kan een nieuw recht op deze vrijlating ontstaan.

- *Extra vrijlating alleenstaande ouders met kinderen tot 12 jaar*

Aansluitend op de termijn van zes maanden van voornoemde vrijlatingsregeling komt u als alleenstaande ouder van 27 jaar of ouder met een deeltijdbaai en de volledige zorg voor een kind dat jonger is dan 12 jaar, in aanmerking voor een extra vrijlating. U mag gedurende maximaal 30 aaneengesloten maanden 12,5% van uw netto-inkomsten houden tot een maximum van **€ 130,70** per maand als uw werk uw kans op uitstroom uit de bijstand vergroot.

- *Flexensie regeling*

Om werkervaring op te doen kunt u zich in het kader van de [Flexensie regeling](#) als kandidaat per mail melden bij flexensie@ groningen.nl voor een tijdelijke opdracht waarmee u met behoud van bijstandsuitkering € 2,00 netto per gewerkt uur verdient.

- *Vrijlating bij medische urenbeperkteid*

Als u medisch urenbeperkt bent kunt u recht hebben op deze vrijlating.

Medisch urenbeperkt houdt in dat u als gevolg van een rechtstreeks en objectief medisch vast te stellen ziekte, gebreken, zwangerschap of bevalling niet een volle werkweek kunt werken. Het UWV kan onderzoeken of u medisch urenbeperkt bent.

Verdere voorwaarden zijn:

- uw leeftijd is minimaal 27 jaar;
- u werkt en ontvangt aanvullende bijstand;
- de algemene inkomensvrijlating van 25% en de extra vrijlating voor alleenstaande ouders met kinderen tot 12 jaar is op u niet van toepassing.

De vrijlating bestaat zolang u aan de voorwaarden voldoet en bedraagt 15% van de netto-inkomsten tot maximaal **€ 132,56** per maand.

Deze vrijlating kan ambtshalve (dus zonder aanvraag) aan u worden verleend.

U kunt ook één keer per jaar een schriftelijke aanvraag indienen.

- *Vrijlating (onkosten)vergoeding vrijwilligerswerk*

Wanneer u minimaal 27 jaar bent en u heeft toestemming om [vrijwilligerswerk](#) met behoud van uitkering te verrichten, is van een eventuele vrijwilligersvergoeding een bedrag van **€ 170,00** per maand vrijgelaten tot maximaal € 1.700,00 per jaar.

8.3 Arbeidsverplichtingen, re-integratie, premies en toeslagen

Arbeidsverplichtingen, ontheffingen en maatregelen

De Participatiewet kent voor u als u jonger dan de AOW-leeftijd bent de plicht dat u zich naar vermogen volledig en actief beschikbaar stelt voor algemeen aanvaarde arbeid. Dit betekent onder meer dat u ingeschreven staat als werkzoekende bij [werk.nl](#), actief solliciteert en aangeboden werk aanvaardt.

Tot de arbeidsverplichtingen behoort ook het meewerken aan een plan van aanpak of een re-integratievoorziening die u wordt aangeboden (zie hierna).

Zijn er individuele dringende redenen die leiden tot geringe belastbaarheid, dan kan aan u geheel of gedeeltelijk ontheffing van arbeidsverplichtingen worden verleend. U blijft in alle gevallen wel verplicht om mee te werken aan een onderzoek naar u mogelijkheden voor arbeidsinschakeling.

Wanneer u als alleenstaande ouder de volledige zorg heeft voor een kind tot 5 jaar, kan op uw verzoek voor de duur van maximaal vijf jaar vrijstelling worden verleend van uw arbeidsverplichtingen (waaronder de registratie als werkzoekende bij werk.nl). Binnen zes maanden na de vrijstelling stelt de gemeente met u een plan van aanpak op, gericht op een re-integratievoorziening.

Vanaf 1 januari 2016 bestaat er de [taaleis](#) als u de Nederlandse taal onvoldoende beheerst. Als u toen al bijstand ontving geldt de taaleis vanaf 1 juli 2016.

Als u een (arbeids)verplichting niet nakomt, wordt op basis van de gemeentelijke [Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2015](#) een sanctie opgelegd. Dit betekent dat uw bijstandsuitkering, vaak gedurende een maand, met een bepaald percentage wordt verlaagd.

Dat percentage kan variëren van 5% bij niet tijdige (verlenging van de) inschrijving als werkzoekende of het niet kunnen tonen van een identiteitsbewijs tot 100% in het geval van het niet behouden of aanvaarden van arbeid, bijvoorbeeld door een verhuisplicht niet na te komen of bij een zeer ernstige misdraging in de vorm van fysiek geweld. Bij herhaling binnen een jaar kan de verlaging worden verdubbeld in hoogte of duur. Van een sanctie wordt afgezien als elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt. Ook kan in geval van dringende redenen van een sanctie worden afgezien.

Re-integratievoorzieningen en premies

Wanneer u behoort tot de doelgroep van de Participatiewet, u ontvangt bijvoorbeeld een uitkering op basis van de Participatiewet of de Algemene Nabestaandenwet, kunt u aanspraak maken op re-integratievoorzieningen.

Deze voorzieningen zijn gericht op arbeidsinschakeling of bij grote afstand tot de arbeidsmarkt, op maatschappelijke participatie. De re-integratievoorzieningen zijn nader geregeld in de gemeentelijke [Re-integratieverordening Participatiewet 2015](#).

Als u korte afstand heeft tot de arbeidsmarkt, deelname is redelijkerwijs mogelijk binnen één jaar, bestaan er de volgende voorzieningen:

- een werkstage met behoud van uitkering voor het opdoen van werkervaring voor zes maanden met mogelijkheid van verlenging met zes maanden;
- een detacheringsbaan bij een bedrijf of (welzijns)instelling;
- een noodzakelijk scholingstraject, zoals het behalen van een startkwalificatie wanneer rijksonderwijs niet meer mogelijk is vanwege de leeftijd.

Als u grote afstand heeft tot de arbeidsmarkt, deelname is redelijkerwijs niet mogelijk binnen één jaar, bestaan er verder de volgende voorzieningen:

- sociale activering, dat wil zeggen het verrichten van onbeloonde maatschappelijk zinvolle activiteiten, zoals vrijwilligerswerk of deelnemen aan wijkactiviteiten, gericht op arbeidsinschakeling of maatschappelijke participatie;
- voor personen vanaf 27 jaar een [participatiebaan](#) met behoud van uitkering voor zes maanden met de mogelijkheid van maximaal drie verlengingen van elk zes maanden en telkens na zes maanden recht op een *premie* van **€ 600,00**.

Verder zijn er voorzieningen voor bepaalde doelgroepen, zoals:

- beschut werk indien u vanwege een lichamelijke, verstandelijke of psychische

beperking een grote mate van begeleiding en/of omvangrijke aanpassingen van de werkplek nodig heeft;

- ondersteuning die nodig is voor het volgen van een werk-leertraject ter voorkoming van schooluitval en gericht op een startkwalificatie als u jonger dan 27 jaar bent;
- persoonlijke ondersteuning, zoals een jobcoach, die nodig is zodat u als werknemer uw werk kan doen met als doel dat u op den duur zonder begeleiding reguliere (is niet gesubsidieerde) arbeid kunt gaan verrichten;
- nazorg na aanvaarding van reguliere arbeid.

Voor noodzakelijke reiskosten (verwervingskosten) is bijzondere bijstand mogelijk wanneer vervoer per fiets niet mogelijk is of de afstand drie of meer buszones is.

Individuele studietoeslag

Als u vanwege een arbeidshandicap niet in staat bent het minimumloon te verdienen, kunt u op grond van de [Verordening individuele studietoeslag Participatiewet 2015](#) in aanmerking komen voor de individuele studietoeslag.

De voorwaarden voor de individuele studietoeslag zijn:

- u bent minimaal 18 jaar;
- u heeft recht op studiefinanciering WSF 2000 of op een tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten WTOS;
- uw vermogen is lager dan het vrijgelaten bescheiden vermogen;
- u bent niet in staat tot het verdienen van het wettelijk minimumloon;
- u krijgt geen Wajong-studieregeling van het UWV;
- u heeft wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie.

Het UWV kan advies verstrekken over aanwezigheid van de arbeidshandicap.

De toeslag wordt telkens na een periode van zes maanden eenmalig uitbetaald.

Na zes maanden kunt u opnieuw in aanmerking komen voor deze toeslag.

U kunt de aanvraag (of verlenging) van de toeslag [online](#) regelen.

De hoogte van de toeslag is 20% van het netto minimum(jeugd)loon, dat is voor:
18-jarigen **€ 100,00**; 19-jarigen **€ 116,00**; 20-jarigen **€ 148,00**; 21- jarigen **€ 179,00** en personen vanaf 22 jaar **€ 211,00**.

8.4 Aanvragen algemene bijstand

Wie als werkzoekende bij de gemeente een bijstandsuitkering wil [aanvragen](#) doet dat online via [werk.nl](#).

Of door met een geldig identiteitsbewijs het Harm Buitenplein 1 bezoeken om zich te laten inschrijven als werkzoekende.

Ook een ketenpartner kan ten behoeve van een belanghebbende een melding doen.

Partners vragen de bijstandsuitkering gezamenlijk aan.

Wel kan één persoon de aanvraag doen met schriftelijke toestemming van de anderen.

Wie AOW-gerechtigd is met een onvolledig opgebouwd AOW-pensioen kan een aanvullende inkomensvoorziening ouderen (AIO-aanvulling) aanvragen bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Die stuurt automatisch een aanvraagformulier.

Voor de niet AOW-gerechtigde partner blijven arbeids- en re-integratieverplichtingen gelden zolang de SVB op advies van de gemeente daarvan geen ontheffing verleent.

Zoekperiode jongeren tot 27 jaar en plan van aanpak

Voor alleenstaande (ouders) jonger dan 27 jaar en partners die beide jonger zijn dan 27 jaar geldt een [bijzondere aanvraagprocedure](#) in zes stappen:

1. Inschrijven als werkzoekende via de DigiD bij UWV op [werk.nl](#).
2. Aanmelden bij de Gemeente Groningen voor een bijstandsuitkering.
3. Vervolgens zoeken in de eerste vier weken na melding naar betaald werk of een opleiding.
4. Betaald werk gevonden? Dan hoeft je niets meer te doen.
5. Geen betaald werk gevonden? Dan uitkering aanvragen door online het aanvraagformulier in te vullen, op te starten via [werk.nl](#).
6. Ingaan op de uitnodiging voor een gesprek waar beoordeeld wordt of genoeg gedaan is om werk of een opleiding te vinden.

Wie geen startkwalificatie heeft – dat is een opleiding op niveau mbo-2, havo of vwo – dient deze eerst te halen als hij daarvoor de capaciteiten heeft.

Jongeren tot 23 jaar kunnen voor hulp bij het behalen van de startkwalificatie contact opnemen met het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaters (RMC), T 050 – 367 62 79 of mailen naar leerlingenzaken@groningen.nl.

Jongeren tussen 23 en 27 jaar zonder startkwalificatie kunnen contact opnemen met het loket Leren en Werken via de mail groningen@lerenenwerken.nl, bellen met 050 – 751 91 71 of gaan naar het Harm Buitenplein 1.

Bij de toekenning van de bijstandsaanvraag wordt een plan van aanpak opgesteld waarin onder meer staat wat verwacht wordt om de kans op werk te vergroten en de eventuele ondersteuning daarbij.

Een jongere tot 27 jaar die een WW-uitkering ontvangt kan vier weken voordat het recht op WW eindigt bijstand aanvragen. De zoekperiode begint dan direct te lopen. Wanneer één partner 27 jaar of ouder is en de ander is jonger dan 27 jaar, geldt niet de zoekperiode van vier weken; een bijstandsuitkering kan in dit geval meteen worden aangevraagd. Wel moet de jongere partner onderzoeken of hij weer naar school kan gaan. Als hij dat onvoldoende doet kan de gezinsbijstand worden verlaagd.

Voorschot en voorlopige voorziening voorzitter Gedeputeerde Staten

De gemeente moet binnen acht weken beslissen op een aanvraag om een (aanvullende) bijstandsuitkering (bij zelfstandigen is de beslistermijn dertien weken). Zolang het recht op bijstand nog niet is vastgesteld wordt uiterlijk binnen vier weken na de aanvraag als voorschot bijstand in de vorm van een renteloze lening verleend. Dat gebeurt niet als de benodigde informatie niet (tijdig) is verstrekt of bij de aanvraag al duidelijk is dat er geen recht op bijstand bestaat.

Als de gemeente weigert een voorschot te verstrekken terwijl “de noodzaak tot onverwijlde bijstand aanwezig is” (artikel 81 Participatiewet), kan een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening worden ingediend bij:

De voorzitter van Gedeputeerde Staten, Postbus 610, 9700 AP Groningen.

Niet eens met de beslissing

Wie het niet eens is met de beslissing op de bijstandsaanvraag kan binnen zes weken na de dagtekening van de beslissing [bezwaar](#) maken bij:

College van burgemeester en wethouders, Postbus 981, 9700 AZ Groningen.

Tegen een afwijzende beslissing op het bezwaar staat binnen zes weken beroep open bij de rechter. De beslissing vermeldt meer over het bezwaar of beroep.

ADRESSEN

UWV

Bezoekadres: Stationsweg 10 te Groningen

Openingstijden: op werkdagen van 9.00 – 17.00 uur

Postadres: Postbus 11112, 9700 CC Groningen (kijk overigens altijd op het aanvraag- of wijzigingsformulier van het UWV voor het juiste postadres!)

T 0900 – 9294

WERK EN INKOMEN

Bezoekadres: Harm Buitenplein 1 te Groningen (Europapark)

Openingstijden: zonder afspraak op werkdagen van 9.00 uur – 13.00 uur
met afspraak op werkdagen van 13.00 uur – 17.00 uur

Algemeen postadres: Postbus 1125, 9701 BC Groningen

T 050 – 367 50 00 op werkdagen tussen 08.30 uur en 17.00 uur

SOCIALE VERZEKERINGSBANK

Bezoekadres: Cascadeplein 5 te Groningen

Postadres: Postbus 576, 9700 AN Groningen

T 050 – 316 90 85 (AIO-aanvulling)

8.5 Bijstandsnormen Participatiewet per 1 januari 2019

De op pagina 63 vermelde bijstandsnormen zijn netto maandbedragen.

De bedragen die rechts genoemd staan betreffen de maandelijks opgebouwde vakantietoeslag (5%) die in de maand mei wordt uitbetaald.

Als u recht heeft op heffingskortingen die de Belastingdienst aan u uitbetaalt, worden deze met uw bijstandsuitkering volledig verrekend.

Het gaat hierbij om de algemene heffingskorting minstverdienende partner (pag. 12) en de inkomensafhankelijke combinatiekorting (pag. 13).

Op de *basisnorm voor jongeren tot 21 jaar* kan middels maatwerk aanvullende bijzondere bijstand worden verleend, afhankelijk van noodzakelijk te maken (woon)-kosten en na aftrek van een eventuele (ouderlijke) bijdrage in het levensonderhoud. Daarbij is het maximumbedrag nooit hoger dan de bijstandsnorm voor een 21-jarige.

Onder de kostendelersnormen worden tot en met zes woningdelende personen tussen haakjes de percentages van de van toepassing zijnde gehuwdennorm vermeld met daarnaast de hoogte van de individuele bijstandsnorm.

De kostendelersnorm blijft uiteraard ook gelden bij meer dan zes woningdelers.

Zo is bij zeven woningdelende personen die allen 21 jaar of ouder zijn maar jonger dan de AOW-leeftijd en die allen meetellen voor de kostendelersnorm de individuele bijstandsnorm **€ 497,08**, dat is $(40\% + 7 \times 30\%) : 7 = 35,71\%$ van € 1.391,82.

De vakantietoeslag is **€ 26,16**, dat is $(40\% + 7 \times 30\%) : 7 = 35,71\%$ van € 73,25.

Voor gehuwden van wie één partner jonger is dan 21 jaar en de ander 21 jaar of ouder, geldt bij aanwezigheid van meetellende kostendelende medebewoners een afwijkende kostendelersnorm (pag. 55).

Onder een tweetal bijstandsnormen staat vermeld wat bij die norm het jaarinkomen is dat op de jaaropgaaf 2019 zal verschijnen.

Dit kan onder meer van belang zijn voor het schatten van het toetsingsinkomen voor de toeslagen (3.1) in het jaar 2019.

GEHUWDE

beide partners vanaf 21 jaar tot AOW-leeftijd	€ 1.391,82	€ 73,25
JAAROPGAAF PER PARTNER: € 9.966,00		
dak- of thuisloos	€ 1.280,47	€ 67,39
één of beide partners AOW-gerechtigd	€ 1.485,29	€ 78,17
beide partners jonger dan 21 jaar		
zonder kind	€ 481,02	€ 25,32
met kind	€ 759,38	€ 39,97
één partner jonger dan 21 jaar, de ander vanaf 21 jaar tot AOW-leeftijd		
zonder kind	€ 936,42	€ 49,29
met kind	€ 1.214,78	€ 63,94

ALLEENSTAANDE (OUDER)

vanaf 21 jaar tot AOW-leeftijd	€ 974,27	€ 51,28
JAAROPGAAF: € 15.516,00		
dak- of thuisloos	€ 862,93	€ 45,41
AOW-gerechtigd	€ 1.090,41	€ 57,39
18 t/m 20 jaar	€ 240,51	€ 12,66

KOSTENDELERSNORM PER PERSOON VANAF 21 JAAR TOT AOW-LEEFTIJD

2 personen (50,00%)	€ 695,91	€ 36,63
3 personen (43,33%)	€ 603,12	€ 31,74
4 personen (40,00%)	€ 556,73	€ 29,30
5 personen (38,00%)	€ 528,89	€ 27,84
6 personen (36,66%)	€ 510,33	€ 26,86

KOSTENDELERSNORM PER AOW-GERECHTIGDE PERSOON

2 personen (50,00%)	€ 742,64	€ 39,09
3 personen (43,33%)	€ 643,62	€ 33,88
4 personen (40,00%)	€ 594,11	€ 31,27
5 personen (38,00%)	€ 564,41	€ 29,70
6 personen (36,66%)	€ 544,61	€ 28,66

VERBLIJF IN INRICHTING (INCLUSIEF VERHOOGING MET NORMPREMIE ZORGVERZEKERINGSWET)

alleenstaande (ouder) incl. € 35,00 normpremie Zvw	€ 343,48	€ 16,24
gehuwden incl. € 75,00 normpremie Zvw	€ 554,84	€ 25,25

9 MINIMABELEID/VARIA

Hier worden een aantal regelingen besproken, gericht op inkomensondersteuning voor mensen met een laag inkomen. Verder een aantal financiële regelingen voor ouders van kinderen met intensieve zorg, voor chronisch zieken en voor arbeidsongeschikten.

9.1 Individuele inkomenstoeslag

De in de [Beleidsregels IIT](#) geregelde individuele inkomenstoeslag is bedoeld voor mensen met inkomsten op bijstandsniveau zonder uitzicht op inkomensverbetering.

U heeft recht op deze jaarlijks door de gemeente toe te kennen toeslag als u én uw eventuele (ex-)partner voldoen aan de volgende voorwaarden:

- ten minste één persoon in uw gezin is tussen de 23 jaar en de AOW-leeftijd;
- uw vermogen is lager dan € 6.120,00 als u alleenstaand bent of lager dan € 12.240,00 als u een partner heeft of alleenstaande ouder bent;
- als u een eigen woning heeft is de overwaarde niet meer dan € 51.600,00;
- u had gedurende de laatste vijf jaar ononderbroken een inkomen tot maximaal de voor u geldende bijstandsnorm (8.5) waarbij:
 - premies op grond van de Re-integratieverordening Participatiewet niet als inkomen worden beschouwd;
 - een Wajong-uitkering voor personen vanaf 27 jaar die hoger is dan de bijstandsnorm niet leidt tot verlies van de toeslag;
- u heeft geen uitzicht op inkomensverbetering (een student heeft dat wel);
- u bent niet gedetineerd.

De hoogte van deze belastingvrije toeslag in 2019 is:

- voor alleenstaanden **€ 399,00**
- voor alleenstaande ouders **€ 510,00**
- voor (gehuwde) partners **€ 569,00**

Aanvragen individuele inkomenstoeslag 2019

De individuele inkomenstoeslag vraagt u bij de gemeente [online](#) aan met bewijsstukken, het liefst als pdf-bestand. U ontvangt vervolgens een bevestigingsmail met uw aanvraagnummer. Voor vragen kunt u contact opnemen met de gemeente, Werk en Inkomen, Harm Buitenplein 1, T 050 – 365 00 00.

De toeslag wordt uitbetaald aan u zelf of aan degene die uw inkomen beheert als u in een schuldenregeling zit, zoals de Groningse Kredietbank (GKB).

9.2 Witgoedregeling

Op basis van de gemeentelijke [Beleidsregels duurzame gebruiksgoederen 2015](#) (witgoedregeling) kunnen minima een huishoudelijk apparaat krijgen (soms alleen tweedehands) ter vervanging (niet eerste aanschaf) van een kapot apparaat.

De maximum bedragen inclusief eventuele bezorg- en aansluitkosten zijn voor een:

- televisie (nieuw of tweedehands) **€ 200,00**
- wasmachine (uitsluitend tweedehands) **€ 275,00**
- koelkast (nieuw of tweedehands) **€ 240,00**
- kooktoestel (nieuwe of tweedehandse 4-pits kookplaat) **€ 190,00**

Verder kunt u, ook al gaat het om een eerste aanschaf, een uitsluitend tweedehands desktopcomputer of laptop van maximaal **€ 300,00** krijgen.

Voor een beroep op de witgoedregeling gelden de volgende voorwaarden:

- uw leeftijd is 21 jaar of ouder en u voert al vijf jaar een zelfstandige huishouding;
- u heeft gedurende de afgelopen vijf jaar (een onderbreking van maximaal dertien weken mag) een netto-inkomen van maximaal 110% van de bijstandsnorm, dat is zonder vakantietoeslag voor een alleenstaande (ouder) € 1.071,70 (AOW-gerechtigden € 1.199,45) en partners € 1.531,00 (AOW-gerechtigden € 1.633,82);
- als uw inkomen uit studiefinanciering of tegemoetkoming scholieren bestaat heeft u één of meer kinderen;
- uw vermogen is maximaal € 6.120,00 als u alleenstaand bent of € 12.240,00 als u een partner heeft of alleenstaande ouder bent (voor wie 70 jaar of ouder is zonder of met een geringe uitvaartverzekering wordt deze vermogensgrens verhoogd met maximaal € 3.756,00).

Aanvragen apparaat

Een apparaat uit de witgoedregeling vraagt u [online](#) aan bij de gemeente.

Als u van de gemeente geen uitkering ontvangt, heeft u uw inkomensgegevens van de afgelopen vijf jaar nodig en bankafschriften van de laatste 30 dagen.

Bewijsstukken waarom gevraagd wordt stuurt u digitaal mee.

Van uw aanvraag ontvangt u een bevestigingsmail met uw aanvraagnummer.

Wanneer u voor vergoeding van een apparaat in aanmerking komt, ontvangt u van de gemeente daarover een brief die u meeneemt naar de leverancier.

Nieuwe apparaten kunt u kopen bij iedere winkel in Nederland (niet via het internet).

Voor tweedehands apparaten moet u gaan naar één van de volgende leveranciers:

- **FAIRBACK KRINGLOOP**, Ulgersmaweg 28-3 (televisies);
- **RECYCLEPLAN.NL**, Van Schendelstraat 1 (computers);
- **GOUDGOED**, Damsterdiep 269 (alle apparaten);
- **HERMAN WITGOED**, Oostendeweg 24 (wasmachines, koelkasten en kooktoestellen);
- **WASAUTOMATENVERHUUR.NL**, Cuxhavenweg 5/B (wasmachines, koelkasten en kooktoestellen).

Met de leverancier maakt u afspraken over bezorgen en aansluiten.

De leverancier stuurt de nota naar de gemeente.

Per kalenderjaar kan maximaal één apparaat worden vervangen.

Na vervanging kunt u voor een nieuw apparaat gedurende acht jaar en voor een tweedehands apparaat gedurende vier jaar geen beroep doen op deze regeling.

9.3 Vergoeding ouderbijdrage schoolfonds (VOS)

Als u schoolgaande kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 17 jaar heeft, vraagt de school van u vaak een ouderbijdrage voor het schoolfonds en het schoolreisje.

In de kosten daarvan kunt u van de gemeente een vergoeding krijgen.

Dat is geregeld in de [Beleidsregels vergoeding ouderbijdrage schoolfonds \(VOS\)](#).

Voorwaarde is dat uw (gezamenlijke) inkomen over de maand augustus 2019 niet hoger is dan 110% van de voor u van toepassing zijnde bijstandsnorm, dat is netto exclusief vakantietoeslag niet hoger is dan:

- als u alleenstaande ouder bent € 1.072,00
- als u een partner heeft € 1.531,00

Voor het schooljaar 2019-2020 is de Vergoeding Ouderbijdrage Schoolfonds per kind:

- voor kinderen in het basisonderwijs **€ 49,00**
- voor kinderen in het voortgezet onderwijs **€ 85,00**

Aanvragen VOS

Wanneer u bij de gemeente bekend bent, ontvangt u in de maand september 2019 een brief waarin staat hoe u de tegemoetkoming kunt ontvangen.

Anders kunt u de tegemoetkoming zelf aanvragen vanaf 2 januari 2020 tot en met 31 mei 2020. U betaalt dan de ouderbijdrage eerst zelf aan de school.

Vervolgens stuurt u het betalingsbewijs van de school mee met uw aanvraag.

Het aanvraagformulier kunt u downloaden van de gemeentelijke webpagina

[Vergoeding schoolfonds kinderen \(VOS\) aanvragen](#).

9.4 Vergoeding laptop scholieren uit minima-gezinnen

Als uw inwonend kind voortgezet onderwijs volgt en uw inkomen bedraagt maximaal 110% van de bijstandsnorm, kunt u voor het schooljaar 2018-2019 een gemeentelijke vergoeding krijgen in de kosten van een laptop van maximaal **€ 350,00**.

Met deze [laptopregeling](#) wil de gemeente voorkomen dat kinderen niet goed huiswerkopdrachten kunnen maken omdat zij geen computer hebben.

U komt als ouder voor de laptop-regeling in aanmerking indien:

- uw kind jonger dan 18 jaar is en op uw woonadres staat ingeschreven én
- op 1 september 2018 in de brugklas de opleiding VMBO, HAVO of VWO volgt én
- uw netto-inkomen over de maand juli 2018 exclusief vakantietoeslag maximaal € 1.042,00 is als u alleenstaande ouder bent of € 1.488,00 als u een partner heeft.

Aanvragen laptop

Een laptop vraagt u bij de gemeente [online](#) aan met de gevraagde gegevens liefst als pdf. Van uw aanvraag ontvangt u een bevestigingsmail met uw aanvraagnummer.

Voor vragen kunt u contact opnemen met de gemeente, Werk en Inkomen, Harm Buitenplein 1, T 050 – 365 00 00.

De aanvraagtermijn voor het schooljaar 2018-2019 loopt van 1 september 2018 tot 1 december 2018.

Als uw aanvraag wordt toegewezen koopt u een laptop bij een leverancier (geen internetwinkel) die de rekening naar de gemeente verstuurt.

NB Naast deze gemeentelijke minima-regeling bestaat er misschien de mogelijkheid dat u in aanmerking komt voor een – voor u noodzakelijke computer – via de [Voedselbank](#) als u daar klant bent en wekelijks een voedselpakket ophaalt.

9.5 Stadjspas/Kindpakket/Mantelzorgkaart 2019

▣ STADJERSPAS

Op de weblocatie [Stadjspas](#) kunt u voor u zelf en uw eventueel inwonende kinderen tot 18 jaar kortingsbonnen aanschaffen als u een laag inkomen heeft (deze regeling geldt niet voor studenten en scholieren met studiefinanciering).

U kunt korting krijgen op sportactiviteiten, activiteiten tijdens schoolvakantie, verrichtingen door een dierenarts, lidmaatschap van een vereniging of hobbyclub, museumbezoek, gratis bibliotheekabonnement, etc.

Ook treft u op de webshop winkelaanbiedingen aan.

Voorwaarde is dat uw (gezamenlijke) inkomen netto per maand maximaal 120% van de bijstandsnorm is, dat is voor u als (bedragen exclusief vakantietoeslag):

- alleenstaande (ouder), leeftijd tussen 21 jaar en de AOW-leeftijd € 1.169,00
- alleenstaande (ouder) en AOW-gerechtigd € 1.308,00
- (gehuwd) samenwonend, leeftijd tussen 21 jaar en de AOW-leeftijd € 1.670,00
- (gehuwd) samenwonend en minimaal één van u is AOW-gerechtigd € 1.782,00

Hoe de Webshop Stadjerspas te gebruiken wordt op de weblocatie uitgelegd.

Waar nodig kunt u voor verdere hulp terecht bij het Wij-team in uw buurt.
De contactgegevens van de Wij-teams staan vermeld in hoofdstuk 10.

▣ **KINDPAKKET**

Het kindpakket bestaat uit diverse regelingen voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen. Via kortingen (soms tot 100%) op activiteiten en/of (school)artikelen wordt gestimuleerd dat kinderen meer aan het maatschappelijk leven deelnemen.

Op de gemeentelijke webpagina [minimaloket](#) kunt u regelingen en voorzieningen voor onder meer uw kinderen vinden.

Naast de hiervoor besproken Webshop Stadjerspas, de in paragrafen 9.3 en 9.4 besproken vergoeding ouderbijdrage schoolfonds en laptop en de op pagina 50 vermelde gemeentelijke regelingen voor kinderopvang gaat het onder meer om:

- gratis lidmaatschap van [Biblionet Groningen](#) kinderen tot 18 jaar;
- hulp die geboden wordt door [Stichting Leergeld Groningen en omstreken](#) die zich inzet voor schoolgaande kinderen van 4 tot 18 jaar uit gezinnen met lage inkomens door het vergoeden van of geven van korting op kosten van bijvoorbeeld een tweedehands fiets, [zwemles](#), sport, muziek, dans en schoolspullen;
- vergoedingen van contributie en sportkleding door [Jeugdsportfonds Groningen](#);
- gratis en voordelige activiteiten voor kinderen en jongeren, georganiseerd onder meer door [SKSG](#) (vakantie-activiteiten).
- extra hulp voor kinderen en baby's door de [Voedselbank Stad Groningen](#) wanneer u daar wekelijks een voedselpakket afhaalt.

▣ **MANTELZORGKAART 2019**

Wanneer u mantelzorger bent, u zorgt dan onbetaald voor een hulpbehoevende gedurende meer dan drie maanden en voor minimaal acht uur per week, kunt u als blijk van waardering een Mantelzorgkaart 2019 ontvangen.

Daarmee trakteert de gemeente Groningen u op onder meer een lunch voor twee personen, een bos bloemen, een Italiaans ijsje, de Groninger Scheurkalender of een activiteit van het steunpunt Mantelzorg van Humanitas. Er bestaat ook een verrassingscoupon.

De Mantelzorgkaart 2019 is voor mantelzorgers verkrijgbaar bij (graag identiteitsbewijs meenemen):

- Steunpunt Mantelzorg van [Humanitas](#), A-kerkhof zuidzijde 22, 9711 JB Groningen, openingstijden: maandag tot en met vrijdag van 9.00 – 17.00 uur, T 050 – 312 60 00;
- Het Wij-team in uw buurt (voor adressen en openingstijden zie hoofdstuk 10).

Jonge mantelzorgers – jongeren tot 18 jaar die opgroeien met een hulpbehoevende in hun gezin of directe omgeving – kunnen gratis twee bioscoopbonnen krijgen.

Je ontvangt de bonnen door een mail te sturen naar humanitasjmz@gmail.com met vermelding van je naam, woonadres en geboortedatum.

Voor telefonische informatie over het Project JMZ van Humanitas (ondersteuning van jonge mantelzorgers): T 06 – 136 53 792.

9.6 Dubbele en extra kinderbijslag bij intensieve zorg inwonend kind

Als uw thuiswonend kind op basis van een advies van het [CIZ](#) (Centrum Indicatiestelling Zorg) is aangewezen op intensieve zorg, heeft u als ouder of verzorger recht op [dubbele kinderbijslag](#). Dat is geregeld in [artikel 7a Algemene Kinderbijslagwet](#).

U komt voor dubbele kinderbijslag in aanmerking indien:

- de leeftijd van uw inwonend kind minimaal 3 en maximaal 17 jaar is én
- uw kind heeft intensieve zorg nodig wat blijkt uit een positief advies van het CIZ die de zorgbehoefte van uw kind heeft beoordeeld aan de hand van scores op functies aangaande de onderwerpen verzorging en oppassing van uw kind.

Verder heeft u over het afgelopen jaar 2018 recht op [extra kinderbijslag](#) indien:

- u gedurende vier kwartalen in 2018 recht heeft op dubbele kinderbijslag vanwege een thuiswonend kind met intensieve zorg én
- u geen fiscale partner heeft (uw inkomen is dan niet van belang) óf
- bij fiscaal partnerschap het fiscale inkomen (zoals loon of uitkering volgens de jaaropgaaf) in 2018 van u of van uw fiscale partner maximaal € 4.934,00 bedraagt.

De extra kinderbijslag is onafhankelijk van het aantal kinderen voor wie u dubbele kinderbijslag ontvangt en bedraagt over het jaar 2018 **€ 2.040,19** (€ 2.163,22 over het jaar 2019, aan te vragen in 2020).

Aanvragen dubbele kinderbijslag en extra kinderbijslag

Dubbele kinderbijslag vraagt u bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB) [online](#) aan of anders via een formulier, telefonisch te bestellen bij de SVB, vestiging Roermond. De SVB neemt na ontvangst van uw aanvraag contact op met het CIZ voor advies. Het recht op dubbele kinderbijslag kan niet eerder ingaan dan het kwartaal waarin uw aanvraag is ontvangen.

Wanneer aan u ieder kwartaal in 2018 dubbele kinderbijslag is toegekend vanwege een kind met intensieve zorg, stuurt de SVB u begin 2019 een brief over de aanvraag extra kinderbijslag als u aan de voorwaarden voldoet. Heeft u geen brief ontvangen, dan kunt u een aanvraag voor extra kinderbijslag indienen vóór 1 december 2019. Over het jaar 2019 kunt u in 2020 een aanvraag doen, uiterlijk tot 1 december 2020.

ADRESSEN

SOCIALE VERZEKERINGSBANK

Postadres: Postbus 1244, 6040 KE Roermond
T 0475 – 36 80 40

9.7 Tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken en beperkten (Wmo)

Als u of uw ten laste komend minderjarig kind vanwege een chronische ziekte of beperking aannemelijke meerkosten heeft, kan recht bestaan op de belastingvrije [Tegemoetkoming aannemelijke meerkosten voor chronisch zieken en beperkten 2019](#) van **€ 330,00**.

U komt voor deze tegemoetkoming in aanmerking wanneer u aan elk van de volgende vier voorwaarden voldoet:

1. Op moment van aanvraag woont u in de gemeente Groningen.
2. Uw bruto jaarinkomen over 2018 is blijkens de inkomensverklaring van de

Belastingdienst maximaal 120% van de voor u geldende bijstandsnorm, dat is voor:

- alleenstaanden jonger dan de AOW-leeftijd € 17.267,00
- gehuwden of samenwonenden jonger dan de AOW-leeftijd € 24.667,00
- alleenstaande AOW-gerechtigden € 18.003,00
- gehuwde of samenwonende AOW-gerechtigden € 24.874,00.

3. U maakte in 2018 minimaal € 385,00 extra kosten die verband houden met uw chronische ziekte of beperking, waaronder het verplichte eigen risico van de zorgverzekering al dan niet in combinatie met andere extra kosten vanwege uw chronische ziekte of beperking die niet elders zijn vergoed (zoals de bijdrage CAK). Dit geldt ook als u een tegemoetkoming wilt aanvragen voor uw minderjarige kind(eren) voor wie geen verplicht eigen risico van de zorgverzekering bestaat.

4. U of uw minderjarig kind heeft één van de volgende indicaties of verstrekkingen die voor minimaal zes maanden is afgegeven en (deels) in 2018 geldig is:

- een indicatie op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (hoofdstuk 6) of de Jeugdwet, afgegeven door de gemeente Groningen of een andere gemeente;
- een indicatie op grond van de Wet langdurige zorg (pag. 32);
- u heeft een gehandicaptenkaart voor bestuurder of passagier van een gemeente;
- u ontving in 2018 bijzondere bijstand in de kosten van bewassing, kledingslijtage, stookkosten of een maaltijdvoorziening;
- u had geheel 2018 bij Menzis de collectieve aanvullende zorgverzekering GarantVerzorgd 3 of ExtraVerzorgd 3 of bij een andere zorgverzekeraar de meest uitgebreide aanvullende zorgverzekering.

Heeft u geen van onder punt 4 vermelde indicaties of verstrekkingen, dan bestaat er toch recht op de tegemoetkoming aannemelijke meerkosten wanneer u kunt aantonen dat u of uw minderjarige kind in 2018 een chronische ziekte of beperking had van ten minste zes aaneengesloten maanden. Als bewijs daarvan wordt gevraagd om een te downloaden [Aanvraag medische gegevens door patiënt](#).

Per gezin kunnen meerdere tegemoetkomingen worden verstrekt wanneer meerdere gezinsleden aan de voorwaarden voldoen.

Aanvragen tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken en beperkten

Als u in 2018 de tegemoetkoming al ontving, stuurt de gemeente u vóór 1 mei een persoonlijk aanvraagformulier. Dit formulier kunt u met alle relevante bewijsstukken digitaal retourneren via het gemeentelijke [Mijn Loket](#). Als u nog niet eerder heeft aangevraagd kunt u vanaf 15 mei 2019 het formulier downloaden.

De aanvraag moet vóór 30 november 2019 zijn ingediend.

9.8 Tegemoetkoming arbeidsongeschikten

U heeft recht op de Tegemoetkoming arbeidsongeschikten als u op 1 juli 2019 recht heeft op een arbeidsongeschiktheidsuitkering van het [UWV](#) op grond van:

- de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) óf
- de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) die kan bestaan uit een WGA-uitkering (Werkhervatting Gedeeltelijk arbeidsongeschikten) of een IVA-uitkering (Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten) óf
- de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) óf
- de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) én
- uw arbeidsongeschiktheidspercentage is minimaal 35% of u heeft recht op arbeidsondersteuning.

De hoogte van de belastingvrije tegemoetkoming bedraagt in het jaar 2019 **€ 179,81**. Dit bedrag ontvangt u automatisch van het UWV in het derde kwartaal van 2019.

10 ADRESSEN LOCATIES WIJ-TEAMS

U bent welkom bij één van de volgende locaties van het Wij-team **WIJ GRONINGEN** voor verdere informatie en ondersteuning. Tenzij anders vermeld zijn de openingstijden maandag tot en met vrijdag van 09.00 – 17.00 uur.

WIJ SCHILDERSWIJK / CENTRUM

Oosterstraat 48-2
9711 NW Groningen
T 050 – 367 72 02

E wijchilderswijkcentrum@wij.groningen.nl

WIJKEN: Schildersbuurt, Noorderplantsoenbuurt, Ebbingekwartier, Oranjebuurt, Kostverloren, Hortusbuurt, A-Kwartier, Binnenstad en Binnenstad-Oost

WIJ KORREWEGWIJK

Floresplein 19
9715 HH Groningen
T 050 – 367 40 06

E wijkorrewegwijk@wij.groningen.nl

WIJKEN: Korrewegwijk (incl. Indische Buurten) en De Hoogte (incl. Selwerderwijken)

WIJ OOSTERPARKWIJK

Gorechtkade 8
9713 CA Groningen
T 050 – 367 89 60

E wijoosterparkwijk@wij.groningen.nl

WIJKEN: Oosterpark en de Woonschepenhaven

WIJ BEIJUM

Melsemaheerd 2
9736 EN Groningen
T 050 – 549 71 31

E wijbeijum@wij.groningen.nl

WIJKEN: Beijum, Noorderhoogebrug en de Hunze / Van Starckenborgh en Witte Lam

WIJ LEWENBORG

Kajuit 4 (wijkcentrum het Dok)
9733 CA Groningen
T 050 – 367 40 02

E wijlewenborg@wij.groningen.nl

WIJKEN/DORPEN: Lewenborg, Ulgersmaborg, Oosterhoogebrug, Drielanden, Noorddijk, Ruischerbrug, Ruischerwaard, Euvelgunne, Roodehaan, Meerstad, Lageland (GN), Klein Harkstede, Harkstede (GN) en de dorpen Middelbert en Engelbert

WIJ TEN BOER

Hendrik Westerstraat 24
9791 CT Ten Boer
T 050 – 302 88 64

E wijtenboer@wij.groningen.nl

Openingstijden: maandag van 13.30 tot 16.30 uur, woensdag en vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur (telefonisch bereikbaar maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur)

DORPEN: Ten Boer, Garmerwolde, Lellens, Sint Annen, Ten Post, Thesinge, Winneweer, Wittewierum en Woltersum

WIJ SELWERD

Eikenlaan 288-6 (begane grond Vensterschool)
9741 EW Groningen
T 050 – 367 42 20 E wijsselwerd@wij.groningen.nl

WIJKEN: Selwerd, Paddepoel en Tuinwijk

WIJ VINKHUIZEN

Boraxstraat 2 (achterzijde MFC 't Vinkhuys)
9743 VP Groningen
T 050 – 367 63 03 E wijvinkhuizen@wij.groningen.nl

WIJKEN: Vinkhuizen, De Held, Reitdiep en Dorkwerd

WIJ HOOGKERK

De Verbetering 3
9744 DZ Groningen
T 050 – 367 45 66 E wijhoogkerk@wij.groningen.nl

WIJKEN: Hoogkerk, Leegkerk, Gravenburg en De Buitenhof

WIJ RIVIERENBUURT

Merwedestraat 54 (Talmahuis)
9725 KE Groningen
T 050 – 367 64 00 E wijrivierenbuurt@wij.groningen.nl

WIJKEN: Rivierenbuurt, Zeeheldenbuurt, Badstratenbuurt, Laanhuizen, Grunobuurt, Herewegbuurt, Oosterpoort en De Meeuwen

WIJ DE WIJERT

P.C. Hooftlaan 1 (MFC De Wijert/Helpman)
9721 JM Groningen
T 050 – 367 91 20 E wijdewijert@wij.groningen.nl

WIJKEN: De Wijert, Helpman, Coendersborg, Villabuurt en De Linie/Europapark

WIJ CORPUS DEN HOORN

Paterswoldseweg 267 (ingang om de hoek Laan van de Vrijheid)
9728 AC Groningen
T 050 – 367 74 50 E wijcorpusdenhoorn@wij.groningen.nl

WIJKEN: Corpus den Hoorn, Hoornse Wijken en Piccardthof

WIJ HAREN

Raadhuisplein 10
9751 AN Haren
T 050 – 367 48 84 E wijharen@wij.groningen.nl

Openingstijden: maandag tot en met donderdag van 09.00 tot 17.00 uur
vrijdag van 09.00 tot 12.00 uur (telefonisch bereikbaar tot 17.00 uur)

DORPEN: Haren, Glimmen, Noordlaren en Onnen

CHECKLIST RELEVANTE REGELINGEN

De hierna vermelde onderwerpen kunnen u aanspraak geven op bepaalde regelingen. Voor de voorwaarden en de wijze waarop van de regeling gebruik kan worden gemaakt wordt verwezen naar de tussen haakjes vermelde paginanummers waarbij ook verdere informatie in het desbetreffende hoofdstuk van belang kan zijn.

BELASTINGEN VAN DE GEMEENTE EN HET WATERSCHAP

- minimaal inkomen → verzoek (gedeeltelijke) kwijtschelding (4-8)
- langdurigheidstoelage ontvangen → volledige kwijtschelding afvalstoffenheffing (7)?

INKOMSTENBELASTING/PREMIE VOLKSVERZEKERINGEN, TE BETALEN AANSLAG

- naast bijstand ander inkomen en te veel verrekenende algemene heffingskorting → algemene bijstand (14)
- laag inkomen → verzoek kwijtschelding van belastingen (9)
- betaling in termijnen → verzoek betalingsregeling (9)
- beslag op inkomen/bankrekening → verzoek berekening beslagvrije voet (9)

BELASTINGHEFFINGSKORTINGEN

- geen of weinig inkomen en fiscale partner voldoende inkomen → algemene heffingskorting minstverdienende partner (12)
- werk en kind tot 12 jaar → inkomensafhankelijke combinatiekorting (13)

BELASTINGTERUGGAAF VANWEGE

- geringe inkomsten, waaronder de situatie naast AOW-pensioen, helft gehuwdennorm, geringe (pensioen)inkomsten waarop loonheffing is ingehouden (14-15)
- terugbetaalde gebruteerde uitkering, zoals bijstand (15)
- specifieke zorgkosten, zoals tandartskosten, dieetkosten, reiskosten naar arts of familielid, extra uitgaven kleding/beddengoed etc. (15-17)
- studiekosten (17-18)
- giften aan goede doelen (18)

TOESLAGEN(SCHULDEN) VIA DE BELASTINGDIENST/TOESLAGEN ALGEMEEN

- toeslagpartner/medebewoner hoger inkomen na vertrek → beroep op 10%-regeling (19)
- toeslagschulden terugbetalen → verzoek persoonlijke betalingsregeling (22)
- door toeslagschulden beslag op inkomen of bankrekening → verzoek berekening beslagvrije voet (22)
- verrekening van toeslagschulden met huidige toeslagen → verzoek berekening beslagvrije voet (22)
- kinderopvangtoeslagschuld verrekenend en verzoek persoonlijke betalingsregeling afgewezen → verzoek maatregel bij verrekenen kinderopvangtoeslag (22)
- vrijlating van bepaalde vermogen → verzoek bijzonder vermogen toeslagen (20)
- vermindering/verlies zorgtoeslag/kinderopvangtoeslag/kindgebonden budget (niet huurtoeslag) door nabetaling inkomen → bijzondere bijstand (49-50)
- vermindering of verlies toeslagen (ook huurtoeslag) door omzetting leenbijstand in bijstand om niet → bijzondere bijstand (50)

HUURTOESLAG

- rekenhuur vanaf ca. € 225,00 en niet hoog inkomen → huurtoeslag (25-27)
- kamerhuurder buiten beschouwing laten → melden bij Belastingtelefoon (26)
- co-ouder van elders ingeschreven kind → verzoek kind mee te tellen (26)
- vermindering/verlies huurtoeslag door nabetaling inkomen → verzoek bijzondere situatie huurtoeslag (28)
- vermindering/verlies huurtoeslag door afkoop gering pensioen → verzoek bijzondere situatie huurtoeslag (28)

WOONKOSTENTOESLAG (BIJZONDERE BIJSTAND) VANWEGE

- hoge huur woning en inkomensdaling (29-30)
- huur woonboot en laag inkomen (29-30)
- hypotheek eigen woning of woonboot en laag inkomen (29-30)

ZORGVERZEKERING

- toetsingskomen tot € 29.562,00 of € 37.885,00 met toeslagpartner → zorgtoeslag (34-35)
- inkomen tot 120% bijstandsnorm en aanvullend verzekerd bij Menzis → gratis GarantVerzorgd pakket en premiekorting (35-36)

(CHRONISCHE) ZIEKTE OF BEPERKING

- eigen bijdrage Wmo en GarantVerzorgd verzekering Menzis → tot € 300,00 declareren bij Menzis (35-36)
- laag inkomen en kosten dieet, maaltijdvoorziening, energie, extra kosten kleding, bezoek familie in ziekenhuis/instelling → bijzondere bijstand (44, 45 en 48)
- aan apotheek zelf betaalde medicijnen, tandartskosten, dieetkosten, reiskosten arts of familielid en extra uitgaven kleding/beddengoed etc. → belastingteruggaaf (15-17)
- inkomen tot 120% bijstandsnorm en extra kosten door chronische ziekte → tegemoetkoming aannemelijke meerkosten chronisch zieken en beperkten 2019 (68-69)
- bijstand norm inrichting en eigen bijdrage Wlz-zorg → ontheffing eigen bijdrage (56)
- aanvullende bijstand naast loon en medisch urenbeperkt → 15% vrijlating loon (58)
- studie en arbeidshandicap → individuele studietoeslag (60)

UITKERING VAN UWV (WW, WIA, WAJONG ETC.) OF LOON NA JAAR ZIEKTE

- uitkering of loon lager dan bijstandsnorm → toeslag Toeslagenwet (51)
- met toeslag uitkering of loon nog steeds lager dan bijstandsnorm → aanvullende algemene bijstand (51)

LAAG INKOMEN EN MINIMABELEID (ZIE OOK KIND(EREN) TOT 18 JAAR)

- vijf jaar inkomen tot bijstandsnorm → langdurigheidstoeslag (64)
- inkomen tot 110% bijstandsnorm en vervanging huishoudelijke apparaten of computer → witgoedregeling (64-65)
- inkomen tot 120% bijstandsnorm en kortingen op activiteiten/artikelen → stadjerspas (66)

KIND(EREN) TOT 18 JAAR

- na geboorte eerste kind → kinderbijslag aanvragen (24)
- kindgebonden budget → automatisch toegekend (verhoogd met alleenstaande ouderkop indien geen toeslagpartner) na toekenning kinderbijslag (23-24)?
- werk en kind tot 12 jaar → inkomensafhankelijke combinatiekorting (13)
- alleenstaande ouder vanaf 27 jaar met deeltijdwerk naast aanvullende bijstand en kind tot 12 jaar → extra vrijlating looninkomsten (58)
- inkomen tot 110% bijstandsnorm en ouderbijdrage en schoolfonds kind 4-17 jaar → vergoeding ouderbijdrage schoolfonds (65-66)
- inkomen tot 110% bijstandsnorm en kind tot 18 jaar in brugklas VMBO/HAVO/VWO → laptopregeling (66)
- intensieve zorg thuiswonend kind 3-17 jaar → dubbele kinderbijslag (68)
- intensieve zorg thuiswonend kind 3-17 jaar en gehele jaar dubbele kinderbijslag → extra kinderbijslag (68)
- inkomen tot 120% bijstandsnorm en meerkosten chronisch ziek kind → tegemoetkoming aannemelijke meerkosten chronisch zieken en beperkten 2019 (68-69)
- inkomen tot 120% bijstandsnorm en kortingen op activiteiten/artikelen → stadjerspas (66)
- laag inkomen en kortingen op activiteiten en/of (school)artikelen → kindpakket (67)

KINDEROPVANGBIJDRAGEN NAAST OF IN PLAATS VAN KINDEROPVANGTOESLAG

- naast bijstand loon of gemeentelijk re-integratietraject → gemeentelijke bijdrage (49)
- alleenstaande ouder en opleiding → gemeentelijke bijdrage (49)
- kinderopvang noodzakelijk vanwege beperking ouder of kind → regeling tegemoetkoming kosten kinderopvang op grond van sociaal-medische indicatie 2015 (49)
- peuteropvang en geen recht op kinderopvangtoeslag → inkomensafhankelijke ouderbijdrage (49)
- tussenschoolse opvang, kinderopvang direct nodig → bijzondere bijstand (49)

EIGEN BIJDRAGE RECHTSHULP

- inkomen 2019 minimaal 15% lager dan in 2017 → verzoek peiljaarverlegging (46)
- laag inkomen → bijzondere bijstand (46)

MAANDBEGROTING van:

maand / jaar: / 20..... ▶ aantal inwonende minderjarige kinderen:

INKOMSTEN

Nettoloon
Netto-uitkering
Nettoloon en / of uitkering partner
Vakantietoelage (ook partner)
Studiefinanciering / Tegemoetkoming scholieren
Partneralimentatie
Kinderalimentatie
Kamerhuur / kostgeld
Voorlopige teruggaaf belastingen (heffingskorting, aftrek hypotheekrente etc.)
Kinderbijslag
Kindgebonden budget
Kinderopvangtoelage
Huurtoelage / woonkostentoeelage (o.m. bij eigen woning of woonboot)
Zorgtoelage
Overige inkomsten (nevenverdiensten, eenmalige uitkeringen etc.)+

▶ **Totaal inkomsten**

WOONLASTEN

Huur (inclusief servicekosten) / hypotheek
Energie (gas en elektra)
Abonnement energiewacht
Inboedel / opstalverzekeringverzekering
Water
Gemeentelijke belastingen (afvalstoffenheffing etc.)
Waterschapsbelastingen+

▶ **Totaal woonlasten**

VERZEKERINGEN, ABONNEMENTEN ETC.

Ziektekostenverzekeringen / bestuursrechtelijke premie
Aansprakelijkheidsverzekering
Uitvaart- en / of levensverzekering
Huisdierenverzekering
(Mobiele) Telefoon
Abonnement kabel / internet (incl. softwarepakketten)
Abonnement krant / tijdschriften
Contributie verenigingen (sportclub, vakbond etc.)
Deelname loterijen
Bijdragen kerk, moskee of sjoel+

▶ **Totaal verzekeringen, abonnementen etc.**

HUISHOUDELIJKE UITGAVEN

Voeding (waaronder maaltijdvoorziening)
Voeding etc. huisdieren
Was- en schoonmaakartikelen
Persoonlijke verzorging
Ontspanning (uitstapjes etc.)
Overige huishoudelijke uitgaven (waaronder rookwaren)+

▶ **Totaal huishoudelijke uitgaven**

ZORGKOSTEN

Eigen risico zorgverzekering / eigen bijdrage ziektekosten
Bijdrage (CAK) Wmo-voorzieningen / Zorg met verblijf
Overige kosten (aan apotheek zelf betaalde medicijnen etc.) +
► **Totaal bijzondere (ziekte)kosten**

AUTO EN VERVOER

Motorrijtuigenbelasting
Autoverzekering
Aflossing persoonlijke lening
Afschrijving, onderhoud en APK
Brandstof
Openbaar vervoer (waaronder deeltaxi)
(Brom)fietsonderhoud +
► **Totaal auto en vervoer**

ALIMENTATIE

Partneralimentatie (*fiscaal aftrekbaar*)
Kinderalimentatie +
► **Totaal alimentatie**

KINDEREN EN OPLEIDING

Zakgeld
School- en studiekosten
Kinderopvang
Overige kosten +
► **Totaal kinderen en opleiding**

RESERVEREN / SPAREN EN AFLOSSEN

Reserveren / sparen
Aflossen leningen:
.....
.....
Aflossen overige schulden (waaronder verrekende toeslagen):
.....
.....
.....
..... +
► **Totaal reserveren / sparen en aflossen**

SALDO

►► **Totaal inkomsten**
Totaal woonlasten
Totaal verzekeringen, abonnementen etc.
Totaal huishoudelijke uitgaven
Totaal bijzondere (ziekte)kosten
Totaal auto en vervoer
Totaal alimentatie
Totaal kinderen en opleiding
Totaal reserveren / sparen en aflossen +
►► **Totaal uitgaven** -

INKOMSTEN MINUS UITGAVEN

